

ŠPORT

Rumeno-modri so si dali duška str. 16

Poletje Potopisi v Novem tedniku

Med ruskima prestolnicama str. 36-37

RADIO CELJE

90,6 95,1 95,9 100,3

NOVI TEDNIK

VSAK ČETRTEK

Zaupate nam že 69 let

novi tednik

Odgovorna urednica: M. Biserka Povše Tašič

Št. 34 / Leto 69 / Celje, 21. avgust 2014 / Cena 2,50 EUR

V Novem tedniku

novice iz 33 občin

Zaupate nam že

— 69 let —
novi tednik

Delal bi. Če je treba, tudi na črno.

Veljati so začele višje globe tudi za tiste, ki ob iskanju priložnosti za zaslužek (in velikokrat tudi golo preživetje) delo na črno sprejmejo. Je to prav ali ne – odvisno, koga vprašate. Izpoved Celjanke o plačilu na roko. str. 2-3, 32, 33

FOTO: GrupA

NAŠA TEMA

Župani in družabna omrežja str. 12-13, 29

CELJE

Namesto solate zaraščeno pobočje str. 3

LOKALNE VOLITVE

Kdo bo vodil mojo občino? str. 6

GOSPODARSTVO

Banke prevzemajo Aero str. 4

Urjenje mladih judoistov str. 31

GORNJI GRAD

Zdrahe ob razpisu za direktorja komunale str. 7

ŽALEC

Ujma opustošila hmeljišče str. 8

ŠMARTNO OB PAKI

Premalo »strnjeni« za čistejšo odpadne vode str. 9

BISTRICA OB SOTLI

Kjer so mladi polni idej str. 30

BUKVARNA

Je res ali ste videli na televiziji? str. 35

ŽIVALSKI SVET

In nabavil je še tretjega psa str. 43

UVODNIK

Med strahovi
in neizkoriščenimi
možnostmi

Človek se v teh časih večkrat zaloti pri razmišljanju, kaj za vruga bi počel v življenju, če ne bi več mogel opravljati svojega dosedanjega dela. Slišiš toliko različnih zgodb o izgubi dela čez noč, da postaneš rahlo nervozen. In potem tuhtaš, ali sploh znaš še kaj drugega kot napisati kakšen članek, intervju ali reportažo, je takole na hitro vse skupaj videti precej brezupno. Na misel mi pridejo kuhanje, pletenje in kvačkanje, kar pa navsezadnje zna skoraj vsaka ženska, mnoge veliko bolje od mene! Kako bi torej s tem lahko ustvarila donosen posel? Bo treba še malo tuhtati ...

TATJANA CVIRN

Res pa je, da se iz težav lahko rodijo nove rešitve. Tako vsaj pravi naša sogovornica, ki je skozi različne oblike priložnostnih del, na črno, seveda, spoznala sebe in svoje prednosti ter ugotovila, kaj jo sploh zanima in česa si želi. Toda do tega je prišla po sili razmer, po skoraj brezupni situaciji, ko je bila tako rekoč na dnu in druge rešitve ni bilo. Njej podobnih je ogromno in večinoma so srečni, če lahko zaslužijo kaj »postrani«, da lahko preživijo. Država namreč tistim najrevnejšim od avgusta zagotavlja dobrih 260 evrov denarne socialne pomoči, s katerimi lahko preživijo zgolj po čudežu. Sicer pa niti najnižje pokojnine in plače niso dosti boljše. Vsak »priboljšek« prav pride. Če znaš kaj uporabnega narediti, toliko bolje. Kako gre tisto z računom ali brez, je vsem znano, sicer pa, kdo si ne želi poceni storitve? Ali se ob tem spomnite na državni proračun in na primanjkljaj v šolstvu, zdravstvu in še kje? Dvomim. Bolj vas skrbi primanjkljaj v vaši denarnici. Toda država je vsemu temu napovedala vojno – kaznovani bodo tako tisti, ki ponujajo delo na črno, kot oni, ki se s tem preživljajo. Krivično? Zagotovo, sploh ker za mnoge iskalce dela druge možnosti ni. Kazni bodo morda na kratek rok nekoliko prestrašile, za celostno rešitev pa bo treba še marsikaj drugega, da se delodajalcu niti ne bo splačalo iskati delavca na črno in da armada revežev ne bo iskala dodatnega zaslužka s popoldanskimi dejavnostmi.

Se pa lahko v krizi rodijo tudi dobre rešitve, ki lahko zagotovijo zaslužek povsem po predpisih. Mlada Mozirjanka, o kateri pišemo, je pogumno uresničila svojo zamisel o delu z otroki, ob čemer prizna, da brez močne podpore družine ne bi šlo. O finančni uspešnosti projekta ji zato ni treba razmišljati tako intenzivno kot morda komu drugemu, ki je začel bolj tvegano. Zadovoljna ugotavlja, da je to tisto, kar si je želela, in da je najpomembnejše, da lahko dela. Človek ji kar nekoliko zavida. Veliko drugih mladih še išče svoje priložnosti. Da je splet pri tem nujno orodje, brez katerega danes ne gre, se zavedajo vsi, ki ponujajo svoje delo in znanje. Na začetku morda zadošča, da zanje vedo prijatelji in znanci, sčasoma pa je treba po odziv na svetovno omrežje. Da so zdaj že družbena omrežja postala nepregleden pragozd najrazličnejše ponudbe, ve vsak, ki vsaj občasno pogleda, kaj se tam dogaja. Je pa res, da človek tam najde stvari, ki jih trgovine nimajo, stvari, ki so običajno nekaj posebnega, enkratnega po oblikovanju ali zamisli. Splet lahko takšnim mladim pomaga do uspeha in prepoznavnosti.

Teh možnosti se mnogi danes še premalo zavedajo, kar se je pokazalo tudi v naši temi, v kateri smo župane s Celjskega spraševali, kako je z njihovo prisotnostjo na družbenih omrežjih in ali jih bodo izkoristili v času pred volitvami. Tisti mlajši jih znajo kar dobro uporabiti, drugi, ti so v večini, pa so prepričani, da so najboljši še vedno klasični prijemi pri stikih z volivci. Se jim bo to obrestovalo tudi na jesenskih volitvah? Te niso več daleč, čeprav se nekateri sedanji župani še vedno obnašajo kot kmečke neveste, ki ne vedo točno, kaj bi z ženinom, in še vedno menda razmišljajo o kandidaturi. Zagotovo pa drži, da je mesto župana eno bolj zaželenih v slovenski politiki, saj skoraj ni dosedanjih prvih mož in žena, ki se na Celjskem ne bodo potegovali za ponovno izvolitev. Tam, kjer bo konkurenca huda, ne bodo odveč kakšni novi prijemi, čeprav bo treba premagati bavlava, imenovanega uporaba družbenih omrežij.

ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA
13	18	14	23
13	23	13	23
PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
11	23	15	26
16	27	15	26

Za delo na črno tudi
do 78 tisoč evrov kazni

Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno prinaša višje kazni, finančna uprava že izvaja nadzor po vsej Sloveniji

Država je z 18. avgustom okrepila borbo proti zaposlovanju in delu na črno. Po trditvah vlade namreč pri nas na leto v »črni« luknji izgine kar 7 milijard evrov. Globe za kršitelje so se v povprečju povišale za 25 odstotkov, v primeru hujše kršitve je predviden odvzem nelegalno pridobljenega premoženja, »šušmarjev« se bodo lotili predvsem na osnovi prijav. Da bi bilo teh čim več, se bo tako imenovana finančna policija povezala z delodajalskimi organizacijami, kjer dobro vedo, kje v državi se dogaja največ nepoštenne konkurence.

Novi zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno je sicer v veljavi že od 20. maja, v večjem delu pa se je začel uporabljati šele ta teden. V nedavno ustanovljeni finančni upravi, ki bo lovila in tudi kaznovala prekrškarje, napovedujejo, da

Med delo na črno po novem ne sodijo brezplačna pomoč na kmetiji, planinah in skupnih pašnikih na vrhuncu sezone. Pri delu v lastni režiji lahko pomagajo sorodniki do vključno tretjega kolena, sosedska pomoč pa se ne šteje kot delo na črno, če je opravljena brez plačila in zanjo ni bilo sklenjene pogodbe.

bo njihovih osem mobilnih enot delalo sedem dni v tednu 24 ur na dan. Do konca leta želijo opraviti kar 2.300 nadzorov.

Najvišja kazen za
koristoljubje

Z novim zakonom so se zvišale tudi globe. Najbolj se je zvišala globa za tako imenovane »šušmarje«, to je posameznike, ki niso registrirani in delo opravljajo brez dovoljenja. Do zdaj je

globa znašala 208 evrov in se je ob takojšnjem plačilu prepolovila, zdaj je od tisoč do 7 tisoč evrov.

Delodajalcu, ki zaposluje na črno, zdaj grozi kazen od 5 tisoč do 26 tisoč evrov, poleg tega pa še 5-letna prepoved sodelovanja v postopkih javnega naročanja ter dostop do javnih sredstev in evropskega denarja. Prekrške, storjene iz koristoljubja ali za pridobitev večje premoženjske koristi, se lahko ka-

znuje s trikrat višjo globo od predpisane, torej z 78 tisoč evri.

Višje so tudi globe za omogočanje dela na črno. Kazen za podjetja znaša od 2.600 do 15.600 evrov, za posameznike pa med tisoč in 5 tisoč evri. Oglobljeni bodo tudi tisti, ki bodo svoje delo na črno oglaševali. Pravne osebe bodo v takem primeru plačale med 1.600 in 15.600 evri, posamezniki pa med 500 in 2.500 evri.

Po novem globe zaradi dela na črno ne bodo plačali samo delodajalci, ampak tudi delavci, ki takšno delo opravljajo. Kazen zanje znaša od 500 do 2.500 evrov, plačilu globe pa se bodo lahko izognili, če bodo delodajalca prijavili še pred uvedbo postopka. Novi zakon prinaša tudi obveznost, da morajo tisti, ki opravljajo delo prek avtorskih in podjemnih pogodb ter pogodb o opravljanju začasnega ali občasnega dela, imeti izvod pogodbe ves čas dela pri sebi. Če jih bodo ulovili brez pogodbe, jih lahko doleti kazen do 2.500 evrov.

JANJA INTIHAR

ANKETA

Višje kazni niso rešitev

Za mnenje o poostrenem nadzoru dela na črno in o višjih globah smo povprašali tudi naključne mimoidoče na celjskih ulicah, a smo pri tem imeli kar nekaj preglavic. Če na naša vprašanja ponavadi z veseljem odgovarjajo in brez zadržkov povedo tudi svoje ime, smo tokrat predvsem s tem zadnjim imeli še posebej veliko težav.

Kljub temu da je imela večina vprašanih precej dobro izoblikovano mnenje o delu na črno, niso želeli, da bi ga delili s širšo javnostjo. Prav vsi so menili, da poostren nadzor in višje kazni niso rešitev za zajezitev dela na črno in da bodo le povečevali socialno stisko ljudi, ki se večina poslužuje tovrstnega dela, da lažje preživijo. Prav tako je večina sogovornikov priznala, da je že delala na črno. Mlajša gospa je delala kot inštruktorica, študent v gostinstvu, gospod srednjih let v gradbeništvu in upokojenka kot čistilka. Nekateri naključni sogovorniki pa so se le opogumili in javno spregovorili ...

Ivan Levnjak iz Celja: »Če bi bile razmere na trgu takšne, kot so v Švici oziroma Nemčiji, tudi v Sloveniji ne bi bilo toliko dela na črno. Pod nobenim pogojem ne bi prijavil nekoga, ki občasno dela na črno, da si zasluži za vsakdanji kruh. Pereč problem so veliki obrtniki in zobozdravniki, ki z delom na črno na račun države zgolj kopirajo svoje bogastvo. Država bi morala potegniti ločnico med prvimi in drugimi. Sam nisem delal na črno, ker smo v času moje delovne aktivnosti imeli zaposlitev bolj ali manj vsi.«

Boštjan Bezgovšek iz Celja: »Z novimi ukrepi glede preprečevanja dela na črno nisem seznanjen, zato o njih nimam izoblikovanega mnenja. Če govorim posplošeno, je prav, da ga država na različne načine preprečuje. Osebe, ki dela na črno, ne bi prijavil, saj za to skrbijo pristojne službe. Ker je enkrat dela več in drugič manj, bi morala država omogočiti fleksibilnejše zaposlovanje, kar bi najverjetneje tudi zmanjšalo obseg nelegalnega dela. Prepričan sem, da bi morala država kaznovati posameznike, ki z delom na črno še dodatno bogatijo, za preostale, za katere je tovrstna oblika dela zgolj socialni korektiv, pa poiskati drugačne rešitve.«

MESTNA OBČINA CELJE

OBVESTILO O ZAKLJUČKU

Javnega razpisa za dodelitev subvencij za zmanjšanje emisij delcev PM10, za večjo izkoriščenost distribucijskih sistemov za plin in toploto ter učinkovitejšo rabo energije na območju Mestne občine Celje

Mestna občina Celje, Trg celjskih knezov 9, 3000 Celje, in Energetika Celje, Smrekarjeva ulica 1, 3000 Celje, javno podjetje, d. o. o., obveščata, da je bil Javni razpis za dodelitev subvencij za zmanjšanje emisij delcev PM10, za večjo izkoriščenost distribucijskih sistemov za plin in toploto ter učinkovitejšo rabo energije, ki je bil objavljen 6. 5. 2014, zaključen na dan 14. 8. 2014.

MESTNA OBČINA CELJE in
ENERGETIKA CELJE, javno podjetje, d. o. o.

NE PRE

»Država dela na črno žal ne bo mogla nikoli izkoreniniti,« so besede naše 35-letne sogovornice, ki ji je ravno delo na črno spreminilo življenje – kot pravi – na bolje ....«

Zgodbe s Celjske

Suzi Kvas, direktorica Javnega zavoda Socio (Foto: arhiv NT, GrupA)

da sta za tovrstno opravljanje dela kaznovana tako delodajalec kot delavec. Kazen bi moral plačati zgolj prvi. V nasprotnem primeru bomo povzročili še večji socialni bum, kar pa ni namen naše družbe.«

»Strinjam se, da je na nek način treba zavezati obseg dela na črno. Kljub vsemu bi morala država, preden bi se lotila poostrelega nadzora in povišanja glob, urediti še veliko drugih področij. Ker danes ni veliko možnosti za zaposlitev, veliko ljudi opravlja delo na črno, da sploh lahko preživi. Nepravilno je, da država zvišuje globe za delo na črno, ob čemer ljudem ne zagotovi možnosti za zaposlitev, s katero bi lahko preživljali sebe in svojo družino. Ne zdi se mi prav, da sta za tovrstno opravljanje dela kaznovana tako delodajalec kot delavec. Kazen bi moral plačati zgolj prvi. V nasprotnem primeru bomo povzročili še večji socialni bum, kar pa ni namen naše družbe.«

Miran Gracer, predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Celje (Foto: arhiv NT, SHERPA)

ob prejemanju pokojnin tudi delajo, z novim letom vrtniti pokojnino. Če so delali štirideset let in plačevali v pokojninski sklad, so upravičeni do pokojnine. To je povsem enako, kot bi posameznik štirideset let varčeval v banki, kjer bi nato rekli, da komitent do prihrankov ni upravičen, ker ima še nekaj denarja na drugih računih.«

»Nadzor dela na črno mora obstajati, zato se z novimi ukrepi glede njegovega preprečevanja deloma strinjam in deloma ne. Prepričan sem, da bi bilo veliko bolje, če bi upoštevali obrtniško določilo, da vsak račun šteje, kot da bodo za opravljanje nadzora zaposleni ljudje, ki bodo nadzorovali sami sebe. Postavlja se tudi vprašanje, koliko bodo dejansko od šušmarjev oziroma kogarkoli drugega izterjali plačila, če vemo, da jih veliko sploh nima rednih dohodkov. Druga anomalija je, da bodo morali upokojenci, ki ob prejemanju pokojnin tudi delajo, z novim letom vrtniti pokojnino. Če so delali štirideset let in plačevali v pokojninski sklad, so upravičeni do pokojnine. To je povsem enako, kot bi posameznik štirideset let varčeval v banki, kjer bi nato rekli, da komitent do prihrankov ni upravičen, ker ima še nekaj denarja na drugih računih.«

Namesto solate zaraščeno pobočje

V Celju vse več zanimanja za vrtničarstvo – Na nekaj zakupnikov še čakajo v Dečkovem naselju

CELJE – V mestni občini so letos spomladi približno 15 vrtničarjem, ki so obdelovali zemljišča v občinski lasti vzhodno od Ceste na Dobrovo na pobočju Golovca, poslali obvestila, naj prenehajo vrtnariti. Ker ti kljub temu da so vrtničke obdelovali že po 15 do 20 let, z občino niso imeli sklenjenih najemnih pogodb, so obvestila vzeli zares in konec marca verjeli, da bo to območje že letos služilo v druge namene. A še avgusta ga zaraščata le visoka trava in plevel, o urejenih sprehajalnih poteh pa ni ne duha ne sluha.

Kot je povedala Milka Kučera, ki je zemljo na Golovcu obdelovala približno dve desetletji, so vrtničarji v dveh tednih odstranili vse, kar je spominjalo na njihove vrtničke. Sama je imela v senci pod

sadnim drevesom postavljeni dve klopici, nekateri so si postavili tudi barake za shranjevanje orodja. Zgodnejši sosed je iz zemlje izkopal celo semenski krompir, ki bi zdaj že obrodil. Vrtničarji, vajeni druženja, so se od pobočja Golovca le stežka poslovili. Kot so izvedeli, naj bi na tem območju uredili sprehajalne poti, zato so bili toliko bolj neprijetno presenečeni, ko si je eden od njih zdaj ogledal to območje.

Za košnjo pogodb s kmeti

O kakršnem koli urejanju območja ob Slovenskem pokopališču na Golovcu ni ne duha ne sluha, tam, kjer je še lani rasla njihova zelenjava, pa je zdaj visoka trava. Zakaj se je torej tako mudilo? V mestni občini pojasnjujejo, da so na tem območju z veljavnim prostorskim aktom predvidene samo urejene zelene površine. Zato vrtničarji tudi v preteklosti

niso imeli najemnih pogodb. Opozarjajo še, da je bil videz območja iz leta v leto bolj neurejen, zato so se tudi odločili za ukinitve vrtničkov. A žal območje tudi zdaj ni nič bolj urejeno, saj tam namesto zelenjave še v začetku avgusta rasteta več kot meter visoka trava in plevel. Nina Kuzman z oddelka za okolje, prostor in komunalno mestne občine pojasnjuje, da imajo za košnjo na tem območju sklenjene pogodbe s kmeti, ki pa imajo letos zaradi deževnega poletja kar precej težav, zato pobočje Golovca prekrija višja trava, kot bi ga sicer.

Možnost nadomestnih vrtničkov

V mestni občini so vsem vrtničarjem s tega dela Golovca in seveda tudi drugim meščanom spomladi ponudili urejene vrtničke v mestni četrti Dečkovo naselje. Tam je letos občina na novo uredila približno 6 tisoč kvadratnih metrov zemljišča za 80 vrtničkov, od

»Za razliko od vrtničkov ob severni strani Slovenskega pokopališča je približno 6 tisoč kvadratnih metrov veliko območje vrtov nad Arenu Petrol, za katerega skrbi in ga upravlja Mestna četrt Gaberje, vzorno urejeno. Tam ima vrtničke 75 meščanov, vsa ostala vrtničarska območja – razen tega in novo urejenega v Dečkovem naselju – pa so časovna. V mestni občini iščejo možnosti za še dodatne umestitve vrtničkov v okviru priprave novega občinskega prostorskega akta, a kot pojasnjuje Nina Kuzman, prav veliko možnosti ni.

katerih jih je trenutno oddanih 60. Zemljišče je razdeljeno v večje, 76 kvadratnih metrov velike vrtove, za katere po sklenjeni pogodbi zakupniki plačujejo 50 evrov letno. Teh je večina, a zakupniki lahko izberejo tudi manjši in zato letno 5 evrov cenejši vrtniček, ki meri 50 kvadratnih metrov.

Vsem zakupnikom urejenih vrtničkov, ki so tudi ograjeni, mestna občina na tem območju zagotavlja še vodo za zalivanje. Zemljo, na kateri zdaj gojijo vrtnine, so v mestni občini pred ureditvijo vrtničkov poslali v analizo za morebitno vsebnost težkih kovin. Kljub temu da so bili rezultati v mejah dovoljenega, v mestni občini zakupnike opozarjajo, da se lahko razmere spremenijo, zato je v enem od členov sklenjene zakupne pogodbe to tudi zapisano.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: GrupA

Pobočje Golovca ob severni strani Slovenskega pokopališča, kjer so bili zadnja leta vrtnički, letos ostaja nepokošeno.

NA KRATKO

Razvejana kanalizacija

ŠENTJUR – Občina je končala drugi del dograditve kanalizacijskega omrežja na čistilno napravo Šentjur. V tem sklopu so v omrežje povezali Hruševac, Vrbeno, zgornje Lokarje in Gorico pri Slivnici.

S projektom so uspeli na šestem javnem razpisu za sofinanciranje regionalnih razvojnih projektov. Uspešno so upravičili 85 odstotkov od 880 tisoč evrov vrednega projekta. Gradnja se je začela julija 2013. Z gradnjo sekundarne fekalne kanalizacije Šentjur učinkovito dohaja državno in evropsko okoljsko regulativo. Vzporedno ob gradnji kanalizacije so izvedli še nekaj potrebnih del na infrastrukturi. Tako so skupaj s krajinami obnovili posamezne cestne odseke in tudi nekaj odsekov vodovoda. StO

Milijoni za naložbe

VELENJE – V zadnjih štirih letih so v Mestni občini Velenje za investicije namenili 70 milijonov evrov, pri čemer so se morali zadolžiti za približno 6 milijonov evrov.

Preostala sredstva za investicije, ki jih izvajajo v mestni občini Velenje, so zagotovili mimo kreditiranja, predvsem z evropskimi sredstvi. Kot pravijo na velenjski občini, so se vedno zadolževali izključno zaradi investicij. Letos so se tako zadolžili za kohezijski projekt Celovita oskrba s pitno vodo v Šaleški dolini, vreden 42 milijonov evrov.

V prvega pol leta so iz dolgoročnega kredita 3,1 milijona evrov letos za ta projekt koristili več kot milijon dvesto tisoč evrov. RG

Poletna dela

CELJE – Mestna občina Celje je sredi tedna pričela obnavljati del lokalne ceste Jarmovec-Glinsko-Žepina. Do konca meseca bo obnovljen približno 360 metrov dolg cestni odsek. Izvajalec del je podjetje Brahigradnje.

VOC Celje bo poskrbel za ureditev pločnika in preplastitev ceste Košnica pri Celju. Dela naj bi končal do konca prihodnjega tedna. Medtem pa je na Glavnem trgu, kjer so v preteklih mesecih potekala arheološka izkopavanja, že na ogled obod rimske vile. Naključni obiskovalci starega mestnega jedra in stanovalci na Glavnem trgu so si tako minuli teden ogledali težko pričakovano predstavitev zidov rimske vile. Na območju Glavnega trga 13-16, kjer so bile med arheološkimi izkopavanji najdene ostaline rimske vile, so postavljeni kamniti bloki kot vogala rimske vile nad nivojem tlakov, na katerih bodo obiskovalci lahko tudi posedali. PR

Asfaltirana »panorama«

ZREČE – Na Pohorju so v začetku tedna asfaltirali cestni odsek Ostruh-Pribilov križ, ki je na območju krajevnega skupnosti Gorenje. Gre za triletni projekt Občine Zreče, ki je poskrbela za rekonstrukcijo kilometra in pol ceste. Pred tem je bil cestni odsek v makadamski izvedbi.

Cestni odsek je na območju naselja Planina na Pohorju, kjer je več velikih kmetij, cesta je prav tako turističnega pomena. Panoramska cesta namreč povezuje Rakovec, Skomarje in Resnik ter vodi naprej proti Trem kraljem in Osankarici. Občina je za nekatera dela poskrbela že lani, prihodnje leto namerava asfaltirati še osemsto metrov cestnega odseka Jurgo-Pušnik. Vrednost triletnega projekta znaša približno pol milijona evrov, ki so v celoti iz občinskega proračuna. BJ

Lenart Horvatič iz Celja

»S poostrenim nadzorom in z višanjem glob se ne strinjam. Na ta način bo država udarila po žepih male ljudi, ki jim ne preostane drugega, kot da delajo na črno, saj si s tem zagotovijo vsaj osnovna sredstva za preživetje. V prvi vrsti bi se morala lotiti delodajalcev, ki poslujejo na črno. Če bi vedel, da nekdo dela nezakonito, ga ne bi prijavil, ker bi s tem oškodoval v prvi vrsti najverjetneje mamega človeka.«

ŠPELA OŽIR, foto: GrupA

ZRITE

»Sam še kredita ne moreš najeti,« pravi Irena Vodovnik iz Mozirja in poudarja prispevek družine, ki jo je spodbujala, da je vzpostavila status samostojne podjetnice.

Banke prevzemajo Aero

Dosedanjim lastnikom bo ostal le 4-odstotni delež podjetja – Bo očiščeni Aero prepričal tuje vlagatelje?

V začetku septembra bodo banke postale skoraj 100-odstotne lastnice celjskega Aera. Zdajšnjim lastnikom, med katerimi imajo največ delnic državna Posebna družba za podjetniško prestrukturiranje, Probanka in Intereuropa, dobrih 14 odstotkov podjetja pa je v lasti sedanjih in bivših zaposlenih, bo ostal le 4-odstotni delež. Prihod bank, ki bodo v lastniške deleže pretvorile del svojih terjatev, je edini način, da podjetje preživi. Dolgovi Aera namreč znašajo dobrih 14 milijonov evrov, visoka zadolženost pa je bila tudi eden od razlogov, da so vsi dosednji poskusi prodaje podjetja propadli.

Pot za prevzem Aera so bankam odprli na ponedeljkovi seji skupščine, na kateri so delničarji najprej sklenili, da bodo pretekle izgube in tudi letošnje pokrili v breme osnovnega kapitala. Tega so z malo manj kot 5,8 milijona evrov zmanjšali na 138 tisoč evrov. Ena od različic je bila, da bi osnovni kapital znižali na nič, kar pomeni, da bi dosednji delničarji izgubili vse svoje delnice, vendar so na predlog uprave odločili drugače. Podjetje bo zdaj osnovni kapital povečalo z izdajo novih delnic v vrednosti 3 milijone evrov, delnice pa bodo dobile banke upnice v zameno za del svojih terjatev. V takšno finančno prestrukturiranje so vključene vse banke, pri katerih je Aero v preteklosti najemal posojila, to so Abanka, Banka Celje, Probanka, Poštna banka Slovenije in Družba za upravljanje terjatev bank, na katero sta Nova Ljubljanska banka in Nova

Po številnih neuspešnih poskusih prodaje bodo močno zadolžen celjski Aero prevzele banke.

KBM lani prenesli za približno milijon evrov terjatev do Aera. Kot je povedal direktor **Zvonko Žepič**, so takšen dogovor z bankami podpisali že pred sejo skupščine, kolikšen delež podjetja bo dobila posamezna banka, pa ni razkril. Vse bo jasno čez manj kot dva tedna, ko bo potekel rok za vpis in plačilo novih delnic.

Banke lečasne lastnice

Pretvorba dela bančnih terjatev v lastniške deleže je le prvi od treh korakov, s katerimi želi Aero svojo zadolženost

zmanjšati na, kot pravi Žepič, vzdržnih šest milijonov evrov. Prodali bodo namreč program samolepilnih laminatov, za katerega se že nekaj časa zanima podjetje iz Turčije. Naprodaj je tudi hčerinska družba z manjšim proizvodnim obratom v Beogradu. Žepič pričakuje, da bosta prodaji nepremičnine v Srbiji in programa laminatov, ki so ga uvedli šele leta 2005, vendar so z njim zaradi visokih stroškov imeli kar veliko težav, končani najkasneje v mesecu.

Aero je od lani na seznamu podjetij, ki jih želi država prodati, vendar so vsi dosednji

poskusi, tudi zaradi visoke zadolženosti, propadli. Žepič je prepričan, da se bo zanimanje za podjetje zdaj povečalo in bi se prodaja lahko zgodila že v kratkem. »Z znižanjem dolga bomo vsekakor postali bolj zanimivi za tuje vlagatelje. Po prodaji samolepilnih laminatov pa bo zanimanje še večje, saj bodo v podjetju ostali programi, ki so primerljivi s konkurenčnimi podjetji,« pravi Žepič.

Aero je že leta 2012 prodal svojo hčerinsko družbo **Papiroti**, ki jo je za 2,5 milijona evrov kupil podjetnik **Franc Gregorčič** iz Šmarjeških Toplic. Gregorčič je družbo, ki je prej prinašala izgubo, uspešno saniral.

Tudi letos v rdečih številkah

Aero, ki sicer večino prihodkov dosega na tujih trgih, že nekaj let posluje slabo. Leta 2009 je imel za skoraj 28 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, lani je prodaja splahnela na vsega 13,5 milijona evrov. Čista izguba je znašala kar 4,2 milijona evrov. Podjetje z izgubo posluje tudi letos.

Z zmanjševanjem prihodkov se je v Aeru zmanjševalo tudi število zaposlenih. Leta 2009 je v podjetju delalo 289 ljudi, lani le še 177. S prodajo programa samolepilnih laminatov se bo število delavcev znižalo še za približno dvajset. Aero ima še hčerinsko invalidsko podjetje Aero Ida, ki zaposluje približno 40 ljudi.

JANJA INTIHAR
Foto: Grupa A

Na rešetu lastnikov tudi delo prokuristke

Predsednik uprave laške **Thermane Andrej Bošnjak** je na dnevni red seje skupščine, ki bo 29. avgusta, moral uvrstiti še eno točko.

Na zahtevo skupine delničarjev, ki ima v lasti petino delnic **Thermane** in v kateri so poleg bivšega direktorja **Romana Matka** še podjetja **KM inštalacije**, **Simer**, **Stonex** in **Remont**, bodo na seji obravnavali tudi poročilo o delu prokuristke **Nataše Tomić**.

Funkcijo prokurista so v **Thermani** s spremembo statuta uvedli na lanski skupščini, nadzorni svet je potem na to mesto imenoval **Tomićeva**, sicer vodjo financ in računovodstva v podjetju. Delničarji zdaj želijo, da skupščina po enem letu analizira vlogo prokurista. Zato so predlagali, naj **Tomićeva** pripravi poročilo o svojem delu ter ga predloži skupščini v obravnavo in sprejem.

Poročilo o delu prokuristke pa ni edina točka, ki je na dnevni red skupščine **Thermane** uvrščena na zahtevo skupine manjših delničarjev. Ta je namreč že pred časom zahtevala, da lastniki laškega zdravilišča na svojem letnem zboru ocenijo tudi delo nadzornega sveta, uprava pa jih mora seznaniti z novo strategijo družbe.

JJ

NA KRATKO

Na pokopališča kamere

VOJNIK – Tudi na pokopališčih v tej občini imajo težave zaradi odlaganja odpadkov, ki jih občani pripeljejo od drugod. Problem skušajo rešiti tako, da bo občina tam v tem tednu namestila opozorilne table, ki se jim bodo pridružile še kamere. Prejšnji teden so tako zanje že pripravljali betonske temelje.

Posamezni občani namreč pripeljejo na pokopališče od doma gospodinjske in druge odpadke, ki jih nato odlagajo v posode za pokopališke odpadke. Gre za prepovedano dejavnost, za katero je določena kazen sto evrov. Na pokopališčih se prav tako pojavljajo različne tatvine. Na občini so se zato odločili, da bodo na pokopališčih na Frankolovem, v Novi Cerkvi in Vojniku postavili opozorilne table ter nadzorne kamere. V medobčinskem inšpektoratu so povedali, da so zaradi prinašanja odpadkov na pokopališče na območju občine **Vojnik** od maja odkrili dva kršitelja. Zoper njiju so uvedli postopka o prekršku.

BJ

Za zamudo je krivo vreme

STORE – Letošnje slabo poletno vreme je dokončanje kanalizacije v naselju **Lipa** nekoliko oddaljilo. Dela so ovirale tudi meteorne vode. Izvajalec bi moral dela dokončati včeraj, vendar je občino zaprosil za podaljšanje.

Gradnja kanalizacije na **Lipi** naj bi bila tako končana do 15. septembra, če bo vreme bolj služilo, naj bi izvajalec dela končal še pred tem datumom. Tehnični pregled nove naložbe bo septembra. Podjetje **Tomgrad** iz **Olimjia** pri **Podčetrtku** je začelo graditi kanalizacijo v začetku maja. Poskrbelo bo za približno kilometer nove kanalizacije, ki bo omogočila 130 hišnih priključkov, za razbremenilni objekt ter povezavo z rajonskim zbiralnikom. Novo kanalizacijo bo uporabljalo približno dva tisoč prebivalcev. Pogodba z izvajalcem je bila sklenjena v vrednosti 460 tisoč evrov, občina pa je za sofinanciranje uspela na razpisu za razvoj regij pridobiti tudi evropska sredstva. Ocenjena vrednost celotne naložbe znaša 670 tisoč evrov, v to so med drugim vštetni izdelava investicijske in projektne dokumentacije ter stroški projektantskega in strokovnega nadzora.

BJ

Končujejo obnovo vežice

BISTRICA OB SOTLI – V kraju se končuje obnova poslovilne vežice, ki je delo lokalnega projektanta **mag. Jelka Valenčaka**. Vežico je treba samo še ustrezno opremiti in likovno popestriti.

Obnova vežice je stala 170 tisoč evrov. Precej so jo povečali, v celoti obnovili stari del in na novo postavili ozvočenje ter osvetljava. V naslednjih dveh tednih bodo po besedah župana **Franja Debelaka** nabavili še notranjo opremo. Vežico bodo poslikali lokalni umetniki. Do zdaj so bili poslovlilni obredi v cerkvi. Žalni sprevodi so tako kar dvakrat prečkali regionalno cesto, kar je bilo po besedah župana precej nevarno.

JP

Fakulteta za energetiko Univerze v Mariboru vabi k vpisu v študijske programe I., II. in III. stopnje Energetika

Rok za prijavo:

Drugi prijavni rok I. stopnja: od 22. 8. do 29. 8. 2014

Prvi prijavni rok II. in III. stopnja: od 2. 6. do 25. 8. 2014

Priključi se tudi ti!

www.fe.um.si

Univerza v Mariboru

Fakulteta za energetiko

FAKULTETA ZA
ENERGETIKO
krško - velenje

Tradicionalno svež!

AGRA

**52. MEDNARODNI
KMETIJSKO-ŽIVILSKI SEJEM**

23. - 28. 8. 2014, Gornja Radgona

POMURSKI SEJEM
www.pomurski-sejem.si

Med razstavljalci na sejmu Agra je letos kar 41 podjetij iz Savinjske statistične regije. Poslovne priložnosti bodo lahko iskali pri podjetjih iz Italije, Nemčije, Madžarske, Hrvaške, Poljske, Avstrije, Srbije, Slovaške, Češke ... in tudi Irana.

partner pri gradnji hiše
CINKARNA
www.cinkarna-gradnja.si

SPLETNA TRGOVINA
BREZPLAČNA DOSTAVA
UGODNOSTI
NASVETI

Letošnja Agra v znamenju družinskega kmetovanja

Intervju z Janezom Erjavcem, predsednikom uprave Pomurskega sejma

Kmetijsko-živilski sejem Agra v Gornji Radgoni je poleg Mednarodnega obrtnega sejma v Celju največji in najbolj obiskan sejem v Sloveniji. Sejma sta si tudi časovno zelo blizu, pri čemer sta oba v zadnjih letih zaradi novih sejmskih trendov postala nekoliko krajša.

Letošnja Agra se bo začela to soboto, pred njo pa smo se pogovarjali z Janezom Erjavcem, predsednikom uprave Pomurskega sejma. Kako ste zadovoljni z odzivom razstavljalcev za letošnji sejem Agra? Bo šlo za kakšen sejem presežkov ali bo udeležba na ravni prejšnjih let?

Z odzivom razstavljalcev za 52. Agro smo lahko organizatorji več kot zadovoljni. Na sejmu se jih je letos prijavilo več kot lani, kar pomeni 1.750 razstavljalcev iz 29 držav. Sejmsko razstavišče so napolnili do zadnjega kotička, kar pomeni skupaj 68 tisoč kvadratnih metrov razstavnih površin.

Kako je s strukturo razstavljalcev? Se v glavnem prijavljajo tisti, ki sodeluje

jo že več let, ali se pojavljajo tudi novi razstavljalci?

Struktura se spreminja, zagotovo. Kot veste, so težave v nekaterih panogah, kot na primer v živilsko-predevalni industriji, zato je teh razstavljalcev nekoliko manj. Vendar jih nadomeščajo novi, mladi in inovativni podjetniki, ki tudi ponujajo izdelke iz živilske panoge. Prav tako organizacije, ki poskušajo narediti skupinske razstavne prostore, kot je letos recimo zbornica živilcev, kjer se bo predstavilo kar 52 živilskih podjetij.

Katera panoga bo letos v ospredju sejma?

Kot že prejšnja leta je največji delež razstavnega prostora namenjen kmetijski tehniki, tudi največ razstavljalcev je s tega področja. Na sejmu bo predstavljeno vse, od najmanjših orodij do traktorjev in največjih kombajnov. Drugi največji razstavni sklop, ki ga letos ponuja sejem, so vzorčni nasadi rastlinske proizvodnje, kjer bodo tudi številne novosti.

Kako se sejmu Agra pozna kriza v gospodarstvu?

Kriza se pozna. Predvsem po tem, da razstavljalci pričakujejo popuste za svoj razstavni prostor, pri vstopnicah in drugih storitvah. Ne bo se toliko poznala po videzu in napolnjenosti na sejmišču niti pri strukturi razstavljalcev, a mi jo bomo čutili pri finančnem izkupičku sejma.

Ali to pomeni tudi manj obiskovalcev na letošnjem sejmu?

Mislím, da ne, saj je vsebinsko letošnja Agra tako obsežna, da bo privabila nove obiskovalce. Predvsem tiste iz sosednjih držav – iz Avstrije, iz Madžarske in s Hrvaške.

Koliko obiskovalcev torej pričakujete letos?

Sto dvajset tisoč. Kaj bo ključna tema strokovnih posvetovanj in predavanj na letošnji Agri, čemu ste dali poudarek?

Letos je svetovno leto družine, tako da bo veliko vsebin namenjenih družinskemu kmetovanju. V ospredju bosta tudi ekološko kmetovanje in varovanje narave. Precej pozornosti bo posvečene tudi področju gozdar

stva, saj je Slovenija gozdna dežela, ki je zelo občutila posledice žledoloma, kar bo poleg socialnega vidika kmetovanja in samooskrbe tudi tema sejma.

Kaj pričakujete, da bo v središču razprav, ko gre za kmetijsko politiko in aktualno dogajanje v slovenskem kmetijstvu? Morda škoda v kmetijstvu zaradi vremena ali pa evropska kmetijska politika?

Letos ne bomo toliko govorili o klimatskih spremembah, saj je letos veliko več dežja kot prejšnja leta, zato bo letina bistveno boljša. Zagotovo pa bomo poleg družinskega kmetovanja veliko govorili o skupni kmetijski politiki EU, ki jo pravkar sprejemajo in bo začrtana do leta 2020. Prav tako tudi o problemih v čebelarstvu, saj so čebele zelo pomemben del v kmetijski proizvodnji. Brez čebel in čebelarjev si težko zamislimo celo vrsto kmetijskih dejavnosti.

Ali bodo kmetovalci na sejmu sploh imeli sogovornika glede na to, da bo stara vlada tik pred odhodom,

Janez Erjavec, predsednik uprave Pomurskega sejma, ki je prireditelj sejma Agra, je zadovoljen z letošnjim odzivom razstavljalcev. Enako kot minula leta pričakuje tudi veliko obiskovalcev.

nova pa še ne bo prevzela poslov?

Ujeli smo vsaj še obstoječo vlado, ki še deluje. Velja tudi poudariti, da je predsednik programskega sveta sejma sedanjí minister za kmetijstvo Dejan Židan. Ampak kmetijstvo ni odvisno samo od politike, ampak tudi od številnih ustanov in organizacij, kot so Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije (KGZS), zadrúžna zveza ... Te bodo na sejmu pred izzivom, da odgovorijo

na številna vprašanja, ki jih bodo postavljali tako kmetovalci kot drugi, ki jim je blizu delo na kmetiji in podeželju.

Koga od naših in tujih politikov pričakujete na sejmu oziroma koga ste povabili?

Sejem bo odprl predsednik države Borut Pahor. Že dan pred odprtjem bo ministrska konferenca, na kateri bo sodelovalo kar nekaj ministrov in predstavnikov ministrstev iz evropskih držav.

RG

**23.-28. AVGUST
2014,
GORNJA RADGONA**

**Z1/1008
ZUNANJI
RAZSTAVNI
PROSTOR, PRED
HALO A1
OBIŠČITE NAS**

- HIDRAVLIČNI CEPILNIKI DRV LANCMAN™
- POVEZOVALNIK DRV LANCMAN™
- KROŽNE ŽAGE LANCMAN™
- STISKALNICE ZA SADJE LANCMAN™
- MOTORNI PREKOPALNIKI MARKO™

LANCMAN

GOMARK d.o.o. PE TABOR, Ujstriška vas 36 D, SI-3304 TABOR

Zahtevajte brezplačen katalog: 03/700 15 03

froling
TOPLOTA IZ LESA

GSM: 041 383 383 | www.biomasa.si

BIOMASA
froling

**V SLOVENIJI VARČNO IN UDOBNO
OGREVAMO ŽE VEČ KOT 2500 OBJEKTOV**

SEKANCI in PELETI
PELENA in PELETI
SEKANCI
PELENA
PELETI

Kotli na lesno biomaso (7 – 1000 kW) **Novo v ponudbi** Kogeneracija na lesni plin

In župan(ja) v naši občini bo ...

Ogreva se ozračje pred lokalnimi volitvami – Nekateri so se že odločili, veliko je še ugibanj

Če se v teh dneh v večji ali kakšni manjši občini znajdete v čakalni vrsti na pošti, v trgovini, pred bankomatom ali z znanci posedite na kavici v »krajevnem« barčku, ni vrag, da na ušesa ne ujamete: »Čuj, a veš, kdo bo pri nas kandidiral ... Ne mi govoriti, no ... A, res?«

In v Novem tedniku, kjer budno spremljamo dogajanje v 33 občinah Savinjske statistične regije, si seveda nismo mogli kaj, da ne bi prisluhnili tudi tovrstnim neuradnim, nepreverjenim govoricam, ki krožijo med ljudmi. Smo pa seveda upoštevali tudi vse uradne, že potrjene in preverjene kandidature za nove župane in županje. Da si pač še v teh poletnih dneh, ko nam je vsem vendarle dopuščen malo bolj lahkotno branje, »potešimo« radovednost. Takole kaže.

Nekaj staro-novih

V **Bistrici ob Sotli** se je za nov, drugi mandat za župana odločil sedanjí župan Franjo Debelak, ki bo podporo volivcev iskal kot neodvisni kandidat. Dosedanji župan Občine **Braslovče** Branimir Strojanssek se bo na jesenskih volitvah prav tako potegoval za nov mandat. Na **Dobri** bo ponovno kandidiral sedanjí župan Martin Brecl iz SLS. V **Gornjem Grad**u je za zdaj

jasno, da se bo za ponoven mandat na jesenskih volitvah potegoval sedanjí župan Stanko Ogradi. Kilometrino županovanje namerava po štirih mandatih nadaljevati tudi Cyril Rosc, župan Občine **Luče**. Pravi, da je treba dokončati še kar nekaj projektov, pri čemer o svojih protikandidatih ne želi govoriti, ker je ozračje menda še precej mirno; burno naj bi bilo po njegovih besedah zadnji teden pred oddajo kandidatur. Za četrtí mandat se bo v **Mozirju** zagotovo potegoval sedanjí župan Ivan Suhoveršnik, ki ob tem izraža upanje »... da se bo tudi v naši domovini kaj premaknilo na bolje in bo s tem lažje tudi delo občin«.

Da se kot edina ženska v vlogi županje med kolegi Sa-Sa regije, torej območja Zgornje Savinjske in Šaleške doline, kar dobro počuti, potrjuje tudi Majda Podkrižnik, ki končuje prvi mandat županje Občine **Nazarje**. Župan **Podčetrtek** je že tri mandate zapored Peter Misja in kot pravi, se bo podal še v en županski boj, in sicer kot neodvisni kandidat. Dosedanji župan na **Polzeli** Jože Kužnik se bo potegoval še za en mandat; podprli naj bi ga menda vsi občinski strankarski odbori, z izjemo odbora SMC, ki se trenutno še oblikuje.

V **Rogatcu** trenutni župan Martin Mikolič (NSI) pravi,

da bo najverjetneje še enkrat kandidiral, čeprav povsem stoodstotno prepričan v to še ni, ker se o kandidaturi še dogovarja s stranko. V **Slovenskih Konjicah** je sedanjí župan Miran Gorinšek (SLS) svojo ponovno kandidaturu za prvega moža občine že javno napovedal. V tretje gre rado, je prepričan tudi Alojz Lipnik, župan Občine **Solčava**. Ponovni kandidat in očiten favorít za župana v **Šentjurju** naj bi bil sedanjí župan Marko Diaci. V **Šmartnem ob Paki** se v boj za župana podaja Janko Kopušar, ki je vodenje občine prevzel sredi tokratnega mandata po smrti nekdanjega župana Alojza Podgorška. V dobri kondiciji je tudi učitelj športne vzgoje, sicer pa že dolgoletni župan **Šoštanja** Darko Menih (SDS), ki se bo ponovno potegoval za to funkcijo.

Kot neodvisni kandidat se v županski boj v **Štorah** podaja sedanjí župan Miran Jurkošek. Ponovno kandidaturu je uradno potrdil Vilko Jazbinšek, dosedanji župan Občine **Tabor**. Kot kandidat SLS se za ponovnega župana Občine Vitanje omenja Slavko Vetrih. Na **Vranskem** se bo za nov mandat potegoval Franc Sunšnik (SDS). Tudi v **Zrečah** namerava sedanjí župan Boris Podvršnik znova kandidirati. Za nov županski mandat se bo na jesenskih lokalnih vo-

litvah potegoval tudi župan **Zalca** Janko Kos (SD).

Potrjena nova imena

Kandidaturo je med prvimi kandidati za župana **Celja** potrdil Stane Rozman iz SD, za našo medijsko hišo pa tudi Miloš Rovšnik iz SDS. Kandidaturo za župana Občine **Dobje** nam je potrdil Karl Čadej iz SD, ki se trenutno ubada s težavami pri sestavi kandidatne liste. Resno se namreč sprašuje, zakaj je v politiko tako težko privabiti ženske. Za dobjansko županjo se bo potegovala Natalija Plemenitaš, in sicer na Neodvisni listi za Dobje. Znana je že nova kandidatka za županjo v Občini **Kozje**, in sicer trenutna podžupanja, sicer pa terenska kmetijska svetovalka Milenca Krajnc. Podpise volivcev zbira od 21. julija, kandidiral pa bo kot neodvisna kandidatka.

Župan Občine **Ljubno** Franjo Naraločnik se bo potegoval za nov mandat, ker pravi, da v enem preprosto ni bilo možno izpeljati vsega, kar si je zadal. Kandidaturo za župana v **Šmarju pri Jelšah** je že potrdil Stanko Šket, dolgoletni ravnatelj tamkajšnje osnovne šole. Sedanjí župan Mestne občine **Velenje** Bojan Kontič bo znova kandidiral na županskih volitvah. Kot kandidat ljudske stranke je bil na nedavnem taboru SLS

V uredništvu Novega tednika bomo javne predstavitve kandidatov za župane spremljali poročevalsko in na podlagi sporočil za javnost. Vsi, ki bi radi sebe in svoje volilne programe predstavili podrobneje, vabljeni, da se obrnete na marketing naše medijske hiše na e-naslava: agencija@nt-rc.si (za oglaševanje v Novem tedniku) in marketing@nt-rc.si (za oglaševanje na Radiu Celje).

PRIHODNJIČ:

Koledarček volilnih opravi pred lokalnimi volitvami

v Zrečah predstavljen Mihael Letonje. Za novega župana v **Vojniku** bo kandidiral sedanjí podžupan Branko Petre (kandidat NSI), ki trenutno skuša pridobiti podporo še drugih desnih strank. Svoje kandidata za župana ima tudi stranka Socialnih demokratov, ki predlaga Jureta Ferleža.

Govori se ...

V **Celju** se omenja, da se bo do konca avgusta po štirih mandatih v vlogi župana za še eno županovanje zagotovo odločil sedanjí Bojan Šrot. Občinski odbor SMC v Celju naj bi se organiziral po 25. avgustu in prav tako izbral županskega kandidata. V **Dobju** se omenja v vlogi morebitnega kandidata tudi Branko Uduč, in sicer v primeru, če se sedanjí župan Leskovšek kljub prepričevanju mnogih ne bi odločil za vnovično kandidaturu. Na ravni špekulacij za morebitnega županskega kandidata iz SDS je tudi ime Davida Salobirja. Svojo kandidatko za županjo **Dobrne** naj bi imela tudi stranka DeSUS; v tej vlogi se omenja Nataša Kranjc Zakrajšek. V **Laškem** še ni nič uradnega. A dosedanji župan Franc Zdolšek bo več kot verjetno ponovno županski kandidat ljudske stranke. Krožijo pa tudi imena drugih strank; tako naj bi Marjan Kozmus menda zastopal barve SD, Boštjan Šuhel naj bi bil županski kandidat SDS, Matjaž Pikel pa je ime, ki se najpogosteje omenja za aktualnega županskega kandidata stranke DeSUS.

O ponovni kandidaturi menda prav tako še razmišlja aktualni župan Občine **Prebold** Vinko Debelak. Tisti, ki ga bolje poznajo, pravijo, da utegne jeseni ponovno kandidirati. V **Slovenskih Konjicah** se med kandidati za morebitno županjo omenja Ksenija Klamfer, o županskem kandidatu pa naj bi razmišljala tudi stranka SMS, ki v tej občini prav tako šele ustanavlja lokalni odbor. V **Šentjurju** se govori, da bi se utegnil za župansko mesto zanimati Štefan Tisel iz SDS, ki je v preteklosti že vodil to občino. Med bolj verjetnimi kandidati iz te stranke se omenja še Lovro Perčič. Zanimivo ime, ki ga Šentjurčani omenjajo v povezavi s stranko Mira Cerarja, pa je tamkajšnji trgovec Franc Zupanc.

Med morebitnimi župani **Šoštanja** je mogoče slišati omenjanje Borisa Goličnika, ki naj bi kandidiral na svoje neodvisne liste, a ob podpori vplivnih domačinov. V lokalnem odboru SDS v **Štorah** pravijo, da bodo izbrali svojega županskega kandidata. V **Taboru** se menda obeta oster županski

boj. Za to mesto naj bi se potegoval Anton Grobler, dosedanji župan iz vrst SLS, medtem ko naj bi leva politična opcija za vodenje občine predlagala pravnik Miha Centriha.

Na spletnih forumih v Šaleški dolini se med kandidati za župana **Velenja** omenja tudi Uroš Rotnik, direktor Komunalnega podjetja Velenje, ki je takšne informacije za Novi tednik zanikal. Na spletnem forumu velenje.com pa anonimni pisci med morebitnimi imeni za župane omenjajo več znanih občanov, med katerimi so: nekdanji direktor Premogovnika Velenje Milan Medved, član SDS Franc Sever, profesor dr. Matej Lahovnik in vodja največje opozicijske stranke SDS Janez Janša.

Med kandidati za župana **Vojnika** naj bi bil tudi Dušan Horvat s Frankolovega, predsednik tamkajšnje krajevne skupnosti. Na **Vranskem** kot županskega kandidata omenjajo tudi občinskega svetnika Janeza Lenca.

»Pri nas se ne govori nič. In to je zelo čudno,« bi lahko na kratko povzeli radeške »nečene«. Zdi se, da se tudi Rafaela Pintarič, sedanja županja **Radeč**, še ni odločila, kako naprej. V **Rogaški Slatini** so, kot pravijo, še precej dopustniško razpoloženi in se jim zdijo volitve še precej daleč. Župana Branka Kidriča nismo uspeli pocukati za rokav, vendar kot je mogoče slišati od tistih, ki so mu blizu, o tem, ali se bo odločil še za en županski krog, trenutno ne razmišlja niti zasebno niti javno.

V **Zalcu** pa je predvolilna kombinatorika že kar živahna. Poleg sedanjega župana iz vrst SD naj bi se neuradno za županski stolček potegovala tudi Dani Zagoričnik iz SDS in nekoč že župan Lojze Pose-del. Slednji teh navedb ni želel potrditi, dejal je le, da še ne ve, kako se bo odločil.

Ne bodo kandidirali

Sedanji župan Občine **Kozje** Dušan Andrej Kocman je javno izjavil, da ne bo ponovno kandidiral za župana. Poslavlja se po treh mandatih vodenja te občine; ima pa še teoretično možnost, da zasede poslanski sedež v Stranki Mira Cerarja. Dosedanji župan Občine **Dobje** Franc Leskovšek iz SLS je sicer že javno govoril o tem, da ne bo ponovno kandidiral. A kot nam je povedal, bo svet stranke zasedal še konec meseca in dotlej je vse še odprto. Jože Čakš kot dolgoletni župan Občine **Šmarje pri Jelšah** se od naloge prvega v občini poslavlja. Dolgoletni župan **Vojnika** Beno Podergajs ne bo več kandidiral.

- Trženje vzajemnih skladov
za družbe za upravljanje

ALTA | ILIRIKA | Infond
ALTA Skladi d.d. | vzajemni skladi

- Sprejemanje in posredovanje naročil za nakup in prodajo vrednostnih papirjev za ALTA Invest d.d.*

ATKA
Z nami vedno nekaj prihranite!

Atka Prima d.o.o.
v celjskem Tehnopolisu, na Kidričevi 24b
Tel.: 03 490 18 05
www.atka-prima.si

*Tržno sporočilo. Družba ATKA-PRIMA d.o.o., Kidričeva ulica 24 B, 3000 Celje je v smislu 21. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov odvisni borznoposredniški zastopnik družbe ALTA Invest, d.d., Železna cesta 18, Ljubljana. Nadzorni organ je Agencija za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Več informacij na <http://www.alta.si/disclaimer>.

»Občinska komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja pravne podlage za predlagano nezaupnico odvetniški pisarni iz predmetnega naslova nima,« je prepričan odvetnik Andrej Turk.

Če pride do sodnega spora, lahko o veljavnosti razpisa odloča zgolj sodišče, se strinjata tako odvetnik Andrej Turk kot Franc Galin, občinski svetnik, ki je izstopil iz omenjene komisije.

Predmet zdrav med občino in komunalno tudi odvetniška družba

Zapleti pri izbiri direktorja komunalnega podjetja v Gornjem Gradu

GORNJI GRAD – V občini se že dlje ukvarjajo z izbiro direktorja Javnega komunalnega podjetja Komunala, vendar zapletom pri izbiri še ni videti konca. Razlog za to je odločanje o direktorju komunale. Točko, ki je bila poleg obravnave zahteve po menjavi odvetniške pisarne najpomembnejša, je župan Stanko Ogradi umaknil z dnevnega reda, kar se Francu Galinu, nekdanjemu članu komisije, zdi sporno.

Pojasnimo. Direktorju podjetja Komunala Gornji Grad Zdenku Purnatu je potekel mandat. Razpis za izbiro novega direktorja je pripravila Komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja Občine Gornji Grad, pregledala pa ga je ljubljanska Odvetniška pisarna Turk, s katero občina sodeluje že od leta 2008.

Sporen strokovni izpit?

Junija je komisija odprla prijave za razpisano prosto delovno mesto direktorja/direktorice komunale. Na razpis se je prijavilo 17 kandidatov, a samo dva sta ustrezala vsem razpisnim pogojem. Komisija je na seji zavrnila vse nepopolne ponudbe, tudi tiste, ki niso imele priloženega dokazila o opravljenem strokovnem izpitu iz splošnega upravnega postopka. Takšno stališče je bilo sprejemljivo vse do odprtja ponudbe neizbranih kandidatov, pojasnjuje odvetnik Andrej Turk in poudarja, da postopka ni vodil sam in o njem tudi ni odločal. »Vse to je v pristojnosti komisije.« Komisija ni potrebovala dodatnega odvetniškega mnenja in bi vlogo kandidatke lahko označila tudi za popolno, če je mislila, da je tako, dodaja.

Ali gre za razpis po Zakonu o gospodarskih javnih službah ali Zakonu o gospodarskih družbah? Brez konkretnega odgovora.

Vprašanja o ustreznosti razpisa sta na ministrstvo poslala tako odvetnik kot komisija. Turk je na ministrstvo za notranje zadeve naslovil vprašanja, ali je razpisni pogoj pri zaposlitvi direktorja lahko opravljen izpit iz splošnega upravnega postopka in ali je lahko v primeru, da je bil izpit zahtevan brez ustrezne podlage, postopek izbire novega direktorja zaključen tako, da se ta pogoj ne upošteva. Na ministrstvu namreč menijo, da kandidat ne potrebuje strokovnega izpita, ker gre za delovno mesto predstojnika nosilca javnega pooblastila, vendar to ne pomeni, da zasebni delodajalec tega pogoja ne sme določiti. Ker ministrstvo ni pristojno za obravnavo predpisa, je zadevo predalo še ministrstvu za pravosodje. To je odgovorilo, da lahko razlago zakonov poda le državni zbor, v odgovoru pa je pojasnilo, da postavitve pogoja opravljenega izpita za direktorja javnega podjetja, ki ima statusno obliko družbe z omejeno odgovornostjo, ni v skladu z navedenimi zakonskimi podlagami.

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE
Župančičeva 3, 1000 Ljubljana
T: 01 369 52 00
F: 01 369 57 83
E: gp.mp@gov.si
www.mp.gov.si

Občina Gornji Grad
Attemsov trg 3
3342 Gornji Grad

Številka: 007-231/2014/2
Datum: 9. julij 2014

OBČINA GORNJI GRAD
GORNJI GRAD

Prejeto:	DM:
11. 07. 2014	
Šifra zadeve: MO-4/2014-2F	Vrednost:
	Priloge:

ZADEVA: Zaposilo za mnenje v zvezi z razpisnim pogojem opravljenega strokovnega izpita iz upravnega postopka - ODGOVOR
Zveza: vaš dopis številka 110-004/2014-23 z dne 11. junij 2014

Postavitve pogoja opravljenega izpita iz splošnega upravnega postopka v razpisu za delovno mesto direktorja javnega podjetja, ki ima statusno obliko družbe z omejeno odgovornostjo, torej ni v skladu z navedenimi zakonskimi podlagami. V razpisu za mesto direktorja javnega podjetja Komunala Gornji Grad d.o.o., ki je objavljen na spletni strani občine Gornji Grad, ni izrecno navedeno, katere zakonske pogoje mora izpolnjevati kandidat, prav tako ni zahtevana predložitev dokazil o izpolnjevanju pogojev iz 255. člena ZGD-1, kar lahko vpliva na pravilnost postopka izbire direktorja javnega podjetja.

Ker ministrstvo za notranje zadeve ni pristojno za obravnavo predpisa o ustreznosti pogoja za razpis novega direktorja, je zadevo predalo ministrstvu za pravosodje, ki pa je odgovorilo, da lahko razlago zakonov poda le državni zbor, poslalo pa je pojasnila zakonskih predpisov.

Eno ustrežno prijavo je oddal aktualni direktor v odhodu, drugo pa Bogomil Breznik, ki ga komisija ni poznala, zato je z obema kandidatom želela opraviti še osebni razgovor. Po razgovorih se je komisija odločila, da je Zdenko Purnat najustrežnejši kandidat. Zato je podala predlog občinskemu svetu, ki pa glasovanja in sprejema sklepa še ni izvršil.

Strokovni izpit je po mnenju odvetnika Turka smiselno postaviti v razpisne pogoje za direktorja javnega podjetja. Očitno je tako menila tudi komisija, ki je ta pogoj uvrstila v razpis. Ni nujno, da razpis pregleda odvetniška pisarna, je pa to vsekakor zaželeno, meni Turk, a še bolje bi bilo, če bi lahko odvetniška pisarna sama v celoti razpis pripravila, ga zagovarjala in sodelovala pri vodenju postopka.

Zahteva o zamenjavi odvetnika

Odpiranje ponudb in vodenje postopka naj bi bila zaupna, a je kljub temu kandidatka, ki je podala nepopolno vlogo, to naslednji dan ustrezno dopolnila z manjkajočim dokazilom o opravljenem strokovnem izpitu. »O tem, ali sprejmejo dopolnjeno vlogo, odloča komisija in ne jaz!« Turk se ob tem sprašuje, zakaj se je šele ob odprtju nepopolne vloge kandidatke pojavilo vprašanje zakonitosti postavljenega pogoja opravljenega strokovnega izpita, ko pa je vendarle komisija

ta pogoj sama sprejela in ga je do te vloge dosledno zahtevala. Predsednik komisije Franc Rup trdi, da je Tomaž Čretnik, ki naj bi sam preučil razpisne pogoje, ki naj bi jih odvetniška pisarna kršila, zahteval odstop odvetniške pisarne, ki ni našla napak v razpisu. Člani komisije so zato odvetniku Turku izrekli nezaupnico, a je na občinski seji še niso obravnavali.

Naklonjenost posameznikom

Župan Gornjega Grada Stanko Ogradi meni, da so v času dogodkov posamezni člani komisije nastopali nepravilno, če že ne nezakonito. »Sumim na nezakonitost ravnanja z namenom favoriziranja kandidatov, ki so podali nepopolno vlogo, med drugim so tudi njihova ravnanja usmerjena v rušenje razpisa, da lahko ponovno kandidirajo na razpisu,« trdi Ogradi. Ob tem dodaja, da je ravnanje dveh članov nezakonito. Po njegovem mnenju želita doseči ponovni razpis in s tem možnost prijave kandidatov, ki tokrat niso izpolnjevali pogojev.

Odstop članov komisije

Zaradi omenjenih domnevnih nepravilnosti sta iz komisije izstopila dva člana, Tomaž Čretnik in Franc Galin. Ta sta zahtevala tudi prekinitev sodelovanja z Odvetniško pisarno Turk, ki je razpis pravno pregledala, trdi Ogradi. Nestrinjanja so bila prisotna tudi med člani komisije. »Če se nekdo ne strinja s soglasno sprejetimi sklepi, naj ne sodeluje v postopku in naj odstopi, če pričakuje, da mu bodo ostali sledili,« svoje stališče zagovarja Rup. Pri tem dodaja, da so sklep sicer soglasno sprejeli, pridobili odvetniško mnenje, da raz-

pis ustreza vsem pogojem, in predlagali najustrežnejša kandidata. Galin trdi, da je odvetnik v sodelovanju z županom pridobil strokovna mnenja o ustreznosti razpisa in da bi moral po prejetju odgovora ministrstva za pravosodje razpis razveljaviti. »Vloge so oddane, pogoji so določeni, Komisija je končala postopek, dva člana sta odstopila, trije so razpis in kandidate potrdili, občinski svet je kandidata, ki je bil že na prvem razpisu izbran, zavrnil, a je bil ponovno predlagan v izvolitev. Komisija je svoje delo končala,« je prepričan Franc Galin.

Novega razpisa ne bo?!

Namesto razveljavitve razpisa je Turk pridobil mnenja organov, ki so njegovemu stališču o pravilnosti razpisa pritrdila, meni Galin. »To je bilo dovolj, da sem odstopil, saj bolj zaupam ministrstvu kot odvetniku.« Zaradi istega razloga je odstopil tudi Tomaž Čretnik. Komisija njunih odstopov še ni preučila, a je razpis po Rupovih besedah treba izpeljati do konca. Komisija je brez omenjenih dveh članov že potrdila razpis, ki je bil že prej po mnenju odvetniške pisarne in občine veljaven.

Župan je pojasnil, da občinski svet ni pristojen za razrešitev odvetnika. Galin pojasnjuje, da bi ga lahko razrešili samo zaradi dokazanih krivdnih razlogov. Zato je predlagal, da občinski svet zadolži nadzorni svet občine, da pregleda vse transakcije med Odvetniško pisarno Turk in občino v zadnjem mandatu. Predlog je župan Ogradi dal na glasovanje in je bil soglasno sprejet. Galin je ob tem dodal, da bi nezaupanje odvetniku moral biti alarm za župana. O direktorju komunale naj bi odločali na naslednji občinski seji, pri čemer župan Ogradi trdi, da bo ta še v tem mandatu.

ANJA KOVAČIČ

Vse, kar potrebujete za dom, vam pripeljemo na dom.

partner pri gradnji hiše
CINKARNA
www.cinkarna-gradnja.si

SPLETNA TRGOVINA
BREZPLAČNA DOSTAVA
UGODNOSTI
NASVETI

K podrtju žičnice je poleg lastnosti sorte celeia, ki velja za eno bujnejših, botrovalo tudi močno deževje. Ponovna postavitev žičnice bo Oseta stala več kot sto tisoč evrov.

Ostala brez dobršnega dela pridelka

Nedavna vremenska ujma pustošila na hmeljiščih v Drešinji vasi

ŽALEC – Letos spodnjesavinjski hmeljarji zaradi vremenskih razmer – predvsem zadostne količine dežja in zmernih temperatur – pričakujejo eno najboljših letin v zadnjih letih. A na drugi strani je ravno obilno deževje povzročilo, da sta hmeljarja iz Drešinje vasi ostala brez dobršnega dela pridelka. Neurje, ki sta ga prejšnjo sredo zvečer povzročila močan veter in naliv, jima je podrlo celotno žičnico na skupaj približno 13 hektarjev velikem hmeljišču.

»Star rek pravi, da avgust hmelj da ali pa ga vzame,« je prepričan **Janez Oset**, ki je prejšnjo sredo zvečer v trenutku ostal brez pridelka na sedmih hektarjih zemljišč, ko je pod močnim vetrom in obilnim deževjem klonila njegova žičnica. Njegovega sovaščana **Frančiška Gajška** je podobna usoda doletela na šestih hektarjih hmeljišč.

Vzrok: dolgotrajno deževje in močan veter

Pravo malo hmeljarsko katastrofo je povzročilo dolgotrajno močno deževje, zaradi katerega je bil hmelj veliko težji, kot bi bil sicer v normalnih okoliščinah. In prav kombinacija težkega hmelja in

lokalno močnih sunkov vetra je botrovala temu, da je žičnica podlegla vsem obremenitvam. »Celoten kompleks žičnice je zasidran z betonskimi sidri. Krajni drogovci niso zdržali nenadne obremenitve. Ujma je polomila celotno linijo zunanjih drogov, medtem ko se žice niso pretrgale,« pravi Oset, ki je omenjeno žičnico celovito obnovil ravno pred sedmimi leti, zdaj pa bo moral za njeno ponovno postavitev odšteti vsaj sto tisoč evrov. Hmeljišče ima sicer zavarovano, vendar zgolj zaradi posledic toče in ne drugih vremenskih ujm. V trenutku ni ostal zgolj brez prihodkov, ki bi jih prejel za 15 ton hmelja, ki je rasel na sedmih hektarjih zemljišč, temveč tudi brez vsega vložene denarja v njegovo pridelavo. Za omenjeno količino pridelka bi prejel vsaj 75 tisoč evrov, približno toliko pa so nenazadnje znašali tudi stroški njegove pridelave.

Za obiranje prezgodaj

Škoda je še toliko večja, ker gre v tem primeru za sorto celeia, katere tehnološka zrelost bi nastopila šele v začetku septembra. Za nameček jo je Oset poškopril šele 4. avgusta, kar pomeni, da tudi v primeru, da bi analiza pokazala, da je hmelj že dovolj zrel za obiranje, to

zaradi karence (21 dni) prej kot konec avgusta ne bi bilo mogoče. »Nerealno je pričakovati, da bi hmelj v takšnem stanju, torej na tleh, lahko zdržal več kot štirinajst dni. Še posebej to ne bo mogoče, če bo še naprej mokro, saj bo začel gniti,« še dodaja Oset, ki ima po vsem tem zdaj popolnoma zavezane roke, kar ga še posebej žalosti, saj je sorta celeia znana kot ena tistih vrst hmelja, ki ima še posebno bogato rastlinje in s tem tudi plodove ter je s tem veliko bolj bujna kot sorta aurora. Kmetijska svetovalka za hmeljarstvo **Irena Friškovec** pravi, da bo tudi, če bosta hmeljarja rastline obrala takoj, ko bo to mogoče, njun pridelok dosti manjši, kot bi bil sicer. Poleg tega bo obiranje povezano z ogromnimi dodatnimi stroški, saj bo treba pridelok povsem ročno spraviti z njive, kar bo še posebej težko, saj so rastline prepletene z žicami. Strokovnjaki Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije lastnikoma na osnovi rezultatov analiz parametrov zrelosti in stanja rastlin priporočajo, da začneta obirati rastline takoj, ko se iztečejo karence za fitofarmaceutska sredstva, ki sta jih nazadnje uporabila.

ŠPELA OŽIR, foto: ŠO

Dobili bodo konopljarjo

TABOR – V Kapli bo septembra začela delovati prva konopljarja za predelavo konopljarne slame v Sloveniji. Pridelovanje industrijske konoplje, ki velja za povsem nezahtevno rastlino, ki se odlično vključuje v kolobar, postaja vedno večja priložnost ne samo za kmete iz Spodnje Savinjske doline, temveč iz vse Slovenije.

Število pridelovalcev konoplje se iz leta v leto povečuje. Nič drugače ni tudi na območju Spodnje Savinjske doline, kjer sta jo pred tremi leti pridelovala zgolj dva kmetovalca, lani jih je bilo že osem, letos pa je število naraslo na 15 kmetij oziroma skupaj na osem hektarjev površin. Kmetijska svetovalka Maja Klemen Cokan pravi, da sta prednosti industrijske konoplje njena nadvse enostavna pridelava in predelava v številne različne izdelke. V konopljarji, ki bo septembra začela delovati v Taboru, jo bodo predelovali v slamo ter sušili in čistili semena. Konopljo bo od pridelovalcev odkupoval podjetje Hannah Biz, ki bo obenem tudi bdelo nad konopljarjo.

ŠO

Žuranje« z dobrodelno noto

VRANSKO – Konec junija na Vranskem ni manjkalo zabave. Družabna prireditel Vransko Summer Night je v treh dneh v to spodnjesavinjsko občino privabila več tisoč obiskovalcev.

Organizatorji so z izkupičkom od vstopnic, prodaje pijače in sponzorjev zbrali več kot 3 tisoč evrov, obiskovalci pa so na dogodku s poslanimi sporočili prispevali še dodatnih 300 evrov. Celoten izkupiček bodo Vranšani namenili 11-letni Aniti za nujno potrebno operacijo v ZDA in s tem pomagali deklici, da se postavi na svoje noge in prihodnje leto morda kar sama zakoraka na veliki oder te vedno bolj znane prireditve.

ŠO

NA KRATKO

Družijo se rejenci

ŽALEC – Rejniško društvo Slovenije v tem tednu v prostorih Škofijske karitas Celje v Vrbju organizira strokovno-zabavni tabor za otroke iz rejniških družin. Obenem bo društvo v četrtek dopoldne pripravilo okroglo mizo z naslovom **Otrok v rejništvu je otrok med dvema družinama**.

Strokovno-zabavni tabor je ena od pomoči otrokom iz rejniških družin, ki jih omenjeno društvo organizira po vsej Sloveniji. Na taboru se z otroki ukvarjata magister družinske terapije Andrej Omulec in socialna pedagoginja Anja Ferlin. Mladi udeleženci se od ponedeljka do petka posvečajo pozitivni samopodobi, pridobivanju samozavesti, terapiji s pomočjo ustvarjalnih delavnic, glasbe, pogovora in drugih metod.

ŠO

V šolah vse bolj varčno z energijo

ŠMARJE PRI JELŠAH – V novo šolsko leto bo več stavb šol in vrtcev v občini vstopilo z bolj učinkovito energetske izrabo. Celovito obnovo tako izvajajo v centralnem vrtcu in v podružnici Sladka Gora. V Zibiki pa izvajajo temeljita vzdrževalna dela.

Obnova vrtca je vredna dobrih 306 tisoč evrov, od tega so na javnem razpisu pridobili 225 tisočakov nepovratnih sredstev. Poleg obnove fasade in ostrešja bodo vgradili tudi nov prezračevalni sistem in uredili ogrevanje na biomaso. Otroci se bodo iz začasnih lokacij drugih vrtcev in centralne šole v obnovljene prostore vrnilo z začetkom novega šolskega leta. Energetska obnova podružnice na Sladki Gori je vredna malo manj kot 130 tisoč evrov. Večina del v tej fazi naj bi bila končana do septembra, dokončna ureditev okolice in zaključna gradbena dela pa bodo končana spomladi prihodnje leto. Za vzdrževalna dela v podružnici Zibika bodo iz proračuna občine investirali 42 tisoč evrov.

StO

Turiste bodo privabljal konji

BRASLOVČE – Braslovški svetniki so na zadnji seji potrdili menjavo zemljišč na območju kompleksa Žovnek. Braslovčani si že več let v tem delu občine želijo razvijati turistično dejavnost. Ker jih je do zdaj pri tem ovirala razpršenost občinskih zemljišč, so se s podjetjem Edit, lastnikom zemljišč v neposredni bližini, dogovorili, da ta zamenjajo.

Zemljišča na območju posesti Žovnek so na ta način postala zaokrožena v dva sklopa in s tem primernejša tako za načrte občine kot podjetja Edit. Župan Branimir Strojanski je prepričan, da bodo površine po novem postale privlačnejše za zasebne vlagatelje, ki bi na tem območju razvijali turistično dejavnost, predvideno v občinskem prostorskem načrtu. Občina je po besedah župana že našla morebitnega investitorja, eno od slovenskih podjetij, ki bi na tem območju vzrejalo konje. Poleg tega naj bi bila po obnovi za turiste zanimiva tudi graščina Žovnek, ki jo Braslovčani želijo obnoviti. Še prej bo občina morala za vse stanovalce, ki živijo v njej, zagotoviti socialna najemniška stanovanja in poiskati nadomestno lokacijo za zbirni center za odpadke, ki prav tako ne sodi na območje turistične ponudbe.

ŠO

Dež pregnal goste

PREBOLD – Letošnje spremenljivo poletno vreme močno vpliva na število gostov v kampu Dolina v Dolenji vasi. Njegov lastnik **Tomaž Vožlič** je nad sezono zelo razočaran, saj beleži za 70 odstotkov manj obiskovalcev kot v preteklih letih.

»Predpogoj, da ljudje bivajo v kampu, je lepo vreme. V kolikor nekaj dni dežuje, pospravijo opremo in se odpravijo na območje, za katero je napovedano lepo vreme,« pripoveduje Vožlič. Kljub temu da bi pričakovali, da v kampu Dolina prevladujejo prehodni popotniki, saj je v bližini avtoceste, v Preboldu in njegovi okolici pa ni znanih turističnih točk, glavino predstavljajo gosti, ki se v kampu zadržijo teden in več. Obenem je zanimivo, da je junija in julija v kampu največ Nizozemcev, avgusta pa prevladujejo Francozi. Prvi se na pot odpravijo z avtodomi in s prikolicami, drugi s šotori.

ŠO

NA KRATKO

Na zadnji seji o občinskih nagrajencih

ŠMARTNO OB PAKI – Svetniki se bodo do konca mandata pred lokalnimi volitvami sešli še na eni seji občinskega sveta in na njej potrdili letošnje občinske nagrajence.

Po statutu občine mora biti sklep o občinskih nagrajencih sprejet dva meseca pred občinskim praznikom, ki je v Šmartnem ob Paki na martinovo, 11. novembra. Kot je povedal Janko Kopušar, župan Občine Šmartno ob Paki, bodo točen datum še uskladjali s svetniškimi skupinami, predvidoma pa naj bi bila seja sredi septembra. Na njej bodo svetnikom predstavili tudi izvajanje občinskega proračuna v prvem poletju, je še povedal Kopušar.

Občina Šmartno ob Paki je v začetku avgusta objavila javni razpis za zbiranje predlogov za podelitev občinskih nagrad in priznanj, pri čemer bo podelila grb in dve plaketi občine. V Občini Šmartno ob Paki predloge zbirajo do 3. septembra, zaenkrat pa so prejeli en predlog.

RG

Obnovili bodo cesto in sanirali plaz

ŠOŠTANJ – »Zaradi številnih naravnih nesreč, ki so v zadnjem času prizadele občino, prebivalci živimo v nenehnem strahu, praktično že od leta 2009,« je ob ponedeljkovem podpisu pogodbe za sanacijo ceste in plazu Brusnjak povedal šoštanjski župan Darko Menih.

Gre za plaz, ki se je sprožil v noči na 12. februar letos in je podrl hlev, v katerem je poginila živina, močno pa je ogrožal tudi dve stanovanjski hiši, zaradi česar so morali stanovalce evakuirati. Projekt sanacije je izvedlo podjetje Blan iz Mozirja, gradbena dela pa bo izvajalo podjetje GIC Gradnje iz Rogaške Slatine. Vrednost gradbenih del znaša skoraj pol milijona evrov, projekt pa delno sofinancira ministrstvo za kmetijstvo in okolje iz programa odprave posledic škode zaradi poplav, visokega snega in žleda v februarju 2014.

Dela na sanaciji ceste Petkovnik-Štrigl in plazu Brusnjak naj bi bila končana do konca oktobra.

RG

Septembra nova zdravnica

ROGAŠKA SLATINA – Zdravstvena postaja bo s prihodnjim mesecem bogatejša za novo zdravnico, specialistko družinske medicine Vesno Trifoni. Prihaja iz Srbije, doslej pa je že delala v ZD Nova Gorica.

V Rogaški Slatini so doslej kadrovske težave reševali z različnimi zdravniki. Da so v ambulanti naleteli vedno na drug obraz, je bilo za nekatere bolnike moteče in tudi za neprekinjeno delo osebja težko. Kot je povedala Irena Nunčič, direktorica ZD Šmarje pri Jelšah, je zelo zadovoljna, da jim je uspelo zaposliti to delovno mesto, ob čemer opozarja, da kadrovske težave niso popolni. »Razpis imamo še vedno odprt. Čeprav se govori, da so zdravniki pri nas brezposelni, se pri tem zamočli, da gre večinoma za ljudi še brez opravljene specializacije. Ti pa so za samostojno delo v ambulanti žal nezaposljivi.«

StO

Društvo upokojencev praznuje 60 let

ROGATEC – Po številu članov gre za eno največjih društev v občini. Pod okriljem občinskega praznika bodo v kratkem obeležili okroglo obletnico. Osrednja praznična prireditev bo zadnje avgustovsko soboto na Grajski pristavi v Rogatcu.

Društvo trenutno šteje 360 članov, ki so aktivni na različnih področjih. Poleg utečenih aktivnosti, kot so organiziranje izletov in druženj, se člani udeležujejo tudi na kulturnem, umetniškem in humanitarnem področju. Pri slednjem se osredotočajo predvsem na vrstnike, ki se zaradi različnih vzrokov ne morejo udeleževati njihovih srečanj, oziroma na tiste, ki živijo v domovih za ostarele.

StO

Premalo »strnjeni« za čistejšo odpadno vodo

Ker so izpadli iz skupnega »šaleškega projekta«, so se morali znati sami

ŠMARTNO OB PAKI - V začetku julija so v Velenju predstavili zadnji del projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v Šaleški dolini, s katerim izboljšujejo kakovost površinskih voda in varnost pred onesnaževanjem voda.

Z gradnjo osmih kilometrov nove kanalizacije bo boljših življenjskih pogojev deležnih več kot šeststo prebivalcev Šaleške doline. V tem evropskem projektu sta lahko sodelovali le Mestna občina Velenje in Občina Šoštanj, ne pa tudi Občina Šmartno ob Paki, kjer so morali zato poiskati drugačne rešitve.

Izpadli zaradi premajhne poselitve

»Ko smo pripravljali ta kohezijski projekt, smo sodelovali z Mestno občino Velenje in Občino Šoštanj, vključena je bila tudi Občina Braslovče, vendar smo žal potem zaradi evropskih meril glede gostote poselitve iz projekta izpadli,« je povedal Janko Kopušar, župan Občine Šmartno ob Paki. To pomeni, da v občini niso izpolnjevali pogoja o strnjivosti naselja z dva tisoč prebivalci, kar je ena od evropskih zahtev. Da bi bili tudi prebivalci občine Šmartno ob Paki ob manj ugodnih prostorskih pogojih deležni prednosti sodobnega sistema kanalizacije, ki omogoča odvajanje in čiščenje odpadnih

Župan Janko Kopušar je bil takole dobre volje ob pripravah na kmečko tržnico, zagate okoli strnjivosti naselja pa so občino, ki jo vodi, popeljale na malce težjo pot do sodobnega sistema kanalizacije.

voda, so se morali izpolnitve tega cilja lotiti po samostojni, težji poti.

Polmilijonski projekt že pod streho

»Na tem področju imamo kar nekaj projektov in tudi pridobljenih gradbenih dovoljenj. V začetku junija smo tako že dokončali kanalizacijsko omrežje Slatina-Paška vas, projekt, vreden 550 tisoč evrov, ki smo ga financirali z uspešno prijavo na razpis za sredstva iz razvoja regij,« je še povedal Janko Kopušar.

Na javno kanalizacijsko omrežje je bilo priključenih trideset stanovanjskih hiš,

hkrati pa je bila obnovljena dotrajana cesta ob Paki v Slatinah. Z gradnjo primarnega kanala je zdaj odprta tudi možnost priključitve občanov iz Paške vasi in Gavc.

Čakajo na rezultate z razpisa

V Občini Šmartno ob Paki čakajo še na rezultate razpisa, na katerem so kandidirali za sredstva iz razvoja regij za kanalizacijo Paška vas, se pravi za nadaljevanje prej omenjenega projekta. Gre za razpiti razpis, t. i. osmi poziv ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, v katerem so roke določili zelo na kratko in je bilo treba vloge pripravljati čez prvomajske praznike, kot kriterij za prednost pri izbiri pa je bil naveden tudi čas dospelja vloge, kar je zelo razburilo številne župane.

Kot pravi župan Janko Kopušar, odgovora z ministrstva še niso prejeli, pričakujejo pa, da bi lahko bili uspešni in bi jeseni tako nadaljevali projekt kanalizacije v Paški vasi. Pridobljena gradbena dovoljenja imajo za območje Gavc, medtem ko so za Rečico in del Šmartnega ob Paki narejeni idejni projekti.

Zaveze bodo izpolnili do roka

Zakon o lokalni samoupravi določa, da morajo v občinah

do leta 2017 vse obstoječe pretočne greznice, kjer ne bo zgrajena javna kanalizacija, zamenjati z malimi čistilnimi napravami. V občini Šmartno ob Paki sledijo temu cilju, zato se bodo še naprej prijavljali na razpise na ministrstvih in računajo, da bi do tega leta bilo približno dva tisoč ljudi, kar je več kot polovica prebivalcev občine, priključenih na kanalizacijo. Za območja, kjer to ne bo mogoče, so letos sprejeli odlok o sofinanciranju malih čistilnih naprav iz občinskega proračuna.

Šest milijonov evrov za boljšo pitno vodo

Če so izpadli iz projekta čiščenja odpadnih voda, pa zato v Šmartnem ob Paki sodelujejo v evropskem kohezijskem projektu vodooskrbe za Šaleško dolino, težkem 43 milijonov evrov. Od tega bo Občina Šmartno ob Paki deležna 5,8 milijona evrov, kar po besedah župana Janka Kopušarja pomeni milijon evrov občinskega sofinanciranja. V okviru tega projekta bodo z obnovo na trasi že obstoječega vodovoda tudi v Šmartnem ob Paki prišli do večjih in bolj kakovostnih količin pitne vode. Kot ocenjuje Kopušar, je na novo vodovodno omrežje, ki deluje še poskusno, priključenih že približno 80 odstotkov gospodinjstev.

ROBERT GORJANC
Foto: arhiv NT (SHERPA)

Počasi do nove kapele

VITANJE – V vasi Lubnica so v soboto slovesno blagoslovili novo kapelo. Staro so, zaradi razvojnih potreb morali podreti, nato so leta 1999 začeli graditi novo. Gradili so jo postopoma.

Gre za kapelo pri domačiji kmetije Makovšek, ki je – tako kot je bila že stara – posvečena rožnovenski materi božji. Novo, ki stoji na hribu nad domačijo, je poslikal slikar Milan Lamovec iz Slovenskih Konjic. Pred sobotno blagoslovitvijo je zbrane vaščane nagovoril župan Slavko Vetrh, blagoslovitev je opravil župnik Lojze Cvikl. Po njej je bila maša.

BJ

Energetsko varčnejši šoli

LAŠKO – Občina je konec julija začela dela energetske obnove v podružničnih šolah Rečica in Zidani Most. Gre za investiciji, ki bosta pomembno znižali stroške vzdrževanja za občinski proračun, zanju pa so pridobili tudi nepovratna evropska sredstva.

V Zidanem Mostu opravljajo dela po načrtu in tako so večji del pročelja že prenovili in zamenjali tudi okna. Vrednost del znaša 148 tisoč evrov. V Rečici pa obnova zamuja zaradi slabega vremena. Tam je namreč predvidena tudi obnova strehe. Kljub temu bodo naložbo predvidoma končali do konca septembra. Obnova rečiške osnovne šole bo stala 168 tisoč evrov, za oba projekta pa so v laški občini iz evropskih kohezijskih skladov pridobili približno 200 tisoč evrov nepovratnih sredstev.

StO

Solčavska Marija praznovala 750 let

SOLČAVA – Letos so v Solčavi ob godu tamkajšnje župniške zavetnice Marije Snežne pripravili posebno slovesnost. Svetnica, ki ima svoj kip, praznuje namreč častitljivih 750 let.

Gre za 58 cm visok kip sedeče Marije, ki v rokah drži Jezusa. Ime avtorja ni znano, zanj se je prijel vzdevek Mojster solčavske Marije. Ob tej priložnosti so v solčavski župniji izdali posebno zloženko, v kateri so zapisali, da je Solčavska Marija prvo znano delo omenjenega avtorja, sicer pa sta znana še dva njegova kipa, in sicer kip na portalu Križevniške cerkve na Leechu v Gradcu in Krakovska Marija v Ljubljani. V času praznovanja so si lahko obiskovalci kip, ki stoji v atiki solčavskega oltarja, kamor naj bi bil prinesen iz gornjegrajskega benediktinskega samostana, pogledali od blizu.

HŽ

Znana ocena cene malih čistilnih naprav

GORNJI GRAD – Gornjegrajski občinski svetniki so na zadnji seji občinskega sveta razpravljali tudi o primerni ceni za oceno malih čistilnih naprav.

Komunala Gornji Grad, ki daje oceno ob zagonu in nato vsaka tri leta delovanja, je predlagala ceno 50 evrov (brez DDV). Nekateri svetniki, predvsem tisti z območij, kjer morajo krajani sami poskrbeti za male čistilne naprave, so predlagani ceni ostro nasprotovali. Poudarili so, da morajo občani sami poskrbeti ne samo za malo čistilno napravo, ampak tudi za njeno vzdrževanje, odvoz mulja in podobno, zato je predlagana cena absolutno previsoka. Po burni razpravi so se naposled poenotili za ceno 30 evrov (brez DDV).

HŽ

Vse, kar potrebujete za dom, vam pripeljemo na dom.

partner pri gradnji hiše
CINKARNA
www.cinkarna-gradnja.si

SPLETNA TRGOVINA
BREZPLAČNA DOSTAVA
UGODNOSTI
NASVETI

Z lovom in ribolovom do prepoznavnosti

V Vojniku si resno prizadevajo za slovenski lovsko-ribiški muzej

VOJNIK – Vesoljsko središče v Vitanju je postalo magnet, s katerim v ta kraj privabijo po več kot dvajset tisoč obiskovalcev na leto. Vitanjski sosedi Vojničani si zdaj resno prizadevajo, da bi postali med Slovenci bolj prepoznavni po muzeju lovstva in ribištva.

»Muzej bi bil koristen za širše območje,« poudarja župan Vojnika **Beno Podergajs**. Seveda ne gre za kakšno predvolilno obljubo pred bližnjimi lokalnimi volitvami, saj dolgoletni župan Podergajs letos niti ne bo več kandidiral. Zamisel o takšnem muzeju je nastala na občini. »Lovski muzej v Bistri pri Vrhniki ne služi v celoti temu namenu, saj lovci želijo več,« opozarja Podergajs.

Tradicija lovstva in ribištva v Sloveniji je seveda prastara. Zamisel o slovenskem lovskem muzeju se je rodila že v času Kraljevine Jugoslavije, po drugi svetovni vojni so odprli lovsko sobo v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri pri Vrhniki. Danes je tam stalna lovstva razstava na tisoč kvadratnih metrih. V okviru tehniškega muzeja je še ribiški oddelek, ki so ga odprli leta 1982 v sodelovanju z Ribiško zvezo Slovenije. Možnosti za širitev lovske zbirke v Bistri zaenkrat ni, zato želijo Vojničani to nišo izkoristiti. Za načrtovani slovenski lovsko-ribiški muzej ima občina zazidljivo zemljišče v Višnji vasi

ob potoku Tesnica. Zanj je treba izdelati podroben občinski prostorski načrt.

V Občini Vojnik so se tako že povezali z Lovsko zvezo Slovenije in republiškim zavodom za ribištvo. V vojniškem lovskem domu je ta mesec prišlo do sestanka, ki so se ga udeležili pomembni slovenski veljaki s področja lovstva in ribištva. Udeležili so se ga predsednik Lovske zveze Slovenije **Srečko Kropo**, direktor strokovnih služb Lovske zveze Slovenije **Srečko Žerjav** in direktor republiškega zavoda za ribištvo **Dejan Pehar**. Na sestanku, ki ga je vodil vojniški župan, so se s projektom lovsko-ribiškega muzeja v Vojniku načelno strinjali. Govorili so celo o možnosti, da bi sedež Lovske zveze Slovenije preselili v Vojnik, v prostore načrtovanega muzeja.

Na naslednji sestanek bodo povabili še predsednika Ribiške zveze Slovenije **Miroslava Žaberla**. Znova naj bi se srečali v drugi polovici septembra, do takrat nameravajo med drugim pregledati možnosti sofinanciranja tega velikega projekta. Tako bodo preučili možnost vključitve projekta v regionalni program razvoja regij ter o projektu uradno seznanili pristojni ministri ter strokovno službo tehniškega muzeja v Bistri.

BRANE JERANKO

Če bo vse šlo gladko, bi prvi pohodniki v razgledu lahko uživali že konec septembra. Če se bo kaj zataknilo, pa računajo na odprtje najkasneje v začetku prihodnjega leta.

Trdna podlaga za leseno romantiko

ŠENTJUR – Člani Planinskega društva Žusem so pred nekaj dnevi končali gradbeno dela na istoimenskem hribu. Po večletnih prizadevanjih naj bi na vrhu že v nekaj mesecih stal lesen razgledni stolp, ki so ga poimenovali Stolp ljubezni.

Ideja o razglednem stolpu na Žusmu se je z ustanovitvijo istoimenskega planinskega društva rodila leta 2007. Še šest let je trajalo, da so v občinskem prostorskem načrtu dosegli spremembo, ki na vrhu 669 metrov visokega hriba dovoljuje kakršno koli gradnjo. Konkretna dela so se tako začela šele letos spomladi, ko so v maju pridobili gradbeno

dovoljenje. Celotna vrednost projekta znaša 147 tisoč evrov.

Kot pravi predsednik društva **Simon Mansutti**, morajo s prostovoljnimi prispevki in z donacijami do konca zbrati še od 25 do 30 tisoč evrov. Ogromno finančnega vložka predstavljajo tudi neštete ure prostovoljnega dela. »Donacija za stopnico s spominskim napisom znaša sto evrov, podesti pa bodo verjetno zanimivi predvsem za podjetja. Na malo manj kot 26 metrov visok stolp iz mascesnovega lesa bo vodilo 122 stopnic.

StO
Foto: PD Žusem

NA KRATKO

Obnova šole in vrtca

NAZARJE – V času poletnih počitnic so se v občini Nazarje lotili energetske prenove osnovne šole in vrtca.

Izvedli bodo toplotno izolacijo fasade, menjavo oken in vrat ter izolacijo podstrešja. Dela je podjetje Antika 2005 iz Ljubljane začelo opravljati julija, zaključilo naj bi jih do konca avgusta. Vrednost del znaša 187 tisoč evrov, od tega je občina 135.981 evrov pridobila na javnem razpisu za sofinanciranje operacij za energetska obnovo osnovnih šol, vrtcev, zdravstvenih domov in knjižnic v lasti lokalnih skupnosti.

HŽ

Prikaz košnje po starem

LJUBNO – Člani Športnega društva Flosar z Ljubnega ob Savinji so v radmirskem športnem parku pripravili prikaz košnje po starem.

Način dela, ki ob avtomatizaciji in motorizaciji počasi izginja, dandanes obvladajo le še redki. Kljub temu da jim je pri delu ves čas nagajal dež in da je bilo gledalcev zgolj za vzorec, so se štirje kosci, Janez Plesec, Janez Kramer, Alojz Kladnik in Alojz Ermenc, dela lotili z vso resnostjo in ga po nekaj prekinitvah, katerih vzrok je bil dež, tudi končali. Kosci, najmlajši je bil star trideset in najstarejši trinosemdeset let, si bodo tudi v prihodnje prizadevali za tovrstno nadaljevanje tradicije.

HŽ

Od štanta do štanta

LUČE – Minulo nedeljo so v Lučah pripravili zanimiv »sprehod« Od štanta do štanta.

Etnografska prireditev, izvedena v okviru Lučkega dneva, je obiskovalcem ponudila vrsto zanimivosti. Po celem kraju so postavili stojnice, kjer so obiskovalci lahko poskusili številne domače dobrote in izdelke lokalnih obrtnikov. Vrhunec prireditve je bil prikaz življenja v kraju v preteklosti. V Juvanovi hiši sta gospodarja razkazala notranje prostore, perice so prikazale pranje na roke, ob potoku, »taksi« – traktor s prikolico – je brez odmora vozil do »vlcerske bajte«, kjer so člani društva upokojencev prikazali številne stare običaje, od pletenja košar, krtačenja in predenja volne do brušenja nožev. Na stojnicah so se predstavila tudi lokalna društva – obiskovalci so se lahko udeležili delavnice polstenja, smučarsko društvo je pripravilo razstavo o smučanju, za konec dneva pa je planinsko društvo pripravilo večerni pohod z baklami.

HŽ

V Šmihelu veselo

MOZIRJE – Društvo podeželske mladine Šmihel nad Mozirjem je 16. in 17. avgusta pripravilo tradicionalni, že 38. Ovčarski praznik.

Slovesno je bilo že v soboto ob odprtju sejma domače obrti. Sledila sta igran prikaz življenja ljudi na podeželju v preteklosti in svečano odprtje prenovljenega vaškega jedra. Dan se je končal veselo, s pesmijo in plesom ob zvokih ansamblov Golte in Fantje s praprotna. Naslednji dan so imeli mašo za kmete in blagoslov traktorjev ter srečanje govedorejcev Zgornje Savinjske in Šaleške doline. Za tem so tekmovali v hitrostnem kiparjenju z motorno žago in se pomerili v šmihelskih igrah. Za konec so se obiskovalci lahko zavrteli ob zvokih ansambla Petka.

HŽ

Praznovali do jutranjih ur

PODČETRTEK – V Pristavi pri Mestinju je bilo v soboto precej veselo. Ob krajevnem prazniku so krajevna skupnost, domače turistično društvo in prostovoljno gasilsko društvo organizirali kmečko parado in gasilsko veselico z nočnim gasilskim tekmovanjem.

Krajevni praznik Pristave pri Mestinju je sicer 23. avgusta. Ker je bila napoved vremena lepa, so se odločili, da bo prireditev že teden prej. Na kmečki paradi so krajan prikazali kmečka opravila in običaje. Dotaknili so se tudi politike, tokrat na bolj hudomušen način. Kot je že običaj, so obiskovalce pogostili z golažem in s pijačo. Sledila je še gasilska veselica z ansamblom Pegaz iz Rogaške Slatine. Zabava se je končala šele naslednji dan ob šestih zjutraj.

JP

Oratorij obiskovalo kar 70 otrok

DOBJE – V župniji so v sodelovanju s krajan pretekli teden izvedli oratorij, ki ga je obiskovalo 20 otrok s Kalobja in 50 iz Dobja. Vodili so ga animatorji iz obeh župnij, nekaj zunanjih sodelavcev, medtem ko je bil duhovni asistent Janez Puhar.

Oratorij, enotedenske počitniške aktivnosti, ki jih izvajajo mnoge slovenske župnije, je postal v zadnjih letih v Dobju izjemno priljubljen. Vsako leto se prijavi več otrok in tudi krajan z vsestransko pomočjo tisti teden še posebej živijo z aktivnostmi mladih. Gasilci so jim omogočili mokre igre, ekipa domačih kuharic je skrbela za prehrano, ostali pa so prispevali vsaj kakšno malenkost za priboljšek ali srečelov, s katerim so v nedeljo po šestih dneh slavnostno končali oratorij.

StO

OKOLJSKA PAKA

Iz obnovljenega v zapuščeno

Območje okrog Veleblagovnice T v Gubčevi ulici je zadnja leta vse bolj zapuščeno. Pred osmimi leti, ko sta se obnove notranosti lotila manjšinski lastnik, celjsko podjetje Engrotuš, in tudi večinski, podjetje Family Shop, je že kazalo, da bo ena prvih veleblagovnic v knežjem mestu znova dobila nekaj svojega nekdanjega čara. Zdaj ko sta od lani obnovljena dobršen del okoliških ulic in bližnji Krekov trg, pa je pogled na stavbo še toliko bolj žalosten.

Urejen je namreč le del, za katerega skrbijo v Engrotušu, lastnik 98/284 deleža veleblagovnice je napreč podjetje Tuš nepremičnine. Na prehodu med bližnjim gostiščem in veleblagovnico pa ostajajo prazne steklenice in drugi odpadki, na že nekaj časa praznih izložbah pa sloj prahu in umazanije prekriva steklo. »Človek, ki pride v našo ulico, se prav ustraši,« pravi **Justina Bri-lej** iz prodajalne Polet, ki opozarja še na to, da so na tlaku ob izhodu iz stavbe McDonald's pogosto mastni madeži, ki smrdijo zlasti v poletnih dneh. Sprašuje se, kako dolgo bo ta del mesta še tako zanemarjen, in pozi-

Pogled na prazno izložbo počasi zamegljuje sloj prahu in umazanije.

va odgovorne, da bi vsaj za zanemarjeno izložbo našli začasno rešitev. »Morda po vzoru odprtega depoja, kakršen je zaživel v prodajalni Železninar v Stanetovi ulici,« si želi.

»Družinsko podjetje« v stečaju

Podjetje Family Shop, ki je lastnik 186/284 deleža veleblagovnice, je od konca leto-

šnjega maja v stečaju. Stečajna upraviteljica **Margarita Škorja** je takoj po začetku stečajnega postopka opravila pregled nepremičnine, cenitev in zavarovanje stavbe. Z namenom, da doseže najvišjo možno prodajno ceno in s tem zagotovi najboljše pogoje za poplačilo upnikov, zdaj načrtuje ureditev in pripravo objekta na prodajo. Kot pravi, je treba izdelati še etažni elaborat, v začetku jeseni,

takoj po oddaji otvoritvene-ga poročila stečajnega postopka, pa namerava sklicati prvo dražbo. Na njej bo za delež stavbe Veleblagovnica T in pripadajočega zemljišča predlagala izključno ceno 1,86 milijona evrov. Boljši časi se temu območju obetajo le, če bo dražba uspela in se bo našel skrben kupec veleblagovnice.

IVANA STAMEJČIČ
Foto: SHERPA

Dvajset let med vinogradi

ŠMARJE PRI JELŠAH - Društvo vinogradnikov in kletarjev Trta, ki združuje približno dvesto članov, letos praznuje dvajset let delovanja. Obletnica je bila tudi priložnost, da je društvo na velikem platu Kulturnega doma Šmarje pri Jelšah prikazalo 40-minutni dokumentarni film o delu šmarskih vinogradnikov.

Idejo za ustanovitev društva so leta 1994 dali nekateri vinogradniki, ljubitelji vinogradništva in pospeševalci na terenu. Temeljno poslanstvo društva je skrb za kakovostno pridelavo grozdja in vina ter boljšo promocijo vin šmarsko-virštanjskega okoliša. Društvo s pomočjo strokovnjakov prireja izobraževanja, ocenjevanja in pokašino vin, prvo v Sloveniji si je zamislilo izbor županovega vina in ocenjevanje podprlo s pravilnikom. Skrbi tudi za ohranjanje starih šeg in navad, povezanih z vinogradništvom in vinarstvom. Udeležuje se prireditev v občini in izven njenih meja ter različne dogodke organizira tudi samo. Ljubitelji dobre kapljice in kulturnega pitja vina si želijo, da bi pridobili prostore, kjer bi lahko imeli sestanke in predavanja. Vendar predsednik društva **Jani Vreže** pravi, da nakupa in ureditve trenutno še ne zmorejo. Za ta cilj bodo sofinanciranje skušali pridobiti na katerem od javnih razpisov. Sicer je vinogradništvo in kletarsko društvo Trta tudi prejemnik denarne nagrade ob letošnjem občinskem prazniku.

TV

Označeno drevo

LJUBNO - Pri domačiji **Mraker** imajo poslej skorš ob katerem je tabla. Skorš je namreč samonikla avtohtona drevesna vrsta, ki je zelo redka.

Gozdarji na območju Zgornje Savinjske in Šaleške doline vedo le za to odraslo drevo, kar pomeni, da gre za izredno posebnost in znamenitost naravne dediščine. Obseg drevesa je 148 cm, v višino meri 22 m. Skorš, sorodnik jerebrike, mokovca in breka, slovi predvsem zaradi zdravilnosti svojih plodov, ki so cenjeni kot sadje ali predelani v žganje, vino ali marmelado.

HŽ

Kanalizacija v Klancu in Zavrhu končana

Na Dobrni so 220 občanom dela naselij **Klanc in Zavrh** uspeli zagotoviti priključitev na novo zgrajeno fekalno kanalizacijsko omrežje, ki bo priključeno na obstoječ kanalizacijski sistem.

Gradbena dela so se pričela že decembra lani, zaključili pa so jih julija letos. Vrednost gradbenih del znaša okrog 748 tisoč evrov, izvajalec gradbenih del pa je Tomgrad iz Podčetrka. Celotna vrednost projekta znaša prek 840 tisoč evrov, od tega je ministrstvo za gospodarski razvoj in teh-

nologijo odobrilo sofinanciranje v višini okrog 499 tisoč evrov.

Novozgrajeni fekalni sistem obsega kanale z revizijskimi jaški v dolžini 5.518 m bo priključen na obstoječo kanalizacijo v Dobrni do centralne čistilne naprave. Z izgradnjo kanalizacijskega omrežja bodo ukinili obstoječe greznice, s čimer se bo prispevalo k izboljšanju kakovosti podtalnice in površinskih voda.

Promocijsko besedilo

Operacijo »CELOSTNO UREJANJE ODVAJANJA IN ČIŠČENJA KOMUNALNIH ODPADNIH VODA IN VAROVANJE VODNIH VIROV NA POVODJU SAVINJE – na območju Občine Dobrna – na območju naselij Klanc in Zavrh – Povodje Dobrnice« delno financira Evropska unija, največ v deležu 85 % upravičenih stroškov, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007–2013; razvojne prioritete »Razvoj regij«, prednostne usmeritve »Regionalni razvojni programi«.

Šola že v novi preobleki

RADEČE - Vse poletje so v OŠ **Marjana Nemca** izvajali obnovitvena dela. V teh dneh končujejo zadnji sloj fasade. Spomladi bodo obnovili še ogrevalni sistem.

Energetska obnova je poleg izolativnega ovoja zajemala tudi menjavo oken in drugega stavbnega pohištva. V tem sklopu so izvedli tudi pripravljala dela za menjavo ogrevalnega sistema. Spomladi bodo namreč vgradili peč na biomaso. Vrednost del znaša skoraj 600 tisoč evrov, občina pa je z izjemo davka na razpisu za celotno investicijo pridobila nepovratna sredstva.

StO

Romanje na Brezje

REČICA OB SAVINJI - Kot že vrsto let so se tudi letos na pobudo **Petra Kolenca** v četrtek v zgodnjih jutranjih urah na Rečici ob Savinji zbrali pohodniki, ki so se peš prek **Gornjega Grada, Nove Štife in Črnic** podali na romanje proti Brezju na Gorenjskem.

Kljub napovedanemu slabemu vremenu se jih je zbralo približno 120, tako z Rečice kot iz številnih okoliških občin, ki so se podali na približno 90 kilometrov dolgo pot, ki so jo prehodili v dveh dneh. Kljub temu da jih je velik del poti močil dež in se je pojavilo tudi kar nekaj žuljev, se pohodniki niso predali in so složno prehodili prvi del poti do Adergasa, kjer so kot gostje tamkajšnjega župnika tudi prenočili in si nabrali novih moči za nadaljevanje poti. V zgodnjem petkovem jutru so znova krenili na pot preko **Mrake, Visokega, Naklega, Podbrezja** do končnega cilja - Brezja, kjer so bile na ta dan slovesnosti ob prazniku **Marijinega vnebovzjetja**. Na cilju so utrujene, vendar zelo ponosne in zadovoljne pohodnike pozdravili tudi nov rečiški župnik **David Zagorc**, diakon **Stanko Čeplak** in novomašnik **Marko Rakun**, domačin z Rečice ob Savinji.

HŽ

Zmaga v prestolnico

SLOVENSKE KONJICE - V slovenskem finalu poletnih zabavnih **Jadranskih iger**, ki so ga pripravili konec tedna, je zmagala ekipa **No limits** iz Ljubljane. Na drugo mesto se je uvrstila še ena ljubljanska ekipa in na tretje ekipa iz **Maribora**. Slovenski finale je bil na konjiškem mestnem kopališču.

Na četrtem mestu se je znašla ekipa **Slovenskih Konjic**, ki je zmagala v vlečenju vrvi, eni od zabavnih iger. Tekmovalci so tekmovali v različnih igrah, od letečega vaterpola, morske alke in igre pršut do reševanja turistke in vleke vrvi. Voda v konjiškem bazenu je imela komaj 19 stopinj. Zmagovalna ljubljanska ekipa bo lahko tekmovala na mednarodnem finalu **Jadranskih iger**, ki bo septembra na Hrvaškem, v Biogradu na Moru. Tam se bo pomerila z zmagovalnimi ekipami iz drugih držav ob **Jadranskem morju**. Na lanskem mednarodnem finalu je Slovenijo zastopala ekipa **Slovenskih Konjic**.

BJ

Bolj za osebno kot virtualno, ki jim jemlje preveč časa

Kako ž

Družbeni mediji oziroma t. i. novi mediji, kot so Facebook (FB), Twitter, LinkedIn, Google+, PublishWall ..., postajajo pomembno orodje političnega komuniciranja vsaj na globalni in državni ravni.

Vedno pogosteje se dogaja, da politiki namesto na novinarski konferenci ali preko sporočila za javnost kakšno pomembno novico, stališče,

razmišljanje sporočijo ali razložijo preko svojih profilov na družbenih omrežjih, predvsem na FB ali Twitterju. Kako je s tem na lokalnih ravni, ko gre za aktualne župane v celjski regiji? Naredili smo sprehod po njihovih profilih in nekatere povprašali, kakšen odnos imajo do družbenih omrežij.

Polzelski navdušen, žalski dvomi

Med uporabniki Facebooka smo zasledili tudi župane iz Spodnje Savinjske doline. Kar štirje od šestih imajo na tem družabnem omrežju registriran svoj zasebni profil. Najaktivnejši med vsemi je polzelski župan **Jože Kužnik**, ki svoj profil redno posodablja in nanj nalaga najrazličnejše fotografije tako z različnih družabnih dogodkov kot iz zasebnega preživljanja prostega časa. Glavna prednost uporabe Facebooka je po njegovem mnenju stik z mlajšimi občani, ki praviloma le redko spremljajo novice v ostalih oblikah medijev. Če bi lahko z gotovostjo trdili, da je Kužnik, ki je zanimivo med vsemi spodnjesavinjskimi

župani tudi najmlajši, aktiven uporabnik te vedno bolj priljubljene spletne strani, pa sta taborski župan **Vilko Jazbinšek** in vranski **Franc Sušnik** zgolj pasivna. Imata registriran profil, vendar nanj skoraj nikoli ne nalagata fotografij oziroma posodabljata statusa. Preboldski župan **Vinko Debelak** je v tem pogledu nekoliko aktivnejši, saj občasno na profilu deli kakšno izmed spletnih povezav, ne objavlja pa fotografij iz zasebnega življenja. Na Facebooku ni mogoče najti profilov braslovškega župana **Branimirja Strojanskega** in žalskega **Janka Kosa**. Zadnji je namreč prepričan, da bi bilo njegovo zasebno življenje z uporabo tega spletnega omrežja preveč na očeh širše javnosti, za kar trenutno nima nobene želje.

Jože Kužnik

28. julij preko iOS

Glede na to, da nisem ravno gobar, je tole kar uspeh, a ne?

Ni mi všeč · Komentiraj · Deli z ostalimi

1 Share

To je všeč tebi in osebam

jože, sreča
28. julij ob 20:37 · Všeč mi je

Polzelski župan Jože Kužnik je eden aktivnejših uporabnikov Facebooka.

Janko Kos, župan Občine Žalec: »Zavedam se, da Facebook postaja vedno bolj pomemben medij oglaševanja in sredstvo za nagovarjanje širših množic. Kljub temu da razmišljam o registraciji profila, se za to še nisem odločil. Sem pa v prejšnji kampanji za lokalne volitve imel »fan page« oziroma stran za privrženca, na kateri sem imel veliko oboževalcev. Izkušnje so bile dobre. Slabost je bilo zgolj to, da urejanje strani posamezniku vzame veliko časa.«

Velenjski župan je na svojem FB-profilu, dokaj aktiven, a le za prijatelje, manj pa za javnost.

Jože Kužnik, župan Občine Polzela: »Z objavami na Facebooku lahko pritegnem mlajšo populacijo, za katero sicer praviloma velja, da ne spremlja ostalih oblik medijev, kot so časopisi in informativne oddaje na radiu in televiziji. Z objavami na Facebooku jih tako lahko informiram o dogajanju v občini kot o svojih osebnih stališčih.«

Med šaleškimi župani aktiven le Kontič

Pri pregledu profilov županov šaleških občin ugotovimo, da družbeno omrežje uporablja le velenjski župan **Bojan Kontič**, in sicer Facebook in Twitter.

Velenjski župan je dokaj aktiven, zasledimo precej njegovih objav, tako zasebnih kot službenih. Tem objavam lahko sledimo, če postanemo njegovi prijatelji. Manj pa je njegovih objav na javnem profilu, je pa zanimivo, da te »odprtosti« ne uporablja bolj: občani mu namreč na njegovem javnem profilu zastavljajo konkretna vprašanja na primer ali bodo v Velenju naredili motokros stezo ali zgradili kolesarsko stezo po trasi nekdanje železnice proti Slovenj Gradcu. Sicer pa Bojan Kontič tudi odgovarja na takšna vprašanja oziroma jih komentira, kar se zdi, da je smisel takšne komunikacije, ko gre za »župan-

ski račun«, saj so župani javne osebnosti.

Je pa zato Kontič manj aktiven na Twitterju, saj tвитov ne zasledimo, ima pa nekaj sledilcev, nekaterim pa sledi tudi sam. Glede na to, da gre za enega od top politikov v stranki SD, ki je bil tudi poslanec v DZ, je to po svoje presenečenje, če upoštevamo, da nekateri strankarski prvaki zelo razširjeno uporabljajo to družbeno omrežje.

Kopušarja moti prirejanje konteksta

Župan Občine Šmartno ob Paki **Janko Kopušar** FB in Twitterja ne uporablja in tudi za volilno kampanjo se tega ne bo posluževal. Tako se je odločil že pred precej časa, že pred prejšnjimi volitvami, ko so ga nekateri nagovarjali, da je to nujno potrebno. »Te stvari se mi zdijo preveč osebne, velikokrat pa to nekateri izkoriščajo, ko takšne objave, besedo ali stavek iztrgajo iz

konteksta in potem napačno interpretirajo,« svoje pomisleke pojasnjuje Janko Kopušar. Odbija ga tudi, da ko enkrat nekaj napišeš na ta mesta, je to trajno in neizbrisljivo in se lahko uporabi proti tebi v negativnem smislu.

Darko Menih: Zadržek zaradi zlorab

Šoštanjski župan pravi, da se za uporabo novih medijev ni odločil, ker jih povezuje z zlorabami, med drugim prejeta tudi precej anonimk, ki so se, kot pravi, doslej vse izkazale za neresnične. Da nekateri njegovi kolegi politiki na državni ravni uporabljajo Twitter za plasiranje ekskluzivnih informacij, je Darko Menih opazil in ob tem pravi, da so nekateri pač bolj privrženi temu. Kot je še povedal, je bil že zelo blizu temu, da bi odprl Twitter račun, a ga je vedno nekaj zmotilo. Tudi za bližnje lokalne volitve bo vztrajal pri klasičnih medijih in komunikacijah, razen če se v stranki ne bodo drugače odločili.

Celjskemu več pomeni pristno kot virtualno prijateljstvo

Na vprašanje, katero družabno omrežje uporablja, celjski župan **Bojan Šrot** izstreli kot iz topa: »Nobeno!«

Pravi, da je včasih bil dokaj aktiven, a je ugotovil, da mu to vzame ogromno časa. »Že kakšno leto nisem več aktiven na FB in tudi strani ostalih prijateljev in znancev na FB ne spremljam. Več mi pomeni pristno kot virtualno prijateljstvo.«

Opazil je, da nekateri politiki uporabljajo Twitter za udarne novice in izjave, ampak tega ne spremlja, prav tako ne blogov. »Tudi informativne oddaje zelo

»Sicer pa najbolj zaupam svoji osebni komunikaciji z ljudmi, s krajevnimi skupnostmi in z društvi, redno hodim na njihove sestanke in prireditve. Tam pride do resničnega sodelovanja med ljudmi. V takšnih pogovorih vidim več koristi kot na Facebooku,« pojasnjuje **Darko Menih**.

Tudi župani manjših občin na območju celjske upravne enote, FB in Twitter ne uporabljajo. **Martina Brecla** z Dobrone, **Mirana Jurkoška** iz Štor ter župana Vojnika **Bena Podergajsa** namreč na svetovnem spletu nismo našli med uporabniki družabnih omrežij.

Všeč mi je · Komentiraj · Deli z ostalimi

no komunikacijo,

župani na Celjskem uporabljajo (če sploh) družbena omrežja

Celjski župan Bojan Šrot priznava, da že kakšno leto ni več aktiven na svojem FB-profilu.

»Raje imam sproščen pogovor s prijatelji in z znanci, saj je zame najpomembnejši osebni stik, pa najsi bo dober ali slab. Družbena omrežja razgaljajo osebno življenje, ljudje postajamo tujci in si ne vzamemo časa za pristen pogovor,« je še dodal rečiški župan Jeraj.

Šentjurski župan Marko Diaci ima zasebni FB-profil, ki pa ga uporablja precej redko. Še najbolj vestno svojim občanom čestita ob praznikih, nekaj bolj osebnih preblistkov je spodbudilo svetovno nogometno prvenstvo. Kot so zapisali v njegovem kabinetu, socialnih omrežij ne gre podcenjevati, a imajo kot javni medij še precej pomanjkljivosti. Težko je npr. razmejiti županovo uradno funkcijo in zasebno pojavljanje, pa tudi možnost zlorab je precejšnja. V Diacijevi predvolilni kampanji socialna omrežja ključne vloge tako ne bodo imela.

Franjo Naraločnik, župan Občine Ljubno, je najbolj aktiven na Facebooku. Ima največ fotografij, a jih večinoma objavljajo drugi. Gre predvsem za fotografije z občinskih prireditvev, na profilu pa je mogoče razbrati tudi, da je član slovenskega podpornega društva nogometnega kluba Barcelona.

Naraločnik pravi, da Facebook uporablja v zasebne namene, da lahko ima vpogled v dogajanje okoli sebe. Uporaba v politične namene in za promocijo župana na ta način zanj ni prava rešitev, je zatrdil. Edina županja zgornjesavinjskih občin Majda Podkrižnik iz Nazarij ima sicer ustvarjen profil na Publish-

wallu, kjer bi lahko pisala svoj blog, a od 18. maja letos, ko je profil odprla, ni objavila ničesar niti ni uredila profila. Zakaj? Zaradi pomanjkanja časa, pravi. To je tudi razlog, zakaj ne uporablja drugih omrežij.

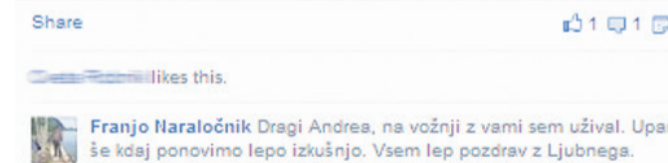
Stanko Ogradi, župan Občine Gornji Grad, ima svoj Facebook profil, na katerem ima 138 prijateljev, a nobene objave, je pa 2. januarja javno naznanil, da je v razmerju. S kom, ni razvidno. Poleg tega ima tako kot županja Podkrižnik in župan Rosc svoje mesto tudi na Publishwallu. Enako kot ostala omenjena tudi on brez objave. Župan Občine Rečica ob Savinji Vinko Jeraj je zatrdil, da družabnih omrežij sicer ne

»Sploh Facebook je eden od medijev, kjer je ogromno lažnih profilov, kjer se nekateri skrivajo za kom drugim. V celjski občini smo za komunikacijo z občani že pred leti ustanovili Servis 48 ur, za katerega lahko rečem, da je tudi družabno omrežje, dostopno preko spleta, preko telefona, v vseh možnih komunikacijskih oblikah. Mislim, da to popolnoma zadoštuje,« pravi Bojan Šrot.

Med tremi župani Konjiškega je precej dejaven na Facebooku in Twitterju konjiški župan Miran Gorinšek. Župan je bil v preteklih dneh na dopustu na morju, na svoji FB strani je objavil fotografijo panorame kanala ob dalmatinskem polotoku Pelješac, ki je bila posneta med jutranjim kolesarskim vzponom. Tako na Facebooku kot na Twitterju je mogoče zaslediti različne redne Gorinškove objave, ki so povezane z dogajanjem v Slovenskih Konjicah nasploh, na občini ter v stranki (SLS), ki ji pripada. Župan Vitanja Slavko Vetrin in župan Zreč Boris Podvršnik FB in Twitter ne uporabljata.

Hi Franjo. Do you know somebody in this pic? Year 2005...

Un altro pezzo di storia che appartiene a Codisago! Sullo sfondo la "Picc Parigi" del 2005

Očitno ima ljubenski župan prijatelje tudi v Italiji, od koder prihaja Andrea Losso, ki je na njegovem zidu objavil fotografijo iz leta 2005, ko so skupaj splavarili na splavu po reki Savinji.

uporablja, mi pa smo na Facebooku našli njegovo stran, sicer ne osebno, ampak kot stran, ki jo lahko »všečkate« in na kateri je oktobra pred štiri leti zapisal: »Pozdravljeni na moji novi strani. S Facebookom bom lahko še bolj v stiku s prebivalci in tako še bolj do vzeten za morebitne predloge in ostale reči. Prijeten večer.«

Dodatnih pomislekov Jeraj sicer nima, a se mu zdi, da

starejša generacija manj uporablja omrežja, že tako pa preveč časa preživimo pred računalnikom in podobnimi napravami. Primanjkuje nam časa za osebni pogovor, kar se po njegovem mnenju odraža med ljudmi, ki smo vedno bolj oddaljeni.

Župan Občine Solčava Alojz Lipnik in moziški župan Ivan Suhoveršnik sta na družbenih omrežjih neizsledljiva.

Pred bližajočimi se lokalnimi volitvami nas je v uredništvu Novega tednika zanimalo, kako večši uporabniki t. i. novih medijev so nekateri v dopustniških dnevih dosegljivi župani v Savinjski statistični regiji. Tokratne Naše teme so se lotili novinarji Robert Gorjanc, Špela Ožir, Anja Kovačič, Saška T. Ocvirk in Branko Jeranko.

OB ROBU

Novi mediji so lahko tudi za, ne le proti

Naš sprehod po županskih profilih je pokazal, da pri uporabi novih medijev oziroma družbenih omrežij obstaja precejšnja razlika v načinu in intenzivnosti uporabe, ko gre za nacionalno in lokalno politično sceno.

Kar je po svoje paradoksalno, kot v intervjuju ob naši temi ugotavlja poznavalec Domen Savič. A hkrati zanika, da bi bilo to povezano z razvitostjo ali nerazvitostjo lokalnega političnega prizorišča, marveč razloge pripisuje temu, da župani pač dajejo prednost ustaljeni komunikaciji.

Po svojem bistvu so družabni mediji, zato se za njihovo uporabo najbrž odločamo, če to ni le stvar modne muhe in da smo »trendy«, namenjeni približevanju ljudem in ne oddaljevanju. Da svojim stališčem, pogledom, razmišljanjem ustvarjamo bližino, jim oblikujemo krog prijateljev in sledilcev.

Tehnološke možnosti ponujajo, da to lahko počnemo za različna področja in različne ciljne skupine (bližnji prijatelji, navijači kluba, podporniki kakšnega projekta, nekdanji sošolci ...).

T. i. vstajniško gibanje v začetku lanskega leta, ki se je sprožilo v Mariboru, je predstavljalo odziv ogorčene javnosti na odtujenost in samopašnost tamkajšnje lokalne oblasti, ki je sprejemala neživiljenjske odločitve za svoje koristi in na račun davkoplačevalcev ter vodila mesto v ozkem krogu posvečenih mimo zainteresirane javnosti.

Protesti, ki so se razširili tudi po vsej državi, so temeljili prav na novih medijih, predvsem družabnem omrežju Facebook. Kajpak je bilo tudi nekaj zlorab in tudi danes je to tisti zadržek, ki odvrača župane od njihove bolj razširjene uporabe, smo lahko slišali, ko smo se pogovarjali s katerim od županov iz naše regije. Poleg tega, da bolj verjame v pristno, neposredno komunikacijo s svojimi občani in volivci in da nima časa, da bi ustvarjal vsebine na teh kanalih.

Ko gre za lokalno sceno, velja nove medije v povezavi z županskimi (javnimi) profili uporabljati predvsem za obravnavo in razpravo o različnih vprašanjih iz življenja v lokalni skupnosti (na vseh področjih, ki jih ureja občina) in odločitve lokalne oblasti. A »glas ljudstva«, pa naj si bo županu posredovan v obliki »virtualnega prijatelja ali občana«, bo štel, če bodo predlogi, mnenja in stališča argumentirani in bodo podani predvsem za rešitve in ne le proti njim. Ali še pogosteje proti županom in drugim občinskim uradnikom in projektom, z namenom obračunavanja.

In da bo poleg neposrednega virtualnega podajanja predlogov županom, od njih, preko novih medijev, mogoče tudi prejeti neposreden odgovor.

A do te faze soustvarjanja našega (političnega) vsakdana v novih medijih še nismo prišli ne na lokalni ne nacionalni politični sceni. A novi mediji so tu, po teoriji kopičenja medijev tako kot klasični ne bodo hitro izginili, postajajo orodje in tudi orožje. Naj bodo predvsem orodje za ustvarjanje dobroti za vse.

NE PREZRITE

Moč družabnega medija določajo njegovi ustvarjalci in uporabniki

»... Želel bi si, da bi politiki družabni splet bolj izkoriščali za pridobivanje mnenja javnosti, da bi javnost vključevali v odločevalske procese in da bi lahko s tem orodjem ter z obojestranskim sodelovanjem prišli do boljših političnih odločitev, ki bi bile v korist večine državljanov,« je povedal Domen Savič, poznavalec novih medijev. Z njim se je pogovarjal Robert Gorjanc.

Stara glasba odmeva

Festival stare glasbe Seviqč skrbi za ohranjanje glasbe minulih stoletij

Festival stare glasbe Seviqč že več kot trideset let v poletnih mesecih skrbi, da ne manjka stare glasbe. V sklopu letošnjega dogajanja, ki se je začelo konec junija in se bo končalo v začetku septembra, se bo na najrazličnejših lokacijah po vsej Sloveniji zvrstilo 29 koncertov. Med njimi jih bo osem tudi na Celjskem.

Potem ko sta bila v julija dva koncerta v Rogaški Slatini in eden v minoritskem samostanu v Olimju, so ljubitelji stare glasbe, ne deljo zvečer v Dvorcu Novo Celje prisluhnili letošnjemu četrtemu koncertu v celjski regiji. Tokrat je nastopil beograjski ansambel Travelling Musicians. Srbski glasbeniki so se predstavili z izborom glasbenih del in mojstrovina dveh stoletij glasbene zgodovine. Od začetka 17. stoletja je bilo moderno in se je od vsakega mladega gospoda pričakovalo, da je obiskal velika renesančna mesta, kot so Firence, Benetke in Rim. In prav nedeljski program članov srbske zasedbe je bil preplet tovrstnih

različnih glasbenih izkušenj in okusov.

V prostorih kulturne dediščine

Organizatorji festivala si prizadevajo predstaviti glasbo minulih stoletij v čim bolj avtentičnih prostorih, zato koncerte prirejajo v cerkvah, gradovih in palačah. Obenem na ta način oživljajo stavbno kulturno dediščino in jo predstavljajo širši javnosti ter s tem krepijo kulturni turizem. Približno polovica obiskovalcev je domačinov, ostalo je redno občinstvo, ki se na koncerte po vsej Sloveniji vozi s prav za to namenjenim organiziranim avtobusnim prevozom. Poleg prizorišč, kjer pripravljajo koncerte, je posebnost festivala, da nastopajoči izvajajo glasbo z avtentičnimi glasbili. Stara glasba je namreč klasična glasba, ki jo glasbeniki igrajo na glasbila, kot so jih uporabljali v času, ko je skladatelj ustvarjal. Glasbila so živ mehanizem, ki se neprestano razvijata in dopolnjuje, zato skladbe, ki jih zaigrajo z glasbili, ki so jih uporabljali v času nastaja-

nja glasbenega dela, na primer pred dvema stoletjema in več, zvenijo povsem drugače, kot če bi pri tem uporabljali sodobna glasbila.

Razvoj glasbil je neizogiben

Nemalokrat lahko zasledimo, da marsikdo čembalo označuje za predhodnika klavirja, kar po besedah direktorja festivala in strokovnjaka za staro glasbo Klemna Ramovša nikakor ne drži. Klavir je namreč nastal kot popolnoma samostojno glasbilo, ki ga je kmalu po letu 1700 izdelal Bartolomeo Christofori. Eno osrednjih glasbil v obdobju klasicizma so še posebej hitro dopolnjevali in nadgrajevali (predvsem mehaniko, obliko in zvok) konec 18. in v začetku 19. stoletja, njegov razvoj pa se je ustalil v sredini 19. stoletja, ko so izumili angleško mehaniko.

Razvijala se je tudi violina, kljub temu da njena oblika in lastnosti niso doživele tako korenitih sprememb. Še največ sprememb je bilo pri violinskih lokih, ki so bili v 17. stoletju popolnoma

Beograjski ansambel Travelling Musicians, ki ga sestavljajo Aleksandar Novaković (basbariton), Mirjana Radosavljević (kljunaste flavte), Marija Roduner (francoski rog), Đorđe Milošević (baročni violončelo) in Andrej Jovanić (teorba, baročna kitara), se je v nedeljo predstavil s programom, imenovanim Tour de baroque.

drugačni, kot so danes. Podobno je tudi s pihali. Tako kljunaste kot prečne flavte glasbeniki uporabljajo že od zgodnje renesanse, saj se je prvi tovrstni inštrument pojavil že v 13. stoletju kot naslednik preprostih ljudskih

glasbil, iz katerih so se konec koncev razvila prav vsa sodobna glasbena »orodja«.

V kolikor želite prisluhniti stari glasbi, bo za to še nekaj priložnosti tudi na Celjskem. V nedeljo, 24. avgusta, bo koncert v Stari grofiji v Ce-

lju, v petek, 29. avgusta, v Rogaški Slatini, dan kasneje, v soboto, 30. avgusta, še v Narodnem domu Celje in v začetku septembra še zadnjič v Rogaški Slatini.

ŠPELA OŽIR
Foto: TT

Na delavnicah na temo commedie dell' arte, ki jih od prejšnjega ponedeljka, 11. avgusta, do sobote, 23. avgusta, v Celjskem domu vodi italijanski igralec, režiser in strokovnjak za commedio dell' arte Matteo Spiazzi, sodeluje osem profesionalnih igralcev.

Komedija nekoliko drugače

Dogajanje v Celjskem domu je od prejšnjega ponedeljka gledališko obarvano. Celjsko literarno društvo in KUD Špital za prijatelje v sodelovanju z Zavodom Celeia Celje, celjskim mladinskim centrom in Slovenskim ljudskim gledališčem Celje organizirata štirinajstdnevno poletno produkcijsko delavnico, imenovano Mogočni en procent.

Delavnice vodi italijanski igralec, režiser in strokovnjak za commedio dell' arte Matteo Spiazzi. Udeležencem, med katerimi so v prvi vrsti profesionalni igralci, predstavlja tradicionalne maske in like commedie dell' arte, predvsem pa igralske tehnike in načela te večstoletne gledališke tradicije. Udeleženci bodo končni izdelek predstavili ob zaključku delavnice v soboto, 23. avgusta, na poletnem odru pred Vodnim stolpom v Celju. Premierno bodo uprizorili predstavo z naslovom Julija

ali Avgusta, parodijo na vsem dobro poznano delo Romeo in Julija.

Ene glavnih značilnosti commedie dell' arte, pri kateri gre za neke vrste izvorno politično gledališče, so njena živost, prilagodljivost in odzivnost, ki v veliki meri temeljijo na spontani improvizaciji. Čeprav v Sloveniji poznamo veliko vrst komedije, burleske, kabareta in uličnega gledališča, ki vsi pravzaprav izhajajo iz tradicionalne commedie dell' arte, pa pri nas po besedah Kristiana Koželja, ki je poleg režiserja Jake Andreje Vojevca soorganizator delavnice, italijanska commedia dell' arte v resnici ni razvita. Ustvarjalci projekta Mogočni en procent zato želijo z delavnico to italijansko obliko komedije približati Slovincem in obenem z njo prikazati aktualno družbeno problematiko.

ŠPELA OŽIR
Foto: MATTEO SPIAZZI

NA KRATKO

Priznani slikarji na Pilštanju

KOZJE – Kulturno društvo Lesično-Pilštanj je tudi to poletje na Pilštanju organiziralo slikarsko kolonijo, ki se je končala v torek. Tokratna je bila že 16. po vrsti.

Slikarske kolonije na Pilštanju so se udeležili štirje likovni pedagogi in priznani slovenski slikarji. To so Špela Kotnik iz Celja, Ivan Bogovčič iz Ljubljane, Alojz Konec iz Sevnice in Peter Krivec iz Kozjega. Domačin Krivec je akademski slikar, ki je bil pred 30 leti tudi pobudnik slikarske kolonije na Pilštanju. Dela, ki so jih ustvarili v okviru kolonije, bodo vsi zainteresirani lahko videli prihodnje leto v aprilu. Razstava slikarskih mojstrov bo na ogled na Pilštanju.

JP

Otrokom ne bo dolgčas

POLZELA – Zavod za kulturo, turizem in šport je tudi za prihajajočo sezono oblikoval otroški abonma, imenovan Levček, v okviru katerega bo na ogled pet predstav.

Sezono bo oktobra odprla lutkovna predstava Balon Velikon v izvedbi Andreja Rozmana Roze. Novembra bo na Polzeli z lutkovno predstavo Janko in Metka gostovalo Lutkovno gledališče Kranj in decembra s predstavo Trije prašički Lutkovno gledališče Velenje. Za Polzelane bo še posebej zanimiva predstava Ognjeni grad in Dudovo drevo v izvedbi društva Dudovo drevo, katerega članici sta med drugim domačinki Sabina Praznik in Brina Krašovec. Sezono bosta marca končala Bimbo teater in njegova predstava Glavko in Zbrk – Lunožer.

ŠO

Največja prireditev je mimo

DOBRNA – V nedeljo se je končala največja prireditev v kraju, Noč pod kostanji, ki jo pripravljajo že približno štiri desetletja. Letošnja je trajala šest dni, obiskalo jo je približno dvanajst tisoč obiskovalcev.

Med letošnjimi glasbeno-športnimi prireditvami so bili dobro obiskani koncerti Nade Ukraden, dalmatinske klope Šufit ter rok skupine Big Foot Mama. Prireditve so bile na prostem. Dvakrat je deževalo skoraj do začetka koncertov, med koncertom narodnozabavne skupine Gadi so morali zaradi dežja nastop za nekaj minut prekiniti. Športni del prireditev so začeli s turnirji malega nogometa, odbojko na mivki in košarko v trojkah. Sodelovale so tudi ekipe iz bližnjih mest. Organizator prireditve je Društvo Noč pod kostanji ob pomoči občine in Term Dobrna.

BJ

Največ nesreč zaradi nepazljivosti

Gore so kljub svoji lepoti tudi nevarne

Avgust je za celjske gorske reševalce izjemno pester mesec, saj skoraj ne mine teden, da ne bi posredovati zaradi nesreč. Te se še vedno največkrat dogajajo zaradi nepazljivosti in neprimerne obutve oziroma opreme. A včasih so razlogi zanje tudi nesrečne okoliščine, kjer pohodniki zdrsejo in se poškodujejo tako, da poti ne morejo več nadaljevati.

Takšen primer se je zgodil pretekli teden, ko je ženska padla pri sestopu z Olševe in si zlomila gleženj. Na mokri in spolzki poti ji je zdrsnilo, prvo pomoč so ji sicer nudili ostali pohodniki in jo zaščitili pred dežjem, a je niso mogli sami prenesti do ceste, kjer je bilo reševalno vozilo. »Muha-sto vreme tudi ni omogočalo posredovanja helikopterja, zato smo opravili klasično reševanje,« so zapisali v opisu svojih posredovanj pri Gorski reševalni postaji Celje. Njeni člani so morali v preteklih dneh posredovati tudi na strmih območjih nad Zidanim Mostom. Mlajša pohodnica je v večernih urah zdrsnila s poti, si zlomila nogo in dobila več odrgnin in udarnin. Klice na pomoč je naslednje jutro slišal domačin na nasprotnem bregu Savinje in poklical policiste. »Ponesrečeno je

Na Celjskem se je letos zgodilo trinajst gorskih nesreč.

nato našel fant z bližnje kmetije. Zaradi nedostopnosti in strmega terena smo ponesrečenko s pomočjo vrve tehnike spustili do poti in jo odnesli do reševalnega vozila,« dodajajo reševalci. Še preden se je končalo to reševanje, so dobili klic še s Paškega Kozjaka, kjer si je pohodnik poškodoval gleženj. Do njega so sprva prispeli velenjski gorski reševalci, a so jim na pomoč priskočili še Celjani, ki so pomagali z opremo za prevoz ponesrečenca.

Bodite v dobri kondiciji

Da bi bilo nesreč v gorah manj, so pri gorski reševalni zvezi objavili tudi priporočila za varno hojo v gore. Še vedno opozarjajo na ustrezen način izbira ture, torej, da je ta primerna telesni in duševni pripravljenosti pohodnika, predvsem pa naj bi bila takšna, da jo pozna vsaj eden od udeležencev oziroma pohodnikov v skupini. Še posebej poleti je lahko na južnih straneh

pobočij zelo huda vročina, ki lahko marsikoga izčrpa. Priporočilo, ki se ga mnogi ne držijo vedno, je, da pohodnik ne bi smel nikoli hoditi sam po brezpotjih. Nikakor tudi ne smemo zanemariti vremena, ki je to poletje precej muhasto, zato sta spremljanje vremenske napovedi za gorski svet in poznavanje telesnega odziva nanj ključnega pomena. Dobra kondicija, primerna oprema, obleka in obutev, zadostna količina hrane in pijače pa so že stalni spremlje-

Kot navajajo v Gorski reševalni postaji Celje, se je največ letošnjih nesreč na Celjskem zgodilo v gozdu in manj v visokogorju, kjer so letos morali posredovati samo enkrat. V skoraj vseh primerih je prišlo do poškodbe gležnjev planincev.

Reševanje je včasih nevarno in tvegano tudi za reševalce.

valci, ki morajo ljubitelje gora spremljati na poti.

Ob pristanku helikopterja

Ob nesrečah morajo tisti, ki so s poškodovanim, vedno nuditi prvo pomoč, ga zaščititi tudi pred možnim padajočim kamenjem ali vetrom. Reševalci ves čas svetujejo, da jim morajo tisti, ki kličejo na pomoč, ob klicu posredovati čim bolj natančne podatke o kraju nesreče. Te informacije so najbolj pomembne predvsem, kadar morajo reševalci na teren s helikopterjem. Zaradi razsežnosti in razgibanosti terena namreč reševalci težko ugotovijo, kje točno je ponesrečenec, še posebej če je v bližini več gornikov ali če so ti oblečeni v oblačila, ki se barvno ne ločijo od okolice. Soplezalci ali ostali pohodniki

– zatem ko pokličejo reševalce in ko ti pridejo na teren s helikopterjem – pogosto pozabijo na malenkost, ki pa je lahko prav tako nevarna. »Pred prihodom helikopterja je naloga navzočih, da v bližini ponesrečenca oziroma pričakovane pristanka helikopterja odstranijo vse predmete, ki bi jih delovanje rotorja lahko dvignilo v zrak in bi koga še dodatno poškodovali. Eden ali dva od navzočih naj čepita pri ponesrečencu, preostali naj se umaknejo na varno. Najbolje se je za več deset metrov umakniti od kraja, nad katerim pričakujemo helikopterja, saj lahko piš rotorja dvigne veliko prahu, pesek ali lahko sproži dodatno padanje kamenja,« še opozarjajo pri Gorski reševalni zvezi Slovenije.

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: GRZ Slovenije

INFO 113

Tožilci v »Naši mali kliniki«

Novembra lani so celjski kriminalisti preiskovali domnevne nepravilnosti pri poslovanju med podjetjema CM Celje in Reparo, ki je v središču Celja gradilo zasebni medicinski center. Po več mesecih še vedno ni znano, ali se bo v tem primeru začela tudi preiskava na sodišču.

Po končani kriminalistični preiskavi so zaradi poslovnih goljufij, zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti in zaradi davčnezatajive ovadili tri odgovorne osebe. Trojica naj bi oškodovala gradbeno podjetje s Celjskega, ki je medicinski center gradilo, za 1,7 milijona evrov. Za več kot 90 tisoč evrov pa tudi zdravniške in pravne osebe, ki so vplačali predplačila za poslovne prostore. Ko je bila gradnja ustavljena, naj bi osumljeni na podlagi lažnih dokumentov poskušali pridobiti še vračilo DDV v višini približno 1,5 milijona evrov. Primer imajo že več mesecev v rokah specializirani tožilci, ki so od kriminalistov zahtevali še dodatne preiskovalne ukrepe. To pomeni, da tožilska odločitev o predaji primera v sodno preiskavo ali o zavržbi še ni znana. Pri tem so nam specializirani državni tožilci odgovorili, da si prizadevajo, da bi bila odločitev sprejeta v najkrajšem možnem roku. Preiskava je torej še brez epiloga.

Ostal v priporu

39-letni Celjan, ki so ga policisti ovadili zaradi prepričave uradnega dejanja, hude poškodbe in ponarejanja listin, ostaja v priporu. Moški je v začetku avgusta vozil osebni avtomobil po Partizanski cesti v Celju in ni upošteval policijskih znakov za ustavljanje. Policisti so takrat opravljali nadzor cestnega prometa.

Voznik je odpeljal dalje, a so ga policisti ponovno poskušali ustaviti. 39-letnik je zapeljal proti enemu od policistov, ki se je izognil trčenju tako, da je odskočil s ceste in se pri tem poškodoval. 39-letnik je odpeljal dalje proti Liscam, kjer je zapeljal v gozd in iz vozila pobegnil. Policisti ga takrat niso

našli, so pa ob ogledu zapuščenega vozila opazili, da je bila na njem nameščena ponarejena letna vinjeta. Med zbiranjem obvestil so moškega izsledili pred dnevi. Šlo naj bi za starega znanca policije, ki ima na vesti že več nasilnih kaznivih dejanj.

Zavrnilo zahtevo za varstvo zakonitosti

Vrhovno sodišče je v primeru obsodbe za umor in napeljevanja k umoru Velenjčana Matjaža Volka zavrnilo zahtevo za varstvo zakonitosti, ki sta jo vložila dva obsojena. Gre za Nenada Mirovića in Gregorja Britovška, ki ju je ljubljansko višje sodišče kar na trideset let zopora, kar je v Sloveniji ena najvišjih izrečenih kazni.

Naj spomnimo, da je bil Volk umorjen leta 2002 v Ljubljani na skrajno brutalen način, vanj naj bi streljal Mirović, umor pa naj bi naročil Britovšek. Vzrok za umor naj bi bilo to, da je Volk od Britovška terjal denar, ki mu ga je bil ta dolžan. Sojenje se je več let sprva vleklo na celjskem okrožnem sodišču, nakar ju je celjski sodnik zaradi pomanjkanja dokazov celo oprostil. Na podlagi pritožbe tožilstva je zadevo prevzelo Višje sodišče v Ljubljani in v kratkem času oba obsodilo. Vmes je bila vložena tudi prošnja za obnovo postopka, ki jo je sodišče prav tako zavrnilo. Zdaj ko je zavrnjena še zahteva za varstvo zakonitosti, odvetniki obsojenih napovedujejo še pritožbo na ustavno sodišče.

Okrajno sodišče: zdravnica ni kriva

Pred časom smo poročali o tožbi zoper celjsko bolnišnico in eno od zdravnic s področja plastične kirurgije. Tožbo je vložil Žalčan Marko Kovač, saj mu je zdravnica odstranila napačno znamenje na telesu oziroma tisto, ki ni bilo nujno potrebno odstraniti.

Gre za to, da je zdravnica znamenje odstranila z ledvenega dela telesa, čeprav je bilo na napotnici napisano, da je znamenje na bočnem delu in da je odstranitev nujna, saj bi lahko šlo za maligno tvorbo. Okrajno sodišče je odločilo, da sodnica ni storila napake. Verjelo ji je namreč v tistem delu,

kjer je trdila, da ji je bolnik z roko pokazal znamenje, ki bi ga bilo treba odstraniti. V nasprotju z zdravnico pa Kovač trdi, da je pokazal le predel, kjer bi bilo treba opraviti poseg, ni pa pokazal znamenja. Po tem zapletu je moral ponovno čakati na odstranitev pravega znamenja mesec dni.

Sodnica celjskega okrajnega sodišča ni odobrila zaslišanja novih izvedencev zdravstvene oziroma dermatološke stroke, češ da so bila dozodajšnja zaslišanja dveh izvedencev in prič dovolj verodostojna, s čimer se ne Kovač ne njegova odvetnica ne strinjata. Zato se bosta v naslednjih dneh na sodbo tudi pritožila.

Iztirjenje zaradi tehnične napake

V ponedeljek okoli 6. ure zjutraj je na železniški progi Laško–Celje iztiril vlak. Poškodovan ni bil nihče, nastala pa naj bi gmotna škoda. Njeno višino in okoliščine nesreče pri Slovenskih železnicah še ugotavljajo.

Šlo je za iztirjenje vagona tovornega vlaka, toda po do zdaj znanih podatkih se nesreča ni zgodila zaradi človeške napake, ampak je najverjetneje do napake prišlo v tehničnem sistemu. Točen vzrok naj bi pokazala preiskava posebne komisije Slovenskih železnic, kjer poudarjajo, da bodo na delu iztirjenja vlaki do sanacije vozil s hitrostjo 30 kilometrov na uro, kar ne bo povzročilo zamud v potniškem prometu. Za potnike na potniških vlakih so v ponedeljek, ko so odpravljali posledice nesreče, organizirali nadomestni prevoz z avtobusi.

Roparja še niso našli

Celjski kriminalisti še vedno preiskujejo rop na Molo-vem bencinskem servisu na Mariborski cesti v Celju, ki se je zgodil pretekli teden. Neznani moški je v sredo, 13. avgusta, približno ob 21.30 vstopil v prostore servisa in prodajalki zagrozil z nožem.

Na glavi je imel masko in kapuco, oblečen je bil v siva oblačila, govoril pa naj bi v slovenskem jeziku. Med grožnjami ni poškodoval nikogar, je pa iz blagajne vzel denar, po neuradnih podatkih malo manj kot tisoč evrov. Po ropu naj bi pobegnili v smeri proti Cesti v Trnovlje. Policisti roparja še niso prešli.

Sunnyjevo »bombo« je Handanovič odbil, Nigerijec pa je nato razveselil občinstvo. V 25. minuti je bilo že 2:0.

Gol, gol, gol – veselje občinstva v 53. minuti, ko je bilo 3:0.

Ne Zrinjski ali Maccabi, temveč – Celje!

Prvi pretrd oreh za serijske državne prvake so bili rumeno-modri – Za 3:1 zadevali le gostitelji

Zdaj imamo občutek, da bomo do konca sezone omenjali poraza v uvodu 1. SNL, nesrečna in tudi krivična. Pravi poznavalci nogometa so znali oceniti kakovost celjskega moštva in ga – čeprav je bilo po dveh krogih brez točk – podprli sprva pri spopadu s Krko, si ga ogledali na televiziji s Kopro, nato pa množično sredi avgusta pridrveli na stadion. V Areni Petrol sta bila med 2.500 gledalci tudi gospoda iz Glasgowa, predstavnika Celtica. Škoti predstavljajo zadnje oviro za Mariborčane pred vstopom v ligo prvakov.

Če so se vijoličasti kar precej namučili proti prvaku BiH in Izraela, pa v soboto niso imeli prav veliko možnosti za uspeh. K temu je odločilno pripomogel vratar **Matic Kotnik**, ki sicer ni »paradiral«, a je vselej pravočasno nastavljal telo na pravo mesto. Do včeraj torej nista bila najhujša tekmeča našega daleč najbogatejšega

kluba Zrinjski ali Maccabi, temveč Celje.

Kotnika le Vrhovec

V 5. krogu 1. slovenske lige so Celjani zmagali tretjič zapored. Doslej je bilo odigranih 23 tekem, prav vse pa so na koncu imele zmagovalca, torej remija še ni bilo. V Areni Petrol so obiskovalci videli pogumno, bojovito in obenem tudi odlično predstavo celjskih nogometašev, ki so si pripravili kopicco priložnosti, zadeli pa so **Tilen Klemenčič**, **Sunny Omoregin** in **Gregor Bajde**. V končnici srečanja je avtogol dosegel **Blaž Vrhovec**. Aktualni državni prvaki so imeli prav tako nekaj zelo zrelih priložnosti, toda blestel je vratar Kotnik. Na drugi strani je na potek štajerskega derbija odločilno vplival **Željko Filipovič** z dvema nespametnima prekrškoma, zato mu je odlični sodnik **Damir Skomina** že v 31. minuti pokazal drugi rumeni karton in pot v sla-

čilnico. Celjani si zdaj delijo tretje mesto, Velenjčani pa so po porazu v Stožicah sedmi med desetimi prvoligaši.

Odhodi?

Pred celjsko slačilnico, iz katere je odmevala glasba balkanskih dežel, smo ujeli radostnega **Stevana Đorđevića**. Med tekmo je bil v vlogi zdravnika (sedel je na celjski klopi), po njej pa se je prelevil v predsednika kluba: »Izjemno smo veseli, da smo uspeli premagati Maribor. To je tudi velika čast. Morda niti ne vemo, kakšne so skrajne možnosti naše ekipe. S tem se ne bomo zadovoljili, skušali bomo ustvariti še boljše vzdušje v klubu.« Na srečo, obenem pa žal, je bilo na stadionu precej mnenj, da bo do konca meseca nekaj fantov odšlo k bogatejšim delodajalcem. »Vse to drži, težko jih bomo zadržali. Nikogar ne bomo

ovirali. Skušali bomo dobiti vsaj približno enakovredne zamenjave, da bomo lahko še naprej igrali povsem napadalen nogomet,« je priznal **Đorđević**, ki mu ni bilo lahko po Zavrču in Domžalah, a je prepričeval mlade fante, da so sposobni zmagovati.

Valonov oče užival

Domače moštvo je zadelo v prvem napadu, ob koncu druge minute. Od obrambe odbito žogo je **Tilen Klemenčič** vrnil v kazenski prostor. Toda žoga je letela pod prečko in ob neodločnem Jasminu Handanoviču zatresla mrežo. To je bil prvi Klemenčičev prvoligaški zadetek: »Seveda nisem ciljajl proti vratom. Žoga je pač na moje veliko veselje usodno zavila. Borbena in kolektivna igra nam je prinesla tri točke.« V 25. minuti je zadel še drugi novinec, Nigerijec **Sunny**, v drugem poskusu, ko je pospravil odbitek. Tretji novinec, **Valon**

Ahmedi, pa je vrhunsko povezoval celjsko igro: »Predstava kolektiva je bila znova fantastična. Vsakdo ve, kaj pomeni Maribor v nogometu. Srečen sem, da sem tukaj. V petih tekmah smo se s soigralci v popolnosti ujeli.« Samozavestno si je izbral desetico na hrbtu. »Že kot deček sem imel to številko na hrbtu, vanjo sem zaljubljen.« Se lahko Celje, seveda če bi ekipa ostala skupaj, poteguje za naslov prvakov? »Predvsem moramo ostati čvrsto na zemlji in še naprej trdo delati. Za nami je šele pet tekem. Videli bomo,« je razmišljal **Valon** in priznal, da je slabše odigral na gostovanjih. V soboto sta ga obiskala oče **Kemal** in brat **Liridon**.

Dali so si duška

Znova je uspešno preigraval **Beni Verbič**. Najprej je pohvalil soigralca, zadnjega moža obrambe: »Matic nas je reševal v najbolj pomembnih trenutkih. Toda dokazali smo, da lahko na drugi strani kar trikrat zadenemo v polno. Med odmorom trener ni bil zadovoljen z našo igro, čeprav smo vodili z 2:0. Motilo ga je, da smo ob igralcu več prepuščali gostom, da so si podajali žogo. Čeprav smo se dogovorili, da tega ne bomo več počeli, so Mariborčani zaradi svoje visoke kakovosti še naprej uspeli napadati. Resnejših priložnosti si sicer niso ustvarili.« Prvič fantom ni bilo treba naslednji dan na stadion, na regeneracijo. Trener jim je očitno dovolil, da si dajo duška. »Nedeljski tek je opravil vsak po svoje. Z mislimi smo bili takoj pri pokalni tekmi v Dobu in na naslednji prvenstveni, v Domžalah proti Kalcerju,« je rekel **Verbič**, ki je med tistimi najbolj »vročimi« na listi želja oglednikov klubov. Glede na vlogo na

Celje (4-2-3-1): Kotnik – Žitko, Krajčar, Klemenčič – Vrhovec, Miškič – Verbič, Ahmedi, Bajde – Sunny. Igrali so še Djermanovič, Zurej, Gobec.

Lestvica 1. SNL

DOMŽALE	5	5	0	0	7	0	15
ZAVRČ	5	4	0	1	7	4	12
OLIMPIJA	3	3	0	0	9	2	9
CELJE	5	3	0	2	8	3	9
MARIBOR	4	3	0	1	7	6	9
LUKA KOPER	4	2	0	2	3	4	6
GORICA	5	1	0	4	6	6	3
RUDAR	5	1	0	4	2	7	3
KRKA	5	1	0	4	5	12	3
KALCER	5	0	0	5	5	15	0

igrišču in odlični značaj bi moštvo zelo pogrešalo tudi **Blaž Vrhovca**. Pri dveh golih pa je že **Gregor Bajde** (posebno proslavljanje zadetka ima z Benijem), ki je sprva zapravil stoodstotno priložnost, a zadržal zbranost in v 53. minuti praktično dokončno odločil obračun.

Še naprej »na glavo«

Prav nikomur ni bilo žal, da se je odločil obiskati Areni Petrol. Celjski nogometiški so brezmadežno ugnali mariborske, navdušili svoje pristaše in tudi svojega trenerja **Simona Rožmana**: »Čestitke preusmerjam na igralce in naše gledalce, ki so nas odlično podprli. Tako kot v prvih štirih krogih smo znova prikazali zelo dobro predstavo, tokrat zadeli v pravem trenutku in zaslužno zmagali. Zaenkrat se izogibamo nihanjem. Znova bomo šli na glavo.« Taktičnih bojov Celja ne bo. Kaj bo to prineslo, bomo videli. Zelo potrj je bil gostujoči trener **Ante Šimundža**, a je svojim varovancem povedal, da je z njimi zadovoljen glede drugega polčasa, ko so narekovali ritem ob igralcu manj. Naslednja tekma v Celju bo 30. avgusta proti Olimpiji, ki ima ob Domžalah edina st odstotni izkupiček.

DEAN ŠUSTER
Foto: Grupa

Gregor Bajde in Sunny si delita tretje mesto na lestvici strelcev.

Nihče od gostov ni uspel premagati Matica Kotnika; to je uspelo le domačemu kapetanu, ko je bil po streli z glavo Kotnik povsem nemočen.

Marjan Fabjan med številnimi kimoni v svojem športnem centru

Kar šesterica se spogleduje z Riom

Tik pred svetovnim prvenstvom Marjan Fabjan že o olimpijskih igrah

Dolga leta je bil Hotel Štorman prizorišče predstavitev naše judoistične reprezentance pred odhodi na velika tekmovanja. V torek, dva dni po desetletnici od osvojitve prve slovenske olimpijske judoistične medalje – v Atenah je bila »last minute« Urška Žolnir

bronasta – je naša izbrana vrsta svoje želje pred odhodom na svetovno prvenstvo (od 25. do 31. avgusta) predstavila v klubskih prostorih celjskega Sankakuja na Lopati.

Med šesterico, ki bo nastopila v posamični konkurenci, so kar štirje članice

in člani Sankakuja, Petra Nareks, Tina Trstenjak, Ana Velenšek in Roki Drakšič. Na ekipni tekmi se bo borila še njihova klubska kolegica Anka Pogačnik.

Vpliv poškodb

Drakšič je bil letos precej časa poškodovan, zato ni

vadil po načrtih. Trenutno je celo vodilni na svetovni lestvici, vendar se zaveda, da gre za seštevek dosežkov dveh let. »To je sicer pokazatelj, da sem odlično delal in nastopal v zadnjem obdobju. A v preteklih mesecih

so mi jo zagodle poškodbe. Toda ne skrbite, stepel se bom na vso moč,« je dejal Roki. Marjan Fabjan pa pravi: »Od januarja so se začele vrstiti težave. Ali ga je bolela noga ali roka ali rebro ... Šele pred poldrugim mesecem je začel trenirati tako, kot bi bilo treba že prej. Nisem prepričan, da je dobro pripravljen ...« Fabi vseeno dopušča možnost, da se Drakšič povzpne na stopničke. Odločijo lahko namreč tudi izkušnje.

Iz Rusije v Zagreb

Zadnje dneve pred potjo v Rusijo so reprezentanti preživeli v telovadnici na Lopati, kjer so jim skušali najti čim več ustreznih borcev za vadbo. Selektor Marjan Fabjan je za prizadevnost pohvalil vse tri svoje varovance, Nareksovo, Trstenjakovo in Velenškovo, ter vsem trem pripisal lepe možnosti za visoke uvrstitve. »Ves čas me preveva občutek, da smo le pre malo storili med pripravami za svetovno prvenstvo. Moram priznati, da skoraj enako pomembnost pripisujem tekmi za svetovni pokal, ki bo 14 dni kasneje v Zagrebu. Na Veliki nagradi bo namreč lažje osvajati točke za olimpijske igre,« je razložil Fabjan. In koliko svojih varovancev namerava odpeljati na OI v Brazilijo? »Če bi vse potekalo po željah, potem šesterico, poleg Rokija, Petre, Tine in Ane še Lucijo

Polavder, ki je poškodovana, in Adriana Gomboca, tretjega z mladinskega svetovnega prvenstva, pri katerem čakam, da se bo »prebudil« in začel osvajati točke.«

Ana malce naprej

Petra Nareks bo čez dober mesec dopolnila 32 let. »V njeni kategoriji do 52 kilogramov je vselej največ ali skoraj največ tekmovalk. Konkurenca je izjemna. V zadnjem obdobju je z večino tekmic izgubljala, letos pa se je odločila za stari pristop. Skoraj vse je znova posvetila judu in zato lahko računamo nanjo,« ocenjuje Fabjan. »V kategoriji do 63 kilogramov je Tina Trstenjak ena izmed najboljših. Dovolj mlada je, da lahko to enkrat potrdi tudi na svetovnem prvenstvu ali olimpijskih igrah,« je dodal. Lani je bila Tina na SP v Riu de Janeiru peta. Ana Velenšek je na evropskem prvenstvu, ki je bilo pred dvema letoma prav v Čeljabinsku, osvojila bronasto odličje. »V kategoriji do 78 kilogramov pričakujem od Ane najlepše borbe od svojih varovank. Pripravljena je najboljše od vseh. Upam, da bo le psihološko zdržala vse pritiske. Upam, da ne bo preveč pogrešala Lucije, ki je vselej prevzemala psihološko breme nase,« je zaključil Fabjan.

DEAN ŠUSTER
Foto: GrupA

NA KRATKO

Prevelika želja kot zavora

Zürich: Očitno so ljubitelji atletike preveč pričakovali od Martine Ratej na evropskem prvenstvu. Mnogi so bili prepričani v medaljo, saj je optimizem vel prav iz nje in trenerja Andreja Hajnška. Šesto mesto je zatorej precejšnje razočaranje, zanjo skoraj šok. V tej sezoni ji je šlo vse od rok, težav ni imela. Na pleča si je nadela breme, ki ga ni prenesla. V drugi seriji je z metom 61,58 m skočila na četrto mesto. Ko je bilo pričakovati silovito stopnjevanje, je sledilo celo nazadovanje. Martina je bila zakrčena že pri prvem metu. Vse je hotela rešiti z močjo, ki je ima na pretek, toda pri kopju je potrebnega še veliko več. Zanimivo je, da je Martina dosegla najboljšo uvrstitev na velikih tekmovanjih, tudi najboljšo slovensko v Švici. Razočarala je tudi Marina Tomič s 17. mestom. Nina Djordjevič je bila v skoku v daljino 12., Maja Mihalinec (obe AK Velenje) pa 25. v teku na 100 m.

Medalje vseh leskov

Handen: Na sedmem evropskem prvenstvu v showdownu (namizni tenis za slepe in slabovidne) na Švedskem je slovenska reprezentanca vnovič dokazala svojo kakovost, saj se je domov vrnila s tremi odličji. Izkazala sta se športnika s celjskega območja. Peter Zidar z Gomilskega, ki je aktualni svetovni prvak, je zbirko odličij dopolnil še z zlato medaljo s prvenstva stare celine. Sanja Kos s Sladke Gore pa si je priborila bronasto medaljo. Oba sta v ekipni tekmi osvojila še drugo mesto.

»Lovro« se je vrnil

Celje: Vodstvo Nogometnega kluba Celje je že poiskalo nadomestilo za Miho Zajca, ki je prestopil k Olimpiji. Pogodbo do konca sezone je podpisal Anej Lovrečič, ki je v rumeno-modrem dresu igral med letoma 2008 in 2010. Nekdanji član mlade slovenske reprezentance si je izbral dres s številko 25. 27-letni vezist je sprva igral za Koper, nadaljeval pa je pri italijanskem Lecceju. Nato se je preselil v Celje, kjer je zbral 41 ligaških nastopov in dosegel 11 zadetkov. Za Olimpijo je igral tri sezone, potem pa še za romunski Vaslui in skopski Vardar. »Vesel sem, da sem se vrnil v Celje, kjer sem se vedno odlično počutil. Odločitev za podpis pogodbe je bila po nekaj opravljenih treningih in pogovorih s trenerjem ter športnim direktorjem precej lahka. Moštvo je mlado, premore ogromno potenciala, vtisi s treningov pa dajejo jasno sliko, da je tudi kakovostno,« je povedal Lovrečič. (DŠ)

Slovenski reprezentant Ivan Firer je menil, da je sodnik Kajtazovič iz Kranja z odločitvijo Bukška dokončno odločil tekmo.

Iztržili le kazni

Zadnja prvenstvena tekma v Stožicah je drago stala nogometaše Rudarja. Proti Olimpiji so doživeli nov poraz, obenem pa so ostali brez branilca Alena Bukška, ki je prejel rdeč karton, in trenerja Jerneja Javornika, ki je brcnil plastenko in je moral na tribuno. Zaradi petih rumenih kartonov in enega rdečega ter odstranitve trenerja bo moral velenjski klub v blagajno zveze nakazati 420 evrov.

Rudar bo v soboto brez Javornika in Bukška gostil novomeško Krko. Poraz v Stožicah je bil že četrti letošnji. Čeprav so Velenjčani odločneje začeli tekmo, je Olimpija povedla v 6. minuti preko Rodiča. Velenjčani so bili najbližje izenačenju pri strelu Dragana Jeliča, a je žoga zatresla okvir gola. Drugi zadetek je v 79. minuti dosegel Nik Omladič s prostega strela.

Razlogi niso znani

Pred prostim strelom je bilo napeto. Branilec Rudarja Alen Bukšek je dobil rdeči karton zaradi prekrška nad Šporarjem, čeprav ni bil zadnji v obrambni liniji. Velenjska klop je »eksplozirala« zaradi odločitve sodnika Nejca Kajtazoviča iz Kranja. Izključen je bil tudi trener Rudarja Jernej Javornik, ki je ogorčeno protestiral. »Proti četrtemu sodniku sem brcnil plastenko z vodo. Seveda ne bi smel, a bil sem besen, ko pa so vsi videli, kaj se je zgodilo. To ni prav. Situacija ni bila za rdeči karton, a na koncu bova kaznovana tako mlad igralec kot jaz,« je razburjeno pripovedoval Javornik. »In to sploh ni bilo prvič v letošnji sezoni. Ta je še dolga, vendar ne vem, zakaj se nam to dogaja.«

MITJA KNEZ
Foto: SHERPA

Panorama

NOGOMET

1. SL, 5. krog: Celje - Maribor 3:1 (2:0), Klemenčič (2), Sunny (25), Bajde (53); Vrhovc (84 - ag), Olimpija - Rudar 2:0 (1:0), Rodič (6), Omladič (79), Zavrč - Luka Koper 1:0, Domžale - Krka 2:0, Gorica - Radomlje 4:0.

2. SL, 2. krog: Šmartno - Krško 3:3, Bezovnik (28, 62), Fasvald (84), Triglav - Dravinja 3:2, Alenc (16), Brglez (67). Vrstni red: Aluminij 6, Veržej, Ankarani, Krško 4, Tolmin, Triglav 3, Dob, Šmartno, Senčur 1, Dravinja 0.

Športni koledar

Sobota, 23. 8.

NOGOMET

1. SL, 6. krog, Velenje: Rudar - Krka (20).

2. SL, 3. krog, Slovenske Kojnice: Dravinja - Šmartno (17).

Nedelja, 24. 8.

NOGOMET

1. SL, 6. krog, Domžale: Kalcer Radomlje - Celje (18).

Zaupate nam že
— 69 let —
novi tednik

zaposlimo
nove sodelavce:

KUHARJA in NATAKARJA

Pričakujemo:
večletne izkušnje v a la carte restavraciji
samostojno opravljanje dela
podjetniško razmišljanje
ustvarjalno delo
pozitivno sodelovanje v timu

Delo je za nedoločen čas v ustvarjalnem okolju z možnostjo osebnega in strokovnega napredka.

Prijave z življenjepisom na e-mail:
peter.zaversek@siol.net

MOTORNÁ VOZILA

PRODAM

CITROEN C2, letnik 11/2005, bordo rdeče barve, druga lastnica, 145.000 km, garažiran, potrjena servisna knjiga, prodam. Telefon 031 303-808. 2185

ODKUP
zlata-srebra
GOTOVINA TAKOJ!!!
ZLATARNA ADAMAS
Trg celjskih knezov 4, 3000 Celje
03/5442-180
Mitja Udovč, s.p., Celje

FORD galaxy 2,3, letnik 2001, registriran do 5. 7. 2015, 7 sedežev in štiri zimске gume na platiščih, prodam. Telefon 041 794-305. 2277

MOTORNÓ kolo Piaggio liberty, 200 ccm, prodam. Telefon 041 511-304. 2307

DOLORES astrologinja
090 64 30
cena pogovora za minuto je 1,99 EUR oz. po cenu vašega operaterja

GOLF III turbo diesel karavan, letnik 1995, rdeče barve, registriran do 11/2014, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 031 524-387. 2323

KUPIM

POŠKODOVANO vozilo ali vozilo v okviru od letnika 2001 naprej kupim. Telefon 040 325-128. p

STROJI

PRODAM

TRÁČNO žago (pant) in kosilnico Alpina prodam. Telefon 051 350-513. 2281

TRAKTOR lmt 533, popolnoma obnovljen in cisterno za gnojekve Creina, prodam. Telefon 041 794-305. 2277

MLIN za sadje prodam. Telefon 041 818-899, popoldan. 2327

STROJ za drobljenje in luščenje koruze prodam. Telefon 041 593-639. 2338

PUHALNIK, avstrijski, lepo ohranjen, prodam za 350 EUR. Telefon 041 290-613. 2339

KUPIM

TRAKTOR lmt, Zetor, Deutz, Univerzal, Ursus, Štore ali drugo kupim. Telefon 041 680-684. p

POSEST

PRODAM

GOSTINSKI lokal v Celju, opremljen, v dveh nadstropjih, 90 m², prodam. Cena 73.000 EUR. Lahko je tudi za poslovni prostor. Telefon 041 708-196. 2270

V ŠENTJURJU prodam dvostanovanjsko hišo, približno 1.400 m² zemlje. Telefon 041 769-578. 2330

VIKEND v Podčetrtku, v bližini hotelov, 55 m², v dveh etažah, prodam. Telefon 040 168-071. 2347

HIŠO, delavnico, zemljo, gozd, na Belovem 20, Sedraž, prodam. Cena po dogovoru. Telefon 051 457-077. 2358

ODDAM

VEČJI gostinski lokal na lokaciji Cesta na Ljubecno-Celje oddamo v najem. Vse ostale informacije po telefonu 041 359-309 2129

novi tednik

Naročniki Novega tednika boste lahko naročniške ugodnosti za leto 2014 – štiri male oglase v Novem tedniku, dolžine do deset besed, in dve čestitki na Radiu Celje – izkoristili izključno s svojo naročniško kartico ali naročniško položnico in s svojim osebnim dokumentom.

Naročniške ugodnosti lahko koristijo samo naročniki Novega tednika (in njihovi ožji družinski člani, ki imajo isti naslov), ker niso prenosljive.

Neizkoriščene ugodnosti se v naslednje leto ne prenašajo. Na oglasnem oddelku Novega tednika lahko poravnate nastale obveznosti brez provizije.

Uredništvo NT&RC

STANOVANJE

PRODAM

STANOVANJE v Hotunjah pri Ponikvi prodam. Telefon 041 612-640. 2335

ENOSOBNO stanovanje v Vojkovi ulici, Celje, 1. nadstropje, 36 m², klet, opremljeno v celoti, mirna lokacija, blizu trgovina, pošta, bankomat, prodamo za 43.000 EUR. Telefon 041 377-634. 2351

ODDAM

V LEPEM kraju na deželi oddam stanovanje ženski pod ugodnimi pogoji. Telefon (03) 7814-106, 041 277-420. 2256

GARSONJERO v Celju, Láva, Pucova ulica, 28 m², oddam v najem za 250 EUR + obratovalni stroški. Telefon 070 810-371. 2312

V ŠENTJURJU oddam opremljeno sobo. Telefon 041 769-578. 2330

Vse, kar potrebujete za dom, vam pripeljemo na dom.

partner pri gradnji hiše
CINKARNA
www.cinkarna-gradnja.si

SPLETNA TRGOVINA
BREZPLAČNA DOSTAVA
UGODNOSTI NASVETI

DVEMA študentkama oddamo s 1. 11. 2014 opremljeno stanovanje, v izmeri 62 m², v pritličju dvostanovanjske hiše, s posebnim vhomom. Telefon 041 368-755. 2240

APARTMAJE, Tribunj, Dalmacija, štiri zvezdice, 200 m od morja, možnost uporabe bazena, oddajamo. Še nekaj prostih terminov v avgustu in septembru. Telefon 041 731-737. 2273

STANOVANJE v Šmarjeti pri Celju oddam. Telefon 041 612-640. 2335

MALO stanovanje oddamo v centru Celja. Telefon 041 531-284. 2355

DVOSOBNO opremljeno stanovanje oddam v Celju, Otok. Cena 280 EUR + stroški. Pricne in živali v stanovanju niso dovoljeni. Telefon 030 925-748. 2362

OPREMA

PRODAM

STARINARNA Celje, Mariborska 45, telefon 070 332-210. Prodamo: pralne stroje, sušilne stroje, hladilnike, pomivalne stroje, štedilnike, kombinirane hladilnike, sesalce, likalnike, steklo keramične štedilnike, sedežne, kuhinje. Odkupujemo tudi belo tehniko in ostale stvari. 2342

ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI nesnice mlade, grahaste, rjave, črne, štajerke, prodamo. Nakup 10 nesnic - petelin brezplačno. Na zalogi imamo tudi bele težke piščance za dopitanje. Kmetija Winter, Lopata 55, Celje, telefon 031 461-798, 041 582-119, 070 270-438, (03) 5471-244, 041 763-800, (03) 5472-070. p

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo, brezplačna dostava na dom, prodamo. Vzreja nesnic Tibaot, telefon (02) 582-1401. p

PRAŠIČE, od 30 do 200 kg ter breje plemenske svinje, prodam. Domača hrana in dostava. Telefon 031 311-476. p

OSLIČKO, zelo prijazno, črne barve, staro 12 mesecev, prodam. Grobelno, telefon 031 864-316. 2283

NEMŠKE ovčarje, mladiče, prodam. Telefon 041 381-467. 2308

KOKOŠI nesnice jarkice, pred nesnostjo, rjave in kilogram težke bele piščance za dopitanje prodamo, pripeljemo na dom. Telefon 040 130-979. p

Ženitna posredovalnica ZAUPANJE
Veliko osamljenih moških čaka na vas.
Tel.: 031/836-378
031/505-495
Leopold Orešnik s. p., Dolenja vas 85, Prebold

BIKCA, starega 10 mesecev, težkega 350 kg, prodam. Telefon 041 794-301. 2340

BIKCE, čb in cik, od 150 do 170 kg, ugodno prodam. Telefon 041 654-729. 2352

TELICO, ls, brejo v 9. mesecu, prodam. Telefon (03) 5736-106. 2359

TELIČKO simentalko, težko 130 kg, prodam. Telefon 031 559-820. L 110

TELICO simentalko, težko 600 kg, prodam ali vzajem v račun lažjo telico simentalko. Telefon 031 732-869, (03) 5728-352. 2356

GORDANA astrologinja
jasnovidnost 090 66 17
BIOTERAPIJE GSM 041 404 935
cena pogovora za minuto je 1,99 EUR oz. po cenu vašega operaterja

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice za izvoz, plačilo takoj, kupim. Telefon 041 653-286. Š 173

DEBELE krave in telice kupim za zakol. Plačilo takoj. Telefon 040 179-780. p

DEBELE krave in telice za izvoz in suhe za dopitanje, plačilo takoj + davek, kupim. Telefon 040 647-223. Š 188

TELIČKO simentalko, težko približno 200 kg, lahko tudi pašno, kupim. Telefon (03) 573-9270, 051 470-362. L 108

BIKA za zakol, plačilo takoj, kupim. Telefon 041 228-363. 2350

POGREŠAM

NA širšem območju Šmartnega v Rožni dolini se je izgubil tigrast muček z malo odrezanim levim ušesom. Doma je bil v Celju. Nudim denarno nagrado. Telefon 041 520-714. 2318

VSAK ČETRTEK novi tednik
ZGODBE S CELJSKEGA – NOVICE IZ 33 OBČIN

NAROČITE

NAROČILNICO pošljite na naslov: Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje

Ugodnosti za naročnike: brezplačno prejema vse posebne izdaje Novega tednika, imajo pravico do štirih brezplačnih malih oglasov in dveh čestitk na Radiu Celje.

Novi tednik že 69 let. Piše o življenju in delu prebivalcev z območja 33 občin.

OB ČETRTEKIH – INFORMACIJE IZ VAŠEGA KRAJA – ZGODBE S CELJSKEGA

NAROČILNICA **NAROČILNICA** **NAROČILNICA**

IME IN PRIIMEK: _____

ULICA: _____

KRAJ: _____

DATUM ROJSTVA: _____

Naročam Novi tednik za najmanj 6 mesecev

PODPIS: _____

Novi tednik vam dostavimo na dom. V prosti prodaji stane četrtkova izdaja – dva časopisa v enem in TV-Okno – 2,50 evra.

Dodatni popusti pri plačilu naročnine vnaprej: 7 % pri plačilu za eno leto, 3,5 % pri plačilu za pol leta, 2 % pri plačilu za tri mesece.

— Zaupate nam že 69 let —

novi tednik

NT&RC d.o.o. bo podatke uporabljal samo za potrebe naročniške službe Novega tednika.

astro center

vedeževanje in astrologija

pogovor 090 77 77
zakup minut 080 35 97
www.astrocenter.si

Razmišljate o prenovi ali dobrem nakupu?

Preberite aktualno ponudbo!

Sestava in uporaba betona

Beton je umetna mešanica veziva (cement), grobega in finega agregata (pesek, prod, gramoz) in vode. Poleg teh osnovnih sestavin lahko vsebuje tudi kemijske in/ali mineralne dodatke. V sodobni tehnologiji v sestavo betona dodajajo razna polnila, kot so polimeri, vlakna, ki bistveno spremenijo njegove osnovne lastnosti (krhkost, krčenje, trdnost). V praksi je treba sestavine betona odmeriti tako, da dosežemo zadovoljive lastnosti svežega betona v vseh fazah obdelavnosti, otrdelega betona glede na njegovo trdnost, trajnost in deformabilnost.

V mešanici betona naj bi bile sestavine porazdeljene približno v naslednjem razmerju: agregat – 75 odstotkov volumenske

mase betona, cementni kamen – 25 odstotkov volumenske mase betona (sestavljeno iz mešanice cementnega prahu in vode, absorbirane in kapilarne vode ter ostanka nehidratiziranega cementnega klinkerja). Cementni kamen vedno vsebuje manjšo količino zajetega zraka, ki v dobro sestavljenem betonu ne sme presežati 2 do 5 odstotkov volumna betona. Ostali dodatki betonu se dodajajo v zanemarljivih količinah glede na volumen betonske mase, a kljub temu bistveno vplivajo na lastnosti svežega in otrdelega betona.

Vloga agregatov

V otrdelem betonu ima cementni kamen dve nalogi: poveže zrna mineralnega agregata in daje betonu trdnost, zapolni prazen prostor med zrnimi agregati in tako tvori neprepustno maso.

Mineralni agregat ne sme vsebovati škodljivih sestavin v količini, ki bi lahko škodovala vezanju, strjevanju in obstojnosti betona. Vloga agregatov v betonu je: zniževanje cene betona (mineralni agregati so namreč relativno poceni), ustvarjanje kohezivnosti betona (v svežem stanju ga je lažje obdelovati), zniževanje hidratacijske temperature betona (so kemično inertni in delujejo kot odvjalci toplote, ki nastaja pri hidrataciji cementa), zmanjševanje krčenja betona (na večino agregatov voda ne deluje, zato omejuje krčenje cementne paste med hidratacijo). Velikost maksimalnega zrna v betonu je odvisna od konstrukcije, za katero beton uporabljamo. Pri večini konstrukcij je maksimalna velikost 16 do 32 mm. Trdnost pripravljenega betona pa je odvisna od trdnosti agregata, ki ga za pripravo betona uporabimo.

Danes je beton osrednje gradivo, ki se uporablja pri gradnji vseh vrst objektov,

od nizkih do visokih zgradb, za najrazličnejše namene uporabe.

Vrste betonov

Delimo jih glede na težo; lahek, normalen in težek beton, in tudi glede na njihovo uporabnost; na hidro betone, betone za gradnjo cest, specialne betone ... Za vsako vrsto betona so predpisane posamezne karakteristike kakovosti, ki jih moramo ob pripravi betona upoštevati.

Dobre lastnosti otrdelega betona so izredno pomembne za zagotavljanje dolge življenjske dobe konstrukcij, seveda ob upoštevanju predpostavk, da je konstrukcija v normalnih klimatskih pogojih, da je obremenjena in uporabljana, kot je določeno s projektom, in da je redno vzdrževana v skladu s projektom vzdrževanja. Dosežene končne lastnosti otrdelega betona so odvisne od kakovosti betonske mešanice, nege in sušenja betona.

Trdnost betona

Končna trdnost betona je odvisna od njegove nege v času strjevanja in od vlažnosti okolja, v katerem je. Trdnost betona narašča, dokler so v cementni pasti še nehidratizirana zrnca cementa. Tako proces sušenja poteka nemoteno, če je relativna vlažnost okolja več kot 80-odstotna in če je temperatura okolja dovolj visoka. Zato je nujna nega betona z zagotavljanjem ustrezne vlažnosti okolja vsaj v prvem mesecu. Sušenje betona ne prispeva k njegovi trdnosti, proces hidratacije, ki zagotavlja trdnost betona, potrebuje vlago. Tako osušen beton nima vedno ustrezne in predvidene stopnje trdnosti, saj določeni delci cementa lahko ostanejo nehidratizirani. Prehitro sušenje betona povzroča razlike med lastnostmi zunanega betona in betona v

notranjosti in lahko povzroči njegovo krčenje in pokanje. Betoni, ki imajo razmeroma veliko odprto površino, na primer stene in plošče, se sušijo veliko hitreje kot masivni betonski elementi, na primer stebri.

Lastnosti

Pomembne tehnološke lastnosti betona so obrabnost, vodotesnost, zmrzljinska odpornost in prostorninska stabilnost. Obrabnost betona je pomembna predvsem za površine, ki so izpostavljene mehanskim vplivom in tekoči vodi. Obrabnost je sorazmerna s trdnostjo betona. Visokoodporni betoni morajo biti izdelani iz trdnega in trdega agregata in površinsko ustrezno obdelani. Vodotesni betoni morajo zadrževati vodo brez vidnega prepuščanja. Prepuščanje vode je odvisno od prepustnosti cementnega kamna in agregata ter od razmerja med njima. Cementni kamen je manj prepusten, če je cementna pasta pripravljena z manj vode, če je stopnja hidratacije betona visoka in če je beton med strjevanjem ustrezno negovan. Največji vpliv na vodotesnost imata razpokanost in odprta poroznost betona. S prepustnostjo betona je povezana tudi njegova zmrzljinska odpornost. Proces zmrzovanja znižuje življenjsko dobo betona, dodatno pa jo znižujeta še prisotnost in vpliv raznih kemikalij. Zmrzljinska odpornost betona se lahko poveča s postopkom aeracije betona, pri čemer del vode dodatno izcedimo iz agregata. Prostorninska stabilnost betona vpliva na njegovo delovanje znotraj konstrukcije, v katero je vgrajen. Otrdeli beton lahko svojo prostornino spreminja zaradi temperaturnih sprememb, sprememb vlage okolja in obremenitev. Na prostorninsko stabilnost vplivajo še granulacija agregata, način nege betona med strjevanjem in stopnja hidratacije.

Naravno dobra hrana

HANA-ANA d.o.o.
Zadobrova 39c, 3211 ŠKOFJA VAS

Techni-Cal
Naturally good pet food

Holistic
super premium pet food

T: 03 4250 753
GSM: 040 821 421

www.hana-ana.si
info@hana-ana.si

Če želite oglaševati
v rubriki
Vsi naši mojstri,
pokličite:

031 692-860

Betonska armatura

Za izboljšanje karakteristik betona se uporablja betonska armatura, ki prevzema natezne sile, ki jih beton sam ne more prevzeti. Kot material za armaturo se praviloma uporablja jeklo. Ločimo štiri različne vrste betonskih armatur:

- gladke palice (najpogostejša vrsta armature, proizvedena z vročim valjanjem mehkega gradbenega jekla),
- rebraste palice (imajo močno povečano trdnost, rebrasto betonsko železo pa se pridobiva z vročim valjanjem naravno trdega jekla, s posebnimi kalibrirnimi valji),
- mreže (mrežasto betonsko železo, sestavljeno iz hladno vlečenega gladkega betonskega železa, kar bistveno izboljša kakovost, z električno zvarjenimi križanji),

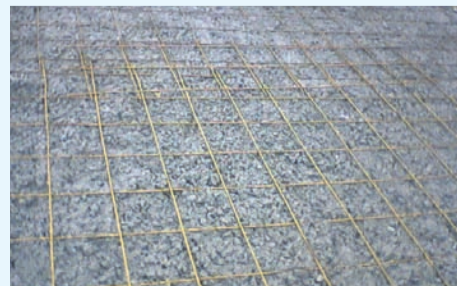
– BI-železo (sestavljeno iz dveh palic visokovrednega jekla in prečk kvadratnega profila, uporablja se za elemente, ki so obremenjeni na upogib, torzijo in natezno armaturo).

Za betonsko armaturo se uporablja konstrukcijsko jeklo, ki se ga pridobiva iz belega surovega železa ali starega železa in železnih odpadkov. To železo se nato s taljenjem žilavljenjem predela v posebnih pečeh, kjer mu dodajajo različne zlitine.

Betonska armatura mora biti preprosta za vgradnjo in mora zagotavljati dobro sprijemanje z betonom ter prevzemanje nateznih napetosti v armiranem betonu.

Korozija betona je proces njegovega propadanja kot posledica kemijske agresije snovi iz okolice. Pri tem na stopnjo in hitrost korozije vplivajo stopnja agresivnosti snovi, koncentracija snovi, trajanje delovanja agresivnega medija, prisotnost vode, povišanje temperature (pospeši pojav in razvoj kemijskih procesov), velikost površine, izpostavljene agresivnemu mediju, vodoprepustnost tal.

Posledice korozije so raztapljanje ali kemijsko razpadanje veziva, rahljanje strukture cementnega kamna in povečanje poroznosti ter prepustnosti za tekočine.

Privoščite si najboljše!

ŠIVILJSKI SERVIS FLIKCA
Ul. M. Grevenbroich 9, Nova vas, 3000 Celje
Tel.: 031 843 029
www.siviljskiservisflicka.com

KRAJŠANJE HLAČ že od 5 EUR dalje
"EKSPRES" POPRAVILA
POPOLNI SERVIS TEKSTILNIH IN USNjenih OBLACIL

DELOVNI ČAS: pon. - pet.: od 8. do 18. ure; sob.: od 8. do 13. ure

CVETLIČARNA IN DARILNI BUTIK
NATAŠA
Nataša Hribernik s.p.
Poslovne enote: Kalobje-Sentjur-Celje
Kontakt: 031-363-506 in 031-302-666
03/ 746-13-80 in 03/ 995-99-64

PRI UREDITVI GROBOV, DELO BREZPLAČNO!

STROJEPLASTIKA
PRAŠNO BARVANJE VSEH VRST KOVIN:
gsm: 041 741 094
www.strojeplastika.si

AK
ASFALT KOVAČ
ASFALT KOVAČ d.o.o., PLANINA PRI SEVNICI 47 A, 3225 PLANINA PRI SEVNICI
T: +386 3 7491 031
F: +386 3 7491 032
E: ASFALT.KOVAC@SIOL.NET

Prehransko dopolnilo GORNJI KALCIJ D3
je sestavljeno iz minerala – KALCIJ in vitamina D3, ki ga vsakodnevno zaužijemo s hrano.

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano, saj pomembne življenjske vitamine in minerale dobimo tudi z drugo hrano, ki jo zaužijemo. Kalcij je poseben mineral, ki ga morda ne zaužijemo dovolj, je pa pomemben za naše življenje, zato ga priporočamo, kot prehransko dopolnilo. Ravno tako tudi vitamin D3, ki ga priporočamo za uravnoteženje v organizmu.

AKCIJSKA CENA ZA 80 TABLET: 14,00 €

FITEX d.o.o. Dunajska 120 a 1000 Ljubljana; www.centerzdravja.net; prodaja@centerzdravja.net; tel. 01/568 40 91

Specialist za strehe že 30 let!
METALKO
Vse za streho!
BRIGITA BUČAR s.p., Prožinska vas 57, 3220 Štore
tomaz.bucar1@gmail.com

ZA IZMERO IN IZDELAVO PREDRAČUNA NA KLJUČ POKLIČITE NAŠEGA STROKOVNIJAKA ZA STREHE NA GSM: 051 354 291.

Streha za več generacij! | www.streha-metalko.si
Čestitam ob občinskem prazniku!

INSTALACIJE VERHOVŠEK
Z vami že 20 LET.
IZVEDBA VODOVODNIH IN CENTRALNIH NAPELJAV TER SANACIJA KOPALNIC
INSTALACIJE VERHOVŠEK d.o.o. Prožinska vas 34/d, Štore. gsm: 041 682 907

Kupon za 25 EVROV
Pri naročilu storitev nad 500 evrov

domofinal
GSM: 041 756 668

-tesarstvo -krovstvo -stavbno kleparstvo
-montažo Velux oken -izdelava nadstreškov
-izdelava ravnih in zelenih streh

POOBlašČENI KROVEC PRIZNANIH ZNAMK

2m strešnih cevi VAM PODARIMO pri zamenjavi strešne kritine.

Ivan ROBAČER s.p., 3212 Vojnik

AVTOMEHANIKA

- PRIPRAVA VOZILA ZA TEHNIČNI PREGLED
- SERVIS VOZIL - VULKANIZACIJA
- POPRAVILO IN ZAMENJAVA IZPUŠNIH SISTEMOV

Bojan Kovač, s.p.
Cesta v Debro 1, 3270 Laško
040 22 30 95, 03/ 734 26 61

HITRO, KVALITETNO in UGODNO!

STROJNA ZEMELJSKA DELA | KERAMIČARSTVO
Zlatko Belej s.p.; Proseniško 8, Sentjur; Tel.: 03/57 99 037
GSM: 041 707 815

- ČIŠČENJE (okoli hiš, gozdov, pisarn ...)
- ADAPTACIJE | - KOŠNJA | - GRADBENA DELA
- ODVOZI (starega železa, odpadnega lesa ...)

20% popust na VSE STORITVE

OPTIKA Teržan
MARJAN TERŽAN, s.p.
Mariborska 54
p.p. 1013, 3102 CELJE
Tel.: 03/491-38-00, Fax: 03/491-38-01

DELOVNI ČAS: delavniki od 8.00-18.00, sobota od 8.00-12.00

10% popust ob nakupu korekcijskih in sončnih očal

harmonijadoma
salon opreme in storitev

Pvc, alu in lesena okna, vhodna in dvizna garažna vrata, zimski vrtovi, vse vrste senčil, notranja vrata, vodovod in ogrevanje, slikopleskarstvo, obnova doma, obnova kopalnic

-10% otvoritveni popust na pvc okna

031 78 60 70 | 031 311 640 | info@harmonijadoma.si

VULKANIZACIJA MULEJ AVTOPRALNICA

KARTON ZVESTOBE: 10 PRANJE ZASTONI

TESARSTVO KROVSTVO
NAPOTNIK
POSTAVLJANJE OSTREŠIJ
JERNEJ NAPOTNIK s.p.
RADEGUNDA 6
3330 MOZIRJE

T: (03) 583 15 62 G: (051) 431 242

E: tesarstvo.napotnik@gmail.com W: www.tesarstvo-napotnik.si

Žolnir
BIRO OPREMA ŽOLNIR d.o.o.

15% popusta za tiskanje načrtov vseh velikosti

vezava dokumentov,
izdelava vizitk,
izdelava koledarjev,
termična obdelava (plastificiranje) formata do širine A3 in dolžine po želji.

NOVO! TISKANJE in KOPIRANJE NAČRTOV na najnovejšem stroju KIP

Planinski orel je kraljevska žival

Orel in orlica gnezdita v razpoki Tirskih peči na Ljubnem

Tirske peči so krajinski park, ki zavzema tristo hektarjev, ustanovljen pa je bil leta 1997 z namenom zaščite planinskega orla, ki tam gnezditi. Bernard Štiglic, domačin s kmetije Tiršek tik pod Tirskimi pečmi, ki so dobile ime ravno po njegovi kmetiji, pravi, da je družina ponosna na znanje, ki so ga dobili ravno zaradi bližine in navzočnosti te kraljeve živali, za katero skrbijo tudi lokalno društvo za opazovanje ptic, lovska družina in nekaj posameznikov.

Bernard Štiglic pripoveduje, da orla sicer občasno lahko opazi, a ker je to ptica roparica, ga je težko fotografirati in še težje priti v njegovo bližino. Gnezdo je v razpoki na slabih 1.200 metrih nadmorske višine. »Eno gnezdo je glavno, ima pa par še nekaj manjših, rezervnih, kjer se samo občasno zadržuje.« Na določenem območju lahko biva samo en par orlov, pojasni Štiglic, ki je opazil, da se je leta 2006 v hudi zimi nekaj spremenilo. »Sumim, da je eden od orlov poginil, saj se je tisti, ki je preživel, kar nekaj časa skrival in ga dolgo nisem opazil. Poleg tega se je drugače obnašal.« Ali je poginil ali se je odselil, ne ve, dejstvo pa je,

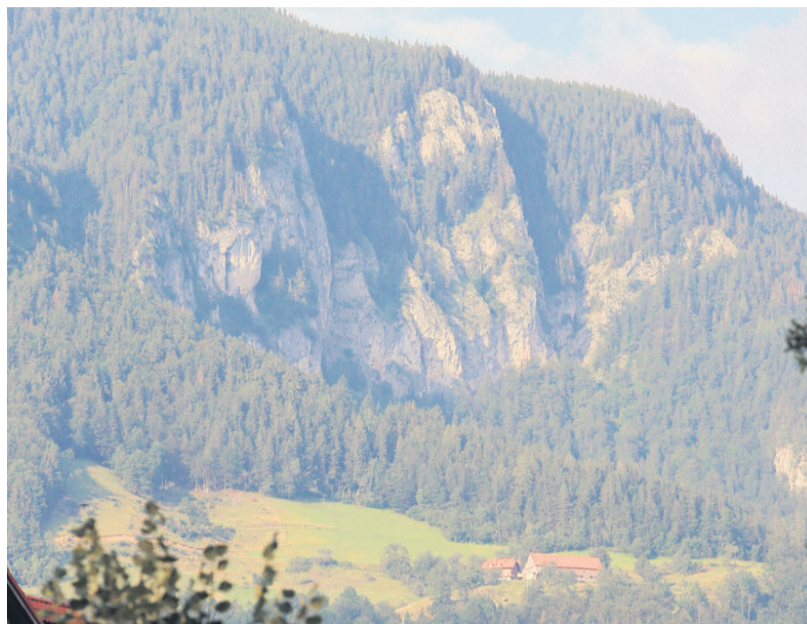
da je orel v paru lahko na-domestljiv.

V razpoki na dveh tisah

Planinski orli gnezdijo februarja in marca, samica znese do dve jajci, izvali pa se ponavadi samo en mladič, tisti močnejši. Ta zažira mladiča, ki se izvali kakšen dan pozneje, v najslabšem primeru šibkejšega poje kar orlica. Preživelega mladiča, ko odraste, par odpelje na drugo območje, saj ne more vladati skupaj s starši. Njihova življenjska doba je lahko tudi sto let, koliko sta stara ta, ki živita na Ljubnem, pa ne vedo niti domačini. Gnezdo je v dvanajst metrov globoki skalni razpoki, kjer je zelo dobro zavetje pred padavinami in vetrovi. Orel je velika ptica, ki lahko od repa do kljuna meri tudi do 90 centimetrov, njen premer čez krila pa 2,3 metra. »S prostim očesom lahko ločiš samico, saj je večja za približno 20 centimetrov, a oba sta lepa.« Par gnezdo ves čas popravlja, medtem ko njegova osnova ostaja enaka.

Prepoznavni znak Ljubnega

Znanih orlovih gnezd ni veliko, še posebej ne tako

Pogled na Tirske peči. Par orlov, ki tam živi, nadzoruje in preletava območje od Raduhe, Velikega Rogatca, Menine in vse do Dobrovelj, opisuje Bernard Štiglic, ki živi na kmetiji pod Tirskimi pečmi. (Foto: GrupA)

dobro vidnih in dostopnih. Predvidevajo, da je v Sloveniji od 20 do 25 parov planinskih orlov, ki se ponavadi zadržujejo in gnezdijo visoko v gorah, veliko bolj nedostopnih kot na Ljubnem. Tirske peči so vidne od daleč in se da priti blizu, a ker je to plezalna stena s previsom, je v bližino gnezda težko priti. »Najbližje lahko pridejo z dobrim teleobjektivom,« se pošali Štiglic.

Sokolje oko

Škode ne povzročata, občasno odnese kakšno mačko. Orel lahko odnese plen, težek do pet kilogramov, ki ga ponavadi dvigne in spusti z visoke višine, da ga s tem ubije, in nato odnese v gnezdo, od koder bi živa žival lahko pobegnila. Prehranjuje se z majhnimi domačimi živalmi, z zajci, gamsi. Slednjega opazuje na skalovju, kjer se zadr-

žuje. Ko pride do točke, kjer ni najbolj stabilen, ga zbijje in napade šele, ko ga najde v prepadu, njihovo iznajdljivost pozna Štiglic. Skupaj z domačini želijo urediti naravovarstveno pot, da bi ljudem to žival lažje predstavili in da bi lahko turisti izvedeli kaj več o tej živali, seveda pod pogoji, da ta zaščiten ptica s tem ne bi bila ogrožena.

ANJA KOVAČIČ
Foto: osebni arhiv

Temelj gnezda sta dve tisi, ki raste iz skale. »Sta nosilni steber več kot dva metra velikega gnezda,« pojasni Štiglic.

»Približno sto metrov zračne linije je med nami in gnezdom, zato zelo dobro slišimo, kdaj se mladič skoti. Ko ga starša učita leteti, so zelo hrupni. Glasni pa so, kadar se prepirajo s krogarji,« pripoveduje Bernard Štiglic.

FOTO TEDNA

Na svoji zemlji

Foto: SHERPA

Če nimaš denarja za helikopter, umreš

stran 28

NOVI TEDNIK

Zgodbe s Celjskega

Št. 34 21. 8. 2014

Eni travo pokosijo, drugi jo pogrizejo

stran 34

ZGODBE, KI JIH PIŠE ŽIVLJENJE

»Bilo mi je jasno, da se borimo za življenje,« svojo izkušnjo razkriva Monika Cerkvenc Matul.

»Bili so trenutki, ko bi človek najraje vpil in jokal ...,« pripoveduje Janja Mlaker.

Ko se te oklene drobna ročica, bi dal svet, da bi ji lahko kakorkoli olajšal največjo bitko ob vstopu v življenje ... (Foto: osebni arhiv družine Mlaker Kantušar)

Monika in Janja sta se spoprijateljili praktično ob inkubatorju. Kot pravita, so informacije in osebna podpora nekoga s podobno izkušnjo v takih trenutkih bistvene. Monika celo razmišlja, da bi se v prihodnje na Celjskem starši z nedonošenčki tudi formalno povezali. Zdaj društvi za pomoč prezgodaj rojenim otrokom obstajata v Ljubljani in Mariboru. »O tem se praktično ne govori. Ko pa se z ljudmi zbližáš, ugotoviš, da je takih primerov in stisk ob tem nešteto.«

Ko ure in ure sedi ob svojem otročičku in se sprašuješ, kam bo nekoč stopila ta drobna nožica ... (Foto: osebni arhiv družine Cerkvenc Matul)

Tudi v vlogi sorodnikov in prijateljev se ljudje velikokrat sprašujejo, kako reagirati v takih trenutkih. Je primerno staršem v času take stiske čestitati, poslati telegram? Brez dvoma, se strinjata Janja in Monika. »Meni je vsaka pozornost neskončno veliko pomenila. Obiski so omejeni, ampak vsak klic, sporočilo, čestitka ali knjigica me je dvignila. Vse sem skrbno shranila v spominsko škatlo za Jurija.« Janja je prvi telegram dobila šele, ko sta z Živo prišli domov. »Od veselja sem jokala. Neskončno veliko mi je pomenil.«

Za dlan velika čudeža po imenu Živa in Jurij

Janja Mlaker in Monika Cerkvenc Matul – Rojstvo hčerke in sina doživeli v šestem mesecu nosečnosti

Dan je bil po svoje dolg in naporen, vendar nič bolj od nešteti drugih, ki jih je vedno aktivna Janja preživela v tej ali prejšnji povsem normalni nosečnosti. Pa vendar je pozno zvečer začutila, da je nekaj zelo narobe. Kakor hitro je bilo mogoče sta se s partnerjem odpravila v celjsko porodnišnico. Še istega večera se je v 26. tednu nosečnosti rodila komaj za dlan velika deklica. V mešanici šoka, strahu in predvsem neomajnega upanja sta ji starša izbrala ime - Živa.

»Mislim, da je minilo kar nekaj časa, preden sem sploh dojela, kaj se je zgodilo. Imela sem samo še nekaj dni službe, v glavi pa cel načrt, kaj vse bom še postorila, kako se bom v miru posvetila sebi, prihajajočemu otročičku in predvsem prvorojencu Eneju, ki so se mu obetali tektonski družinski premiki.« Iz neznanega razloga je prišlo do ločitve posteljice od maternice, krvavitev bi lahko povzročila sepso in še resnejše zaplete. Šlo je za minute. »Po carskem rezu so punčko takoj

odpeljali v Ljubljano. Niti videti je nisem mogla,« se spominja Janja. Sledili so najdaljši dnevi v njenem življenju. Negotovost je ubijala, doma je bil malček, ki jo je pogrešal, obiski so bili zaradi viroznega obdobja prepovedani. Končno si je toliko opomogla, da je zapustila bolnišnico in prva pot je bila seveda k Živi na intenzivni oddelki ljubljanske porodnišnice.

»Ob prvem pogledu so me oblike solze«

»Čeprav izhajam iz zdravstvene stroke, me na tisto prvo srečanje nič ni moglo pripraviti. Ko sem v inkubatorju zagledala drobno bitje, ki bi ga lahko skrtil med dve dlani, so se mi usule solze. Polna cev, skrita pod dihalno masko - za injekcijo za razvijanje pljuč žal ni bilo časa - je bila tako drobna, tako nemočna ...« Čeprav ji zdravniki v tistem času niso mogli ničesar zagotoviti, je za Živino mamico odtlej obstajala samo ena misel. Vse bo še dobro! Samo zrasti mora.

»Bili so trenutki, ko bi človek najraje vpil in jokal. Ko so Živi v Ljubljano poslali moje prvo mleko, je bilo to edino, kar sem ji v tistem trenutku lahko dala. Del mene. A je bilo tako nesrečno zapakirano, da so ga morali zavreči. Tudi kasneje sem se nadvse trudila zanjo načrtovati čim več mleka. Dva meseca sva se z njenim očetom, posamezno ali skupaj, vsak dan vozila v Ljubljano. Trenutki, ko sva se lahko kengurujčkali - kakor se imenuje stik otročička in mamice s kožo na kožo - so

bili dragocenejši kot suho zlato. Še posebej, ker prve tri tedne za kaj takega ni bila dovolj stabilna. Tako sem pač samo sedela ob njej, ji prigovarjala in pela, molila in verjela. Nikoli nisva podvomila, da najina deklica ne bi zmogla. Od prvega trenutka je bila izjemna borka,« svojo zgodbo zaokroži Janja.

Živa, ki se je rodila težka 970 gramov, je danes nadvse živahna deklica, ki je povsem v koraku s svojimi normalno rojenimi vrstniki, če jih tu ali tam ne že celo prehit.

»Ti otroci so v resnici borci«

Dva meseca za Živo, šestega aprila lani, se je prav tako v 26. tednu rodil tudi mali Jurij. Mamico Moniko so sicer opozorili, da obstaja verjetnost zgodnjega poroda, a da bo tako zgodaj, jih je vseeno presenetilo. »Rodila sem v Ljubljani. Ko je Jurij prišel na svet, so mi ga za kratek hip položili v dlani. 790 gramov je tehtal. Mislim, da mi kaj dosti o vsem skupaj niso razlagali, ali pa nisem ničesar ne slišala ne dojela.« Kot večina žensk v prvi nosečnosti je tudi Monika prebrala celo vrsto literature na to temo. O tem, kar se ji je ravnokar zgodilo, pa informacij ni zasledila nikjer. »Že v porodni sobi sem v spletni brskalniki vtipkala »26 tednov preživeti«. Bilo mi je jasno, da se borimo za življenje ...«

Jurij je dobil ime po zavetniku Slovenskih Konjic in Šentjurja, od koder sta njegova starša. V naslednjih mesecih, ko sta posedala ob inkuba-

torju, sta se z možem bodrila in ostajala močna za svojega malega borca. »Ti otroci so v resnici borci. In zato ob njem nisem nikoli obupavala. Če so me čustva in solze premagali, so me zunaj. Ob njem nikoli. Sčasoma se navadiš vsega. Tvoj pogled je ob vsakem obisku najprej usmerjen na aparature. Naučiš se kaj kažejo krivulje in upaš, da ne bo začelo piskati. Tisti zvok ti gre do kosti in ostane v živcih. V nekem smislu za vedno. Spoprijateljš se z nekateri starši, deliš stisko, šteješ kapljice mleka in števeš mililitre, ki jih poje tvoj otročiček. Ob tem, da nima sesalnega refleksa, da težko diha in da ne zmore hkrati še požirati. Celo nekakšen dobrodušen interni humor se razvije. Se ga spomnim vsakič, ko kdo obupuje, ker ima otrok vročino ali novorojenček zlatenico. Merila se hudo spremenijo. Po taki izkušnji se ti pogled na svet, na otroke, tudi na vzgojo popolnoma spremeni.«

SAŠKA T. OCVRK
Foto: Grupa

Vsak trenutek neskončno hvaležna zanj

Osebe, ki skrbi za te majcne otročičke, je izjemno, se strinjata obe sogovornici.

»Teja gotovo ne more početi vsak. Mi niti na pamet ni padlo, da bi jim gledala pod prste ali jih kritizirala. Bila sem jim namreč tako neskončno hvaležna. Za vse, kar so počeli za Jurija. Po drugi strani pa se predvsem na primarni ravni še vedno najde kak zdravnik, ki se čuti poklicanega, da te ošteje, kaj si pač tako dolgo odlašala z otroki. Se strinjam, pri 26. letih se

mi to, kar se mi je pri 33., verjetno ne bi zgodilo. Ampak življenja ne moreš načrtovati kot po katalogu, mar ne?«

Še bolj pa je Monika danes občutljiva ob pranju umazanega perila, ki se ga gredo na primer otroški srčni kirurgi. Ko gre za življenja otrok, se to res ne bi smelo dogajati. Ob takih preizkušnjah je včasih težko videti sončno plat, a Monika pravi, da se je družina ob Juriju še bolj povezala, da so se je spomnili ljudje, s katerimi je povsem izgubila

stik, da je bil njun sin sprejet s toliko ljubezni in dobrih misli, kot si sicer niti predstavljati ne bi mogla.

Ob novem domu so Juriju zasadili drevo. Za rojstni dan pa sta z možem sorodnike in prijatelje prosila, da namesto igračk in drugih daril skupaj prispevajo za inkubator za nedonošenčke. »Statistično se na svetu vsak dan rodi 10 nedonošenih otrok. Vsak dan se jih spomnim. In vsak trenutek posebej sem neskončno hvaležna za Jurija ...« še doda Monika.

Veliki šmaren ali velika maša?

Na predvečer ponekod procesije z lučkami – Savinjčani romali vse do Lurda

Za praznik Marijinega vnebovzetja je osrednje romanje na območju celjske škofije v Petrovčah. Tam običajno vodi slovesno somaševanje celjski škof dr. Stanislav Lipovšek, na fotografiji ob njem je tamkajšnji župnik, pater Ivan Arzenšek.

Teolog dr. Alojz Pirnat iz Tabora v Savinjski dolini, dolgoletni profesor na teološki fakulteti
Foto: arhiv NT (SHERPA)

Gorenjci in Notranjci pravijo prazniku Marijinega vnebovzetja v ljudskem jeziku veliki šmaren, za Štajerce, Prekmurce in Dolenjce je to velika maša. Spet za Korošce je to velika »gospojnica«. Pridevnik »velika« pove, da verniki »na veliko« praznujejo, da so to velika cerkvena slavlja. Ta so med Slovenci močno povezana z romanji v Marijina svetišča.

Širši javnosti je manj znan cerkveni praznik male maše oziroma malega šmarna ter male »gospojnice«, ki ga po koledarju praznujejo 8. septembra. Takrat se verniki spominjajo Marijinega rojstva. In kaj praznujejo 15. avgusta, na dan Marijinega vnebovzetja? V vseh srednjeevropskih in še drugih državah je to dela prost dan, v Sloveniji že od leta 1992.

Teolog dr. Alojz Pirnat, rojen Celjan, ki je bil na mariborski enoti Teološke fakultete Univerze v Ljubljani dolga leta profesor duhovne teologije, pravi, da bi lahko o pomenu praznika Marijinega vnebovzetja govoril več kot uro. »Tako kot sta velika noč in božič nasploh največja praznika, je med marijanskimi prazniki Marijino vnebovzetje kot poletna velika noč,« pravi Pirnat, ki zdaj deluje kot duhovni pomočnik v župniji v Taboru v Savinjski dolini. Marijinih praznikov v Katoliški cerkvi seveda ne manjka. Prvega januarja je praznik Marije Kraljice miru, 8. februarja je praznik njenega in Jezusovega darovanja, 25. marca je Marijino oznanjenje, celotni maj je Marijin mesec, potem sledita velika in mala maša, oktober je posvečen Rožnovenski Materi božji ...

Na Svetih gorah nad Bistrico ob Sotli je eno najpomembnejših Marijinih svetišč v Sloveniji. V starih časih so tja pešachi celo iz ptujske okolice in krajev Hrvaškega Zagorja, danes je tam na romarski praznik predvsem morje avtomobilske pločevine.

Tinsko nad Zibiko je med pomembnejšimi Marijinimi romarskimi središči. Tudi tam pripravljajo na predvečer Marijinega vnebovzetja vsakoletno procesije z lučkami.

V Novem tedniku smo doslej bralce že spremljali na procesijah, podrobneje pisali o romarskih središčih na Celjskem, poklepetali z verniki. Tokrat se sprašujemo, kaj praznujejo verniki na Marijino vnebovzetje in kako to praznujejo.

»Ob prazniku Marijinega vnebovzetja je mogoča vzporednica z Jezusovo veliko nočjo in po drugi strani s povečanjem vsega stvarstva ob koncu sveta. Marija je bila kot prvina človeštva deležna končne stopnje tega razvoja in to praznujemo kot njeno vnebovzetje,« razlaga teolog Pirnat.

Od Marice do Micke

Marijino vnebovzetje so na vzhodu začeli praznovati celo prej kot na zahodu. Na vzhodu ga praznujejo od 5. stoletja, na zahodu so ga začeli dobro stoletje pozneje. Najprej v Jeruzalemu, kjer se je pojavljalo verovanje, da Marija sploh ni umrla, temveč zaspala in bila nato z dušo in s telesom vzeta v nebo k sinu. Katoliška cerkev je to razglasila kot dogmo šele po drugi svetovni vojni, leta 1950, ko je to storil papež Pij XII. Praznik prav tako praznujejo pravoslavni kristjani.

Marijino vnebovzetje je tako največji in najstarejši Marijin praznik, tudi največji svetniški praznik. Med Slovenci se je čaščenje Marije, Božje matere, po pokristjanjenju začelo hitro širiti. Njihova prva cerkev, cerkev Gospe svete na Gospo-svetskem polju pri Celovcu, je bila posvečena Mariji. Marija je pozneje postalo najbolj razširjeno slovensko žensko ime, zato 15. avgusta od nekdaj goduje velik del Maric, Maričk, Maj, Marink, Mick, Mink, Mirjam ...

Na našem območju so za praznik Marijinega vnebovzetja največje cerkvene slovesnosti v osrednjem Marijinem svetišču celjske škofije, to je v Petrovčah. Tam je na predvečer običajno procesija po vasi z Marijino podobo in lučkami, ki jih nosijo udeleženci. Podobno procesijo imajo pri cerkvi Marije Zvezde v Novi Štifti pri Gornjem Gradu, na Tinskem nad Zibiko in še kje. V starih časih so romarji za praznik Marijinega vnebovzetja pešachi v Marijina svetišča tudi zelo daleč. Danes se je pešačenje romarjev delno še ohranilo.

Še vedno pešachijo

V Novo Štífto pri Gornjem Gradu, ki jo štejejo med največje slovenske Marijine romarske cilje, je tako pripešachi na dan pred praznikom Marije Vnebovzete približno dvesto romarjev zgolj iz Zagorja ob Savi. Dvodnevno pešačenje je bilo letos seveda v hudem dežju. »To ne predstavlja za naše romarje nobene ovire,« je povedal takoj po njihovem prihodu župnik v Novi Štifti Alojzij Ternar. Iz Zagorja v Novo Štífto romajo peš že skoraj tri stoletja. Nekateri romarji si vzamejo dopust, saj med pešačenjem obiščejo kar sedem cerkva, prespali so v Radmirju v Zgornji Savinjski dolini. Poleg romarjev iz Zagorja ob Savi je pripešachi še skupina iz Jarš pri Domžalah in še iz drugih župnij. Romarji med potjo pojejo in molijo ter sodelujejo pri maši.

Po romarjih, ki so pešachi li od zelo daleč, so posebej znane Svete gore nad Bistrico ob Sotli, ki so prav tako med največjimi slovenskimi Marijinimi romarskimi potmi. Prišli so zlasti iz širše okolice Ptuja in iz bližnjega Hrvaškega Zagorja, iz krajev vse do Krapine. »Iz časa po drugi svetovni vojni se spominjam številnih romarjev, ki so prišli v zahvalo za srečno vrnitev iz izgnanstva v Nemčiji,« se spominja Emilija Kramer iz Zagaja pri Bistrici ob Sotli. S seboj so v nahrbtnikih prinesli malico, nekateri so v cerkvi ponoči spali kar na tleh. »Danes vidiš na romanjih le še morje avtomobilske pločevine,« opaža njena sokrajanka Hermina Gracar.

V Lurd

V starih časih je pomenilo romanje v Marijina svetišča za romarje nasploh pomembno doživetje, a ne zgolj po verski plati. Še dolgo po drugi svetovni vojni niso ljudje potovali nikamor drugam, izjema so bili fantje, ki so morali na služenje vojaškega roka daleč po Balkanu.

Romanja so se ohranila vse do danes in jih zagotovo ne bo kmalu konec. Zadnja desetletja, ko so se razdalje skrajšale, potujejo naši romarji celo daleč po svetu. Med priljubljenimi cilji so kraji, kjer naj bi se Marija prikazala, med njimi so Lurd v Franciji, Fatima na Portugalskem. Danes ni potovanje v te oddaljene kraje nič posebnega, noben potovalni dosežek. Med številnimi skupinami, ki so se že odpravile v te kraje, so bili konec prejšnjega meseca romarji iz župnije Gomilsko v Savinjski dolini in iz njene okolice. »Za vernike je to duhovna osvežitev, poživetev verskega življenja. Marija je zanje vzor življenja po evangeliju, najboljša Jezusova učenka, ne zgolj njegova mati,« je občutke udeležencev strnil župnik z Gomilskega Martin Cirar. Z Gomilskega se je v daljni kraj pod Pireneje ob španski meji napotilo približno petdeset Savinjčanov. Ti so dolge ure naporne vožnje preživeli v avtobusu, vendar jim – vsaj večini ne – ni žal. V romarski dvorani Lurda je bilo hkrati zbranih 25 tisoč ljudi z vsega sveta, mladih in starih, med njimi se je našlo kar pet skupin iz Slovenije. Za romarje so lahko takšna srečanja izjemna duhovna in potovalna doživetja, ki jih pomnijo za vse življenje.

Romarska skupina z Gomilskega je po nedavni vrnitvi iz Lurda obiskala še en manj znan romarski cilj v širši okolici Maribora. Tik pred praznikom Marijinega vnebovzetja so se na redno letno župnijsko romanje odpravili še v romarski cerkvi v Rušah in Vuzenici, kjer je nad krajem cerkev Device Marije na kamnu. »Marsikdaj ne vemo, koliko lepih božjepotnih cerkva je po Sloveniji,« poudarja župnik z Gomilskega.

BRANE JERANKO
Foto: BJ, arhiv NT

Temnopolta učiteljica iz Savinjske doline

»Zavedam se, da Slovenka nikoli ne bom,« se sestra Felicitas Nwabueze šali na račun temne barve svoje kože – Slovenščina je že njen peti jezik

Nigerija, največja afriška država, z naslovnih strani časopisov kar noče izginiti. Pred kratkim je bila tam množična ugrabitev krščanskih šolar, ki jih je ugrabila teroristična organizacija Boko Haram, pred nekaj dnevi so ugrabili še množico mladih moških. V zadnjih dneh omenjajo to državo predvsem v povezavi z grozečo ebolo. Nigerija je tudi prva domovina sestre Felicitas Nwabueze iz Petrovč, temnopolte redovnice dominikanke, ki v Savinjski dolini poučuje verouk. V teh dneh bo odpotovala na obisk v domovino, kjer ima številne sorodnike.

Njena velika prva domovina, velika za štiri nekdanje Jugoslavije, je razdeljena na krščanski jug in muslimanski sever. »Ko sem še živela v Afriki, kakšnih nasprotovanj med kristjani in muslimani nisem opažala, še vedno jih ne,« omenja sestra Felicitas, ki je živela v največjem mestu Nigerije, v Lagosu, kjer živi že 22 milijonov prebivalcev. V katoliški šoli so bili med njenimi sošolci prav tako muslimanski otroci. »Nasilje

Sestra Felicitas Nwabueze, ki nosi dolgo belo oblečilo, po potrebi obleče kavbojke. Poslušata tako duhovno glasbo kot posamezne skladbe Michaela Jacksona, Whitney Houston, Alenke Godec in še drugih pevcev zabavne glasbe.

»V Lagosu je vsega. Tam najdeš vse, kar hočeš, tako afriško kot evropsko. Dobri ljudje so tam, vendar tudi kriminala ne manjka. Ko se vrnem v domači Lagos opažam, da je vedno večji, vedno več ljudi živi tam. Po vrnitvi iz Slovenije, iz male države, opazim zelo veliko razliko.«

na severu je daleč od nas, še vedno se počutimo povezanega,« odgovarja redovnica.

O uvozu terorizma

Teroristično ugrabitev šolar na severu Nigerije opaža kot uvožen mednarodni terorizem, nestrpnost do drugače verujočih. »Domači imami, islamski učitelji resnično prosijo za mir, hočejo ohraniti dosedanje povezanost in se s takšnimi dejanji ne strinjajo. Vsi moramo delati za mir,« je prepričana nuna iz Savinjske doline. Upa, da se požar s severa ne bo razširil.

Revni Afričani?

V črni Afriki je mogoče srečati najhujšo revščino na svetu, kar ima med drugim za

posledico širjenje ebola. Sestra Felicitas po eni strani priznava, da je Afrika revna, a po drugi strani se s tem ne strinja. »Ko opazujem radost afriških ljudi, kako kljub težavam radi živijo, se mi zdi Afrika bogata,« je prepričana Petrovčanka, ki živi v Sloveniji že enajst let.

»V Nigeriji radi živimo, radi smo skupaj. To je naše bogastvo. Tudi revni radi živijo ter si prizadevajo, da bi bilo njihovo življenje boljše.«

Pravi, da je to največje afriško bogastvo. »V Afriki je zato zelo malo slišati o samomorilstvu, v Evropi je tega ogromno. Po vsem skupaj se lahko vprašam, kdo je potem reven,« razmišlja o človekovi duhovni plati.

»V Afriki prav tako prevladuje solidarnost, vsi smo kot bratje in sestre. Ko se nekemu nekaj zgodi, ljudje stopijo skupaj in pomagajo drug drugemu,« je še povedala o čutu Afričanov za skupnost. Evropejci, Slovenci so večji individualisti, čeprav je sestra Felicitas opazila, da smo se pri pomoči po nedavnih poplavih na Balkanu zelo izkazali.

»Ebole se ne bojim!«

Sestra Felicitas ima po pravih svojega redovnega reda pravico, da se vrača v Nigerijo na dve do tri leta. V teh dneh se veseli srečanja s številnimi sorodniki, ki jih bo srečevala med počitnicami v prvi domovini. Nazadnje je bila tam pred tremi leti. V Lagosu je nekoč živela v družini s sedmimi otroki, kjer je mama po očetovi smrti kmalu ostala z njimi sama. Oče je umrl, ko je bila sestra Felicitas stara komaj sedem let, bila je predzadnji otrok. Med

vsakim obiskom domovine srečuje nove in nove nečake in številne druge sorodnike, med njimi ljubljeno mamo. Vsaka vrnitev v Evropo je seveda težka. »Ebole se ne bojim!« je dejala pred skorajšnjim potovanjem v daljno Nigerijo.

Red dominikank

»Od nekdanj sem si želela postati redovnica dominikanka!« se spominja Lagos, kjer so njeni sorodniki veli-

dominikank nima tako zelo strogih pravil, kot veljajo za sestre karmeličanke ali sestre klarise, velikih osebnih odgovorov ne manjka. Tudi dominikanke osebnega premoženja nimajo, vse pripada redovni skupnosti, vse si delijo. Niti samostanska stavba dominikank v Petrovčah ni njihova, last škofije je. Vsaka redovnica ima v samostanu svojo sobo, v njej niso dovoljeni niti ženski obiski, redovnice morajo nositi dolgo belo redovno oblečilo. »Če pride do tega, da grem z drugimi v hribe, lahko

»Tega, da moram zamenjati življenjsko okolje, sem navajena. Zato sem do sprememb odprta.«

Slovenka nikoli ne bom, to se vidi že po barvi kože,« se je pošalila temnopolta sestra iz Petrovč. Slovenščina je že peti jezik, ki se ga je morala naučiti v življenju. Naučila se je nigerijskega uradnega jezika, angleščine, nigerijskih jezikov joruba in ibo ter med desetletnim bivanjem v Rimu še italijanščine.

Tudi rasističen izpad

Slovenci temnopoltilih redovnic seveda še niso najbolj navajeni, zato sestra Felicitas

»Ko sem v svoji domovini se veliko obiskujemo. To je nekaj čudovitega, nekatere sorodnike srečam prvič, druge srečam znova. To je moje največje veselje. Ko se bom znova vrnila v Nigerijo čez tri leta, ne vem kako bo z njimi takrat. To je milost, saj tudi to, da bom odšla po treh letih znova domov, ni samoumevno.«

oblečem tudi kavbojke. Zakaj pa ne?« odgovarja redovnica, ki kot katehistinja poučuje verouk v Grižah, na Polzeli, v Petrovčah in celo v Sevnici.

Je večjezična

Za poučevanje verouka je seveda treba dobro obvladati slovenščino. »Vsi jeziki so težki! Tudi moj jezik je težak!« je med smehom odvrnila sestra Felicitas po vprašanju, če je slovenščina posebej težak jezik. »Sestram, ki pridejo v Slovenijo na novo, povem, naj se jezika ne ustrašijo, da

marsikje vzbudi pozornost. »Zaradi barve svoje kože ne vidim v primerjavi z drugimi nobene razlike, saj sebe ne vidim,« se je spet pošalila temnopolta redovnica. Predvsem na Štajerskem opaža, da jo zelo dobro sprejemajo, ob sebi opaža veliko ljudi, ki jo imajo radi. »Zgodi se, da srečam človeka, ki misli drugače, vendar na to ne mislim,« pravi sestra Felicitas. Tudi v Nigeriji vzbujajo Evropejci, ki so svetle polti, med domačini pozornost. Zato se ji zdi to, da si jo nekateri Slovenci ogledujejo, nekaj običajnega. Med bivanjem sestre Felicitas v Piranu, kjer imajo temnopoltega župana, je celo prišlo do rasističnega izpada. Po pogovoru za časopis je namreč prejela pismo, v katerem jo je neznanec podil iz Slovenije. »Zaradi tega se nisem razburjala. Če nekam greš, je zame normalno, da te eni sprejemajo in drugi ne. Tudi če bi bila Slovenka, bi me eni sprejemali in drugi ne,« je razumevajoča temnopolta nuna. Pravi, da se v Savinjski dolini odlično počuti. »Tako kot da bi bila domačinka,« je bilo spet mogoče slišati njen prešeren smeh.

BRANE JERANKO
FOTO: BJ

»Obžalujem, da se je v Nigeriji pojavila ebola, vendar bo tako samo nekaj časa. Upam, da bodo čim prej našli rešitev. Takšno je pač življenje in če ne boš umrl zaradi ebola, boš umrl zaradi raka ali česa drugega. Predvsem sem vesela, da grem domov na obisk in da bom videla svojce.«

ko sodelovali med delom v domači župniji. Ko so prišle v njeno lagoško župnijo sestre dominikanke, je ugotovila, da je to ravno tisto, kar je čutila v srcu. Čeprav red

ni nič nemogoče. Saj smo v bistvu kot majhni otroci, ki na začetku nič ne razumejo in nato blebetajo,« jih spodbuja sestra, ki je nasploh polna optimizma. »Zavedam se, da

Tedenski OSIR

VSAKO SOBOTO ob 12.15

Če nimaš denarja za helikopter, umreš

Gornik Janez Šturm iz Celja o tem, kako te pljučnica zvabi in odžene iz Himalaje

»Pozanimal sem se v službi, doma in se odločil, da se bom pridružil. Letalsko karto sem dobil po razmeroma ugodni ceni, tudi karto za notranji let nam je uspelo zamenjati na moje ime,« je svoj notranji nemir razrešil Janez Šturm, gornik in fotograf iz Celja, sicer zaposlen kot vodilni raziskovalec v prometnem inštitutu v Ljubljani.

Ni bil povsem brez kondicije, saj je pozimi aktiven turni smučar. Zanj je bil to tretji trekking. Prvega se je udeležil pred desetletjem, prav tako do baznega kampa pod Everestom, dve leti kasneje pa še okrog Annapurne. Pri čemer doda, da drugi omenjeni ni več tako atraktiven, saj so do tja naredili cesto, to pa ni tisto, kar si želiš na trekingu.

Najbolj noro letališče

Za projekt v Nepalju so se s kolegi samoorganizirali, kar pomeni, da so se ga lotili brez pomoči agencije. »Kolega je našel ugodne letalske karte in najel vodnika z nosači. Nismo ga posebej nagradili, razen s pivom, tako je naš proračun

na udeleženca znašal približno 1.900 evrov,« malo v šali pojasnjuje Šturm. Povedal je še, da je vizo mogoče dobiti na letališču, da se je priporočljivo cepiti proti hepatitisu A in C in da je pravzaprav največji problem najti ugoden polet iz Evrope in notranji let. Še isti dan po pristanku so na nepalskem ministrstvu poleg viz uredili dovoljenja za trekking. Po dnevu pohajkovanja po Katmanduju je sledil let do Lukle. »To je najbolj noro letališče, kar jih poznam. Letališka steza je nagnjena, spodaj je prepad, zadaj so stene.

Ko te na višini začne »zvižati«

Trekking je navadno sestavljen iz dni, ko se hodi po začrtani poti, in dni za prilagoditev razmeram (aklimatizaciji), kjer se dvakrat spi na isti višini, medtem ko se čez dan opravi izlet v kakšno stransko dolino ali na razgledni vrh. Tako je Janez Šturm hodil devet dni.

»Zadnje tri dni me je začelo »zvižati« in sem izpuščal aklimatizacijske ture in večerne sprehode, da bi si odpočil in

nabral nove moči, a si nisem uspel opomoči,« se spominja Janez Šturm. Težko je dihal, bil je brez teka in imel je prebavne težave. Po treh dneh je bil povsem brez energije in že na koncu z močmi. »Vse to se mi je dogajalo v dolini Gokyo pri tretjem jezeru na višini 4850 metrov. To za Himalajo ni neka višina, medtem ko je za evropske razmere višina Mont Blanca. Dejstvo je, da so noči hladne, da čez dan hodiš in za vse to potrebuješ energijo ter zdrava pljuča,« opisuje svoje zdravstvene težave Janez Šturm.

Kako v uri, dveh do šest tisoč dolarjev?

Negovo zdravstveno stanje je postajalo vse bolj resno. Odločil se je, da bo zapustil skupino in poskušal čim prej priti do bolnišnice v Katmanduju. Z vodnikom se je dogovoril, da bo v Nepalju uredil helikopterski prevoz. Tega izvaja zasebno podjetje, včasih tudi nepalska vojska, a ta je, kot pravi Šturm, manj zanesljiva. Ima večje helikoptere, ki lahko letijo in pristanejo

tudi nad šest tisoč metri.

»Načeloma se helikoptersko rešuje do višine šest tisoč metrov. Redko višje. To ni klasična pomoč. Zraven v helikopterju ni zdravnika ali šolanega reševalca. Sta dva pilota in človek, ki pomaga pri pristanku,« Šturm opisuje način reševanja.

Ura letenja za manjši helikopter znaša tisoč evrov, dvakrat toliko za večjega. Od doline Gokyo do Katmanduja so tri ure leta, plačati pa je treba v obe smeri, pojasnjuje Janez Šturm.

*Naša zavarovalnica trekinga ne krije, pomaga avstrijska

V bolnišnici v Katmanduju so mu slikali pljuča in naredili ostale potrebne preiskave. Diagnoza je bila pričakovana: pljučnica. Pri prevozu v bolnišnico je imel spremljevalca – domačina; to je običaj v takšnih primerih. Njegova naloga je, da poskrbi za nahrbtnik, prevoz s taksijem v bolnišnico ... Kot pravi Janez, so v nepalskih bolnišnicah navajeni takšnih tujcev, ki zbolijo zaradi višinske ali kakšne druge bolezni. Tudi njega so sprejeli zelo korektno in mu nudili potrebno pomoč.

»Greš zraven? Eden je odpovedal. Pljučnica.« Tako so kolegi Janeza Šturma iz Celja v začetku leta postavili pred še eno odločitev, potem ko se sprva ni odzval na njihovo povabilo, da bi se pridružil trekingu v Himalaji, pod Mount Everestom. Takrat si verjetno ni mislil, da se bo pljučnica »lotila« tudi njega ...

A s tem njegovih težav še ni bilo konec. Ko si je po nekaj urah malo opomogel, je vzpostavil stik z zavarovalnico. Najprej z našo. »Žal mi pri pripravi zavarovanja niso »odkljukali« trekinga, ker se v Sloveniji smatra kot adrenalinski šport. Pri tem so mi ne ravno vljudno povedali, da ne bodo nič plačali. Ker sem zaradi zavarovanja že več let tudi član avstrijskega planinskega društva, sem se obrnil še na njihovo zavarovalnico in bil prijetno presenečen. Krili so mi helikoptersko reševanje in stroške bolnišnice, ne pa predčasne vrnitve domov. Ampak sprememba letalskega leta ob vsem opisanem niti ni takšen strošek,« razlaga Janez Šturm.

Po hospitalizaciji v bolnišnici si je hitro opomogel. »Za slovenske razmere sem imel nadstandardno enoposteljno sobo s kopalnico, z omaro, s kavčem in televizijo. Fant, ki si mi ga določili, je urejal še razne birokratske opravke, poskrbel za račune in prtljago. Spal je kar na kavču v sobi.

Če bi še vztrajal, bi bilo usodno

In kaj bi se lahko zgodilo, če Janez Šturm ne bi pravo-

časno ukrepal? »Na tej višini in v teh pogojih se ne bi mogel pozdraviti sam. V naslednjem dnevu bi verjetno toliko oslabil, da se ne bi mogel premikati, sledil bi še kakšen dan in vsega bi bilo konec. Kar nekaj naših vrhunskih alpinistov je ostalo tam, tudi zaradi višinske bolezni,« pravi naš sogovornik.

Kaj ga navkljub nevarnostim vleče v Himalajo? »Vse. Tam je drugače. Hri bi že sami po sebi vlečejo, manj je hrupa in stresa. Prilagodiš se soncu, svetlobi in bolj dihaš z naravo. Tam lahko samega sebe discipliniraš, ugotoviš, da kup vsakodnevnih potreb ni nujnih. Na trekingu veliko razmišljam in se mi zdi, da pridem nazaj veliko bolj priljuden, čeprav vem, da se marsikdo tudi ne strinja s tem,« mikavnost Himalaje opisuje Janez Šturm.

A opozori, da vse tudi ni tako idilično. »Trekking pod Everestom je najbolj obljuden v Nepalju, zato je smiselno izbirati vzporedne doline in prelaze, kjer ni toliko turistov.

ROBERT GORJANC
Foto: JANEZ ŠTURM

Navdušujoči posnetki Himalaje

Janezova velika strast je fotografija, s katero se ukvarja od leta 1978, ko se je vpisal v šolski foto krožek.

»V Himalajo zato nesem več opreme, kot jo običajni popotnik. Ampak tam so pogledi dih jemajoči, zato mi ni težko,« je opisal svojo strast. In kaj najraje fotografira, kadar je doma? »Svoji hčeri. Sicer me že imata milo rečeno dovolj, a še ujamem kakšen trenutek.«

»Tako izgleda reševanje s helikopterjem. Dva dni pred mano so odpeljali člana skupine iz Nemčije.«

Avtobusi so popolnoma zasedeni. Res čudno, da ne pade kdo dol.

Janez Šturm ob Gokyskem jezeru. Njegov tretji trekking v Himalaji se je zaradi pljučnice žal končal s predčasnim odhodom domov.

Namche Bazar. Do tu so včasih prihajale karavane s Tibeta, pri čemer je cvetela trgovina. Zdaj je Kitajska zaprla mejo in karavan ni več.

Moč družabnega medija določajo njegovi ustvarjalci in uporabniki

Domen Savič, poznavalec novih medijev, o njihovih odtenkih

Nedavne državnozbornske volitve so v veliki meri bolj kot katerekoli doslej tudi zaradi strožjih pravil, ko gre za financiranje volilne kampanje, temeljile na uporabi t. i. novih medijev, interneta, družabnih omrežij (Facebook, Twitter, YouTube ...). Ne le strankarski, marveč tudi osebni profili politikov so na nacionalni ravni bolj razširjeni in dodelani, na lokalni pa nekoliko manj.

Zakaj je tako, kakšni sta moč in vloga novih medijev in kako jih bodo politiki uporabili za bližnje lokalne volitve, smo se pogovarjali z **Domnom Savičem**, poznavalcem novih medijev in sourednikom neodvisnega portala E-demokracija.si.

Politiki na nacionalni oziroma strankarski ravni na primer Facebook in Twitter uporabljajo bolj aktivno in tudi vsebinsko bolj usmerjeno kot lokalni. Kako si to razlagate? Z razvitostjo ali nerazvitostjo lokalne politične scene, ko gre za nove medije?

Med lokalno in nacionalno politično sceno je veliko vsebinskih razlik, navsezadnje so drugačni tudi prednostne naloge, velikost sistema in število udeležencev v procesih. Rekel bi, da je glavna razlika predvsem pri velikosti vloge posameznega človeka – na lokalni politični sceni lahko posameznik doseže veliko več, saj je treba za določeno idejo prepričati veliko manj ljudi. Je pa paradoksalno, da se ravno zaradi te bližine na lokalni sceni veliko bolj pogosto uporabljajo druga orodja (srečanja v živo, pisma bralcev v lokalnih medijih in drugo) kot splet, s katerim državni politiki praviloma nagovarjajo večje, anonimne skupine ljudi. Nima pa to nobene veze z razvitostjo politične scene, se mi zdi, da so politiki zelo podobno neizkušeni, ko pride do odnosov z javnostmi oziroma komuniciranja z volivci.

Poleg tega, da jim ukvarjanje z novimi mediji vzame veliko časa, je bil eden od argumentov županov tudi, da prihaja do zlorab, da se pojavljajo »anonimke«, objavljajo lažni »posti« ...

Zdi se mi, da je vse stvar strategije in koncepta. Iluzorno je pričakovati, da bodo politiki neprekinjeno »viseli« na spletu in se neprestano ukvarjali z vprašanji volivcev, a vseeno menim, da bi komuniciranje s kakovostno komunikacijsko strategijo lahko uspešno uskladili z ostalimi obveznostmi. Ravno zaradi omenjenih težav (anonimne obtožbe, laži ...) je priporočljivo imeti odprt kanal do javnosti, kjer lahko volivci dobijo informacije iz prve roke. Je pa za vsako stvar bolj enostavno najti tisoč razlogov, zakaj se z njo ne bomo ukvarjali, kot enega dobrega, zakaj bi bilo to vredno naše pozornosti.

Kako danes z nekoliko daljše časovne razdalje gledate na vlogo novih medijev, predvsem Facebooka, na primer pri fenomenu »vstajniškega gibanja v Mariboru«, zaradi katerega je moral odstopiti župan Kangler?

No, energijo so v prvi vrsti generirali ljudje, ki so se poslužili različnih orodij za organizacijo oziroma komunikacijo. Če družabni splet ne bi bil tako prisoten v našem družbenem življenju, bi si za organizacijo izbrali nek drug kanal. Tukaj se nam spet ponuja dobra primerjava, da boš župana lahko prej srečal in se z njim pogovoril na cesti kot na spletu – pri protestih je bila zadeva v začetku ravno obratna. Energija se je s spleta prelila na ulico, a zanjo so bili odgovorni ljudje, ne omrežja in mediji.

Ali je sicer načeloma, ko gre za »normalne« razmere, lokalna javnost do uporabe teh medijev bolj konservativna in bolj naklonjena osebnemu stiku in je tudi to eden od razlogov zadržanosti županov, da jih ne uporabljajo bolj?

Ne, to je odvisno od posameznika oziroma splošne prisotnosti teh tehnologij v njegovem življenju. Že prej sem omenil strateški pristop do komuniciranja – odločiti se je treba, ali nam določena komunikacijska orodja pri delu pomagajo ali ne, na kakšen način jih je smiselno uporabljati, in potem upoštevati to strategijo. Velikokrat se namreč zgodi, da na dolgi rok zmanjka začetnega navdušenja in osredotočene uporabe, brez katere težko govorimo o kakršnih koli rezultatih komunikacije.

Kako vidite razmerje in vsebinsko pestrost med zabavnimi in resnimi oziroma službenimi vsebinami, ki se znajdejo na profilih lokalnih, a tudi nacionalnih politikov?

Dobra komunikacija ne pozna službenih in zabavnih vsebin. Dober komunikator bo znal vedno najti pravi ton za komunikacijo z določeno interesno skupino, kjer ne bo stroge ločnice med resnimi in zabavnimi vsebinami, ki ne bodo imele nobene veze z namenom komunikacije. Zdi se mi, da se komunikacijsko strategijo velikokrat zreducira na nekaj objav z mucki in objavami tipa: »Danes je petek, kaj boste počeli čez vikend?« Ali pa gre za objavo povezav z občinskega spletnega mesta brez dodatne razlage, zakaj je določen razpis pomemben za občino in kdo lahko v njem sodeluje. Želel bi si, da bi politiki družabni splet bolj izkoriščali za pridobivanje mnenja javnosti, da bi javnost vključevali v odločevalske procese in da bi lahko s tem orodjem ter z obojestranskim sodelovanjem prišli do boljših političnih odločitev, ki bi bile v korist večine državljanov.

Domen Savič je prepričan, da dobra komunikacija v novih medijih ne pozna službenih in zabavnih vsebin. »Dober komunikator bo znal vedno najti pravi ton za komunikacijo z določeno interesno skupino,« je prepričan.

Predvsem za Twitter račun in občasno tudi za Facebook se zdi, da sta pri nekaterih top politikih doma in tudi v svetu postala sredstvo za uvrstitve ekskluzivnih informacij. Da se torej neko sporočilo najprej objavi na primer na Twitterju in da se iz tega razvije neka zgodba, ki jo zagrabijo tudi novinarji. Včasih so se za takšne informacije sklicevale novinarske konference. Kako si to razlagate?

V Sloveniji opažam, da se Twitter in Facebook sicer res uporabljata tudi za posredovanje določenih informacij, a pri novinarskem čehu pogrešam kritično distanco do teh objav oziroma analizo, ki bi pospremila objavo. Tako so se politiki že kar navadili, da mediji v večini primerov brez dodatne analize oziroma kritičnega pogleda objavijo

njihove misli, ki jih sami objavljajo na Twitterju in Facebook omrežju.

Kdaj lahko pričakujemo od lokalnih politikov, da bodo ekskluzivne informacije najprej objavili na Twitterju in Facebooku?

Odgovor je zelo enostaven – takrat ko se jim bo to bolj izplačalo kot objava na drugih kanalih.

Kakšna je razlika v kakovosti in učinku posta (torej objave na spletu), ki ga naredi politik sam, bodisi nacionalni bodisi lokalni, od posta, ki ga naredi njegov piarovec?

Načeloma je vseeno. Najbolj pomembno je, da so vsebine objavljene z jasnim namenom, da se z objavo skuša doseči nek cilj in da je komunikacija v skladu s prej določeno komunikacijsko strategijo. Da se torej zavede ne loteva na pamet brez jasnega cilja.

Kako komentirate rabo novih medijev v volilni kampanji strank za nedavne državnozbornske volitve?

Nič posebnega. Očitno smo dosegli neko soglasje glede uporabe družabnega spleta v kampanjah in posebnih presežkih ni. To se vidi tudi po uporabi spleta po kampanji, kjer lahko vidimo veliko zapušenih spletišč, mrtvih profilov in nižjih vložkov v komuniciranje. Kar je po mojem mnenju velika napaka, a hkrati kaže na odnos politikov do javnosti.

Kaj je mogoče pričakovati od kandidatov za župane in strank, ko gre za uporabo novih medijev v volilni kampanji za bližnje lokalne volitve?

Nič kaj preveč inovativnega oziroma dolgoročnega.

Se strinjate s tezo, da raba novih medijev doživlja podobno pionirsko fazo v svojem razvoju kot internetne strani, »ko vsi vedo, da je to fajn imeti, a ne vedo točno, kaj bi s tem počeli«?

Da in ne. Zdi se mi, da smo pri družabnem spletu veliko bolj omejeni, kot so bili naši predhodniki, ki so začeli komunicirati na spletu. Ne smemo pozabiti, da za družabnimi omrežji stojijo podjetja, ki služijo z našimi aktivnostmi na svojih produktih in da vse skupaj ni tako brezplačno in odprto, kot se nam zdi. Je pa tudi res, da gre pri določenih uporabnikih za modno muho enodnevnico – ko bo prišlo mimo nekaj novega, se bodo preselili tja.

Kateremu od družbenih medijev pripisujete trenutno največjo moč in kateremu v prihodnosti?

Nobenemu. Ker moč družbenega medija ne obstaja. Obstajajo samo posamezniki in skupine, ki si bodo za doseganje ciljev prizadevali bolj kot ostali. Tisto orodje, ki ga bodo uporabili v tem procesu, bo hkrati tudi najmočnejše, a samo toliko časa, dokler bo imelo močne uporabnike.

ROBERT GORJANC, foto: BORUT PETERLIN

Svoj profil na Facebooku ima tudi Novi tednik in Radio Celje. V uredništvu obeh medijev se trudimo biti kar se da aktivni ter na profilu objavljati napovednike aktualnih časopisnih prispevkov in radijskih oddaj. Seveda ne pozabimo tudi na številne zanimivosti, ki dan za dnevno zaznamujejo naš pester delavnik, od obiskov naših zvestih bralcev in poslušalcev do dobrot, s katerimi si sladkamo vsakdan. Pridružite se nam na Facebook profilu Novi tednik in Radio Celje in tako spoznajte zakulisje nastajanja časopisnih ter radijskih novinarskih prispevkov!

V prostorih kluba je bil pred kratkim v okviru Nedeljskega koncertnega cikla »koncert leta«. Občinstvu se je predstavila tudi skupina Les Rhinocéros iz Združenih držav Amerike. (Foto: Tomo Vresak)

Eden od rezultatov projekta Semena prihodnosti – spodbujanje podjetništva je tudi družabna igra, s katero se lahko naučimo marsikaj o podjetništvu in posavskih občinah. Pri igranju namesto denarja uporabljamo semena. (Foto: JP)

Tudi obrobje je lahko dobro za razvoj subkulture

Mladi v Bistrici ob Sotli polni idej

V odmaknjeni podeželjski občini Bistrica ob Sotli, ki leži tik ob hrvaški meji in šteje približno 1.400 prebivalcev, se je v zadnjih petnajstih letih zelo razvila alternativna kultura. Nepričakovano? Če vprašate Andreja Černelča, nekdanjega predsednika in sedanjega vodjo pisarne Mladinskega društva Bistrica ob Sotli oziroma Kluba Metulj, niti ne. Kot pravi, je obrobje lahko dobro okolje za razvoj subkulture ali alternativne glasbene scene.

To, da si odrinjen na rob, je lahko na nek način tudi prednost. S tem, ko si »stran« od večjih središč, si tudi osvobojen »mainstreama«, izpostavlja Černelč. In ravno to se je zgodilo v tej majhni občini, za katero marsikdo pravi, da leži bogu za hrbtom.

Ime po znameniti knjigi

Pa naj na začetku razčistimo, kaj je Mladinsko društvo Bistrica ob Sotli in kaj je Klub Metulj. Leta 1996 sta dva radovedna osmošolca »vdrla« v prostor današnjega društva. Prostor, ki leži točno pod prostori kulturnega društva, je bil napolnjen s kramo. Osmošolca sta ga izpraznila, »namontirala« utripajoče lučke in pobarvala stene. Prostor za »žur« je bil pripravljen. Prvi ga je z imenom Metulj poimenoval Marko Kunst – Buba. Poimenoval ga je po znamenitem romanu Henrija Charrièrja Metulj. Bistričani ob Klubu Metulj pomislijo najprej na prostor in ne na organizaci-

jo. Prostor je bil v začetku mogoče res namenjen druženju in zabavanju, vendar je hitro prerasel okvire »žur placa«. Leta 1999 so klub »formalizirali« in ustanovili Mladinsko društvo Bistrica ob Sotli.

Majhen kraj z veliko »bendi«

V društvu so organizirali koncerte, literarne večere in pohode. Sočasno so v Bistrici ob Sotli nastale tudi prve glasbene skupine. Najbolj znana je verjetno Zmajev rep, ki je po besedah Černelča trenutno na daljši »pavzi«. Vid in Jošt Drašler ter Andrej Boštjančič – Ruda so postali profesionalci in nastopajo v več »bendih«. Če naštejemo nekaj »bistriških bendov«: Malik, Mana, Brencl banda, Psihiatrija, NoCENZURA in The Ghèn. Mladi Bistričani med drugimi igrajo tudi v Orkestradi, sodelujejo z Zlatkom Kavčičem in glasbeniki z ljubljanske svobodne improvizirane scene. Černelč ob tem izpostavlja še eno skupino, to je Social Blue. Gre za mlade glasbenike, stare od 17 do 23 let. Bistriški bendi, ki večinoma izvajajo avtorsko glasbo, izhajajo s tako imenovane »grunge« scene, ki se je konec 80. let razvila v Seattlu (ZDA).

Tuji glasbeniki navdušeni

Mladinsko društvo organizira tudi koncerte tujih glasbenih skupin. V klubu imajo dobre tehnične pogoje za izvedbo koncertov. Majhen prostor je po besedah Černelča prej prednost kot slabost. »Gre za zelo

Bivši predsednik Mladinskega društva Bistrica ob Sotli in sedanjí vodja pisarne ter zakoniti zastopnik Andrej Černelč je član kar treh »bendov«. Želi si, da bi bistriška glasbena scena obstala tudi po menjavi generacij. (Foto: JP)

avtentično izkušnjo, ker je prostor majhen in nisi oddaljen od »benda«. Tudi tisti, ki igrajo tu, so vedno navdušeni nad bližino občinstva,« poudarja Černelč. Tuje »bende« običajno gostijo v okviru Nedeljskega koncertnega cikla. »Bendi«, ki so na turnejah, imajo pogosto čas ravno ob nedeljah, pravi Černelč. V Bistrici ob Sotli so tako nastopile že številne skupine iz različnih evropskih držav,

Rusije in ZDA. »Nedeljski koncertni cikel je ponudil koncerte, ki jih redko vidiš celo v Ljubljani. In če jih, jih ne na takšen način, tako blizu, da jih praktično čutiš,« je navdušen Černelč. Ob sobotah, izjemoma tudi ob petkih, nastopajo pretežno slovenski »bendi«, ki so žanrsko zelo raznoliki. Od pop scene do ostre avantgarde, dodaja. Eden večjih glasbenih dogodkov je festival Kolomonov žegen, ki

bo letos novembra že četrtič. Na odru Kluba Metulj se bo predstavil zmagovalec natečaja za rok priredbo ljudske pesmi Pa se sliš' oziroma kakšne druge ljudske skladbe.

Povezujejo se z mladimi iz tujine

Mladi Bistričani in Bistričanke so zelo dejavni tudi na področju takšnih in drugačnih projektov. Letos sta se končala dva bolj odmevna – Semena prihodnosti in Evropska reka. S projektom Semena prihodnosti – spodbujanje podjetništva mladih so skušali izboljšati zaposlitvene možnosti in dvigniti raven podjetniškega kapitala na posavskem podeželju. »Sporočilo projekta Semena prihodnosti je, da bi mladi morali več hoditi na kmetije. Izkazalo se je, da so bili otroci, ki so se udeležili delavnic na kmetijah, navdušeni in je poklic kmeta v njihovih očeh pridobil na veljavi,« izpostavlja Andrej Černelč. Projekti, ki jih financira Evropska unija, tako kot omenjeni, pa so, kot pravi Černelč, zelo naporni v birokratskem smislu.

Drugi večji projekt je bil projekt Evropska reka. Mladi Bistričani so se povezali z Mladinskim društvom Kumrovec. Cilj projekta je bil v tem, da se mladi seznanijo z možnostmi in s pravicami evropskih državljanov in dejavno posegajo v lokalno politiko. »Naredili smo anketo med mladimi od 15 do 35 let in jih spraševali, kje vidijo potenciala kraja in kaj še manjka. Vse to smo strnili v strategijo za mlade

za obdobje 2015–2020, predlog strategije pa smo tudi predstavili na svetu občine,« je razložil Černelč. Kot pravi, so svetniki strategijo pozdravili, predloge pa bodo podrobneje proučili po občinskih volitvah.

Konec prejšnjega tedna je Mladinsko društvo Bistrica ob Sotli z avstrijsko organizacijo Limitationes in Društvom Gokul iz Zaboke (Hrvaška) organiziralo še kongres Improcom Kumrovec. Namen kongresa sta bila druženje in sodelovanje štiridesetih glasbenikov svobodne improvizacijske glasbe ter drugih umetnikov in kreativcev iz Evrope in drugod.

V oktobru nameravajo prijaviti še dva oziroma tri projekte v okviru programa Erasmus+. Čakajo tudi na akreditacijo evropske prostovoljne službe. »Tako da bodo lahko prostovoljci od drugod prišli k nam tudi za daljše obdobje. Hkrati bomo tudi mi lahko pošiljali mlade v tujino na izmenjave,« pojasni Černelč.

Vsebine, ki so presežek

V društvu se trudijo ustvarjati vsebine, ki jih imajo, kot pravi Černelč, za presežek. Želijo si, da bi mladi kakovostno preživljali prosti čas. Nikakor pa nočejo delati »žurov« samo z namenom, da bi se ga »vsi fajn napili«. »Želimo ustvarjati projekte z močno ekipo, ponujati prostor za dobri računalniki, obenem pa na ravni držati kulturno, koncertno in likovno ponudbo ter delavnice in podobno,« še dodaja Černelč.

JERICA POTOČNIK

Vhod v šefovo pisarno. Prav nikogar ni, ki ne bi vedel, da sta v njej tvorec čudežnih uspehov judoistov celjskega kluba in njegova varovanka, olimpijska prvakinja.

Izgubljeno telesno tekočino je treba čim prej nadomestiti. Za to je bilo dobro poskrbljeno, vode je bilo precej več od potreb.

Dež, tišina, mir in znotraj tekma mišic

Na Fabjanovem posestvu urjenje judoistične mladine – V ponedeljek začetek SP

V Budokan centru na Lopati se je prejšnji teden trlo judoistov. Bilo jih je 142 iz šestnajstih držav. Na kampu so sodelovali mlajši tekmovalci, večinoma najstniki od 15. leta naprej, starejši pa so se pripravljali na svetovno prvenstvo v Čeljabinsku v članski kategoriji.

Nekaj starejših je spalo v bližnjih gostiščih, mlajši pa v šotorih, telovadnici, podstrešnem prostoru, fitnessu ...

Red in disciplina

Pred telovadnico je bil šotor, v katerem je bilo dodatno borišče. Judo klub Sankaku smo obiskali po deževni noči. Mokra oblačila so visela vsepovsod, toda nereda ni bilo.

Sprehajali smo se iz prostora v prostor in ugotavljali, da niso prazni, temveč popolnoma nabiti. Judoisti so vadili v tišini, slišali so se le poki ob padcih na blazine. Vonja po znoju ni bilo zaznati, očitno je bilo vse dobro prezračeno in seveda ponoči temeljito očiščeno.

Zmanjkalo ležišč

Mlajši judoisti so imeli zajtrk ob pol sedmih in nato trening, popoldanska vadba pa se je začela ob 15.30. Na Lopato so pripotovali športniki iz Makedonije, Italije, Črne gore, Francije, s Kosova, z Nizozemske, iz Bolgarije, Belgije, Bosne in Hercegovine, Egipta, s

Hrvaške, iz Rusije, Srbije, Avstrije, Nemčije in Kameruna. Seveda tudi iz drugih slovenskih krajev. Marjana Fabjana, njegovo izbranko Simono Lotrič ter Urško Žolnir je bilo težko uloviti, kajti dela so imeli na pretek. »Videli smo ogromno odličnih borb. Obisk iz tujine je bil nepričakovano visok, kapacitete imamo žal premajhne.« je potožil Fabjan, ki smo ga spomnili na zgodrening, popoldanska vadba pa se je začela ob 15.30. Na Lopato so pripotovali športniki iz Makedonije, Italije, Črne gore, Francije, s Kosova, z Nizozemske, iz Bolgarije, Belgije, Bosne in Hercegovine, Egipta, s

DEAN ŠUSTER
Foto: Grupa

Uresničila se mu je želja

Aleksander Ferenčak, 14 let: »Sem iz Gornje Radgone, Marjan Fabjan pa me je »posvojil«. Tukaj živim, tukaj jem. No, ob koncih tednov se vrnem k družini. Judo sem spoznal pri sedmih letih v Murski Soboti. Trikrat zapored sem bil državni prvak. Želel sem še bolj napredovati pri vrhunskem klubu. Uresničila se mi je želja, saj me je sprejel Sankaku. Zdaj teče že deseti mesec, odkar sem na Lopati. Prejšnji teden je bilo zelo pestro, prav vsak dan smo vadili dvakrat. Nisem se družil z nikomer iz tujine, bolj zase sem se držal ...«

Tudi mladinska svetovna prvakinja

Larisa Čerić, 23 let, Bosna in Hercegovina: »Najprej sem bila na pripravah v Izoli, potem sem pripotovala še v Celje, kjer redno vadim pred velikimi tekmovanji. Sedmič sem na Lopati. Žal je Lucija Polavder poškodovana. Trener Marjan Fabjan je poskrbel, da sem imela primerne borce. Pri treningu so mi tako pomagali Vito Dragič, Andraž Špiler in Luka Grum. Moji uspehi so se začeli pred petimi leti, ko sem postala mladinska svetovna prvakinja. Letos sem bila druga na evropskem članskem prvenstvu, zato v Čeljabinsku načrtujem osvojitve odličja.«

Treningi so prav vrhunski

Erik Michels, 18 let, Nizozemska: »Pa saj smo »nori«, da smo se pripeljali tako daleč. Imamo tri kombije in en avto. Toda pogoji tukaj so izredni. Hrana je zelo okusna, pripravili so nam jo tudi na žaru, treninigi pa so prav tako vrhunski. Sparing partnerjev imamo na voljo, kolikor pač želimo. Na dan za osebo plačamo 20 evrov. To je za nas sila ugodno. Bili smo v podobnih kampih na Danskem in v Nemčiji. Vrnili se bomo naravnost domov, za ogled morja žal ne bo časa.«

Mladi Nizozemci so se po jutranjem treningu lotili pospravljanja šotora, v katerega je ponoči vdrla voda. »Gostitelji so nas povabili na toplo, tako da smo se naspali na tatamijih,« je povedal Jasper.

Urnik je bil skrbno sestavljen. Med zaključkom določene skupine je bila naslednja že pripravljena, da jo nadomesti.

»Takšnega začetka zgodbe si res nisem predstavljala,« pravi Irena Vodovnik iz Mozirja. Pojasni, da sploh ni vedela, da je toliko tujcev v tem kraju. Pred slabim letom je namreč uresničila svoje sanje in odprla Svet domišljije, dnevno varstvo v središču Mozirja. Prve redne obiskovalce je dobila zelo hitro – in niso govorili slovensko.

V uspeh je treba verjeti

Svet domišljije v Mozirju – Slediti svojim sanjam

Irena Vodovnik iz Mozirja je vedno vedela, da želi delati z otroki, rada je ustvarjala, vedno je imela ogromno idej. Pravi, da je vedno sanjala o takšnem ustvarjalnem delu – in se lani z obilico poguma in zaupanja v uspeh svojega projekta tudi lotila. Danes z žarom opisuje svoj delovni dan. Irena nima zgolj službe, ampak resnično opravlja »po-klic«.

Irena se spominja, da je že od nekdaj želela delati s predšolskimi otroki, vendar se je takrat, ko se je bilo treba odločiti za študij, znašla pred zagato. »Resnično nimam posluha,« v smehu razlaga svoj zadržek, ki je danes pri delu ne ovira, saj ga obilno nadomešča z drugimi oblikami kreativnosti. Človek ima različne darove in načine izražanja ustvarjalne energije, z leti so se tudi formalna pričakovanja do vzgojiteljev nekoliko spremenila. Irena pravi, da takrat po srednji šoli kljub želji po delu s predšolskimi otroki

»Hotela sem poskusiti. Bila sem prepričana v uspeh.«

zaradi pomanjkanja posluha želje ni poskusila niti udeležiti. Ker rada ustvarja z rokami, je razmišljala tudi o tekstilni šoli, a je naposled zaradi ljubezni do knjig izbrala študij slovenščine.

Izkušnje je pridobivala najprej v podaljšanem bivanju v manjši podružnični šoli. Pravi, da tam ni bilo takšne norije in da je lahko gojila drugačen stik tudi z učiteljicami. V zadnjih dneh nekega poletja pa se je dogovorila za delo učiteljice slovenščine v osnovni šoli v Gornjem Gradu in tam ostala štiri leta. Po ukinitvi nivojskega pouka na tej šoli je službo izgubila, vendar je ostajala pedagoško aktivna, saj je preko javnih del v Nazarjah nudila učno pomoč.

Ustvari si svoje delovno mesto

V Ireni se je ponovno začela oglašati želja po ustvarjalnem vzgojiteljskem delu in temu je začela posvečati vedno več svoje energije in misli. Bila je pedagoško podkovana s precej različnimi izkušnjami – in predvsem je imela vedno bolj jasno željo, kaj si želi. Pridobivala je podatke, se o tem pogovarjala na zavodu za zaposlovanje.

»Ni mi naporno, oddahnem si tudi, ko otroci počivajo. Uživam v tem, kar delam, ker če nekaj delaš z veseljem, ni nič težko,« pravi Irena.

Pomembno vlogo je imel tudi partner, ki ji nudi oporo pri delu. Irena pravi, da bi brez podpore družine, moralne in tudi ekonomske, sanje težje uresničila. »Sam še kredita ne moreš najeti,« pravi in poudarja prispevek družine, ki jo je spodbujala, da je vzpostavila status samostojne podjetnice. Brat ji je pomagal opremiti prostore, partner, ki je lastnik prostorov, kjer je Svet domišljije, ji jih je odstopil za njeno dejavnost.

Svet domišljije v središču Mozirja

Prav v središču kraja, nasproti župnijske cerkve, je čez cesto Irenino kraljestvo, Svet domišljije. Prikupno opremljeni prostori z ločenimi sobami za spanje in ustvarjanje ter z zunanjim igriščem za male junake. Irena nudi redno dnevno varstvo, občasno nekajurno varstvo in organizacijo rojstnodnevne zabave.

Pravi, da je bil začetek Sveta domišljije »nor«. Ena

rojstnodnevna zabava jo je že čakala. Mislila je, da bo zagotovo minilo vsaj nekaj mesecev ali celo pol leta, preden se bo zanjo razvedelo in se je bodo ljudje navadili ter jo začeli v mislih upoštevati kot možnost varstva in zabave za svoje otroke. Že zelo kmalu se je pri njej oglašil očka iz Ukrajine, ki je na delu v Sloveniji in ki je nujno potreboval redno varstvo za svoja otroka. Takoj. Spraševal je po lokalnih v Mozirju, če vedo za ustrezno varstvo

– Irena poudarja, da je najboljši način informiranja in propagande prav mreženje.

»Vedno se bo našel kdo, ki bo rabil varstvo. Kratko, nekajurno, toliko, da skoči k zdravniku. Ali redno, dnevno.«

Spominja se, da jo je bilo najprej strah, kako bodo pogovori potekali v angleščini, upoštevala je tudi kulturne

razlike, vendar pravi, da je steklo kot namazano. Z otroki komunicira v slovenščini – tudi kasneje je v varstvo dobila še nekaj tujcev in pravi, da program poteka brez težav. Tudi s starši je navezala zelo pristne stike, saj je otrok manj in so lahko odnosi tudi z njimi bolj pristni. Pravi, da je prav neverjetno, kako je lahko na ta način spoznala ljudi, ki jih drugače ne bi. »Takšnega začetka si res nisem predstavljala,« se z zanosom spominja.

Ustvarjalno in zabavno

»Vsak dan gremo ven, saj je zelo pomembno, da so otroci na svežem zraku,« pravi Irena. Veliko časa preživijo na zelenem ograjenem zunanem dvorišču, velikokrat pa se odpravijo tudi na sprehod po Mozirju, vendar takrat Irena pokliče pomoč, da se kakšen bolj radoveden junak ne bi odpravil kam po svoje. Ne nudi zgolj varstva, ampak ima osnovan program, s katerim krepi radovednost in ustvarjalnost svojih varovancev. Pravi, da veliko berejo, spoznavajo živali in se skozi igro tudi marsičesa naučijo.

Trenutno ima v stalnem varstvu tri otroke, medtem ko trije prihajajo občasno. Pri tem vidi ogromno priložnosti. »Če imaš opravke v upravni enoti, zdravniku, če imajo starši terensko službo ali se jim zgodi kakšna nepredvidena situacija,« pravi Irena, ki nudi tudi nekajurno varstvo. Trudi se, da nudi konkurenčne cene – v prvi vrsti ima v glavi program in kakovost. Poudari, da moraš svoje delo v prvi vrsti imeti rad, saj je to delo, ki zahteva človeka.

Poskrbi za obroke, v zvezi s katerimi ima dogovor z mozijskim vrtcem, da je na tekočem s smernicami zdrave prehrane. Poudarja, da je pomembna dobra organizacija. Dnevno varstvo traja od 7. ure zjutraj do 16. ure popoldne, pomembno pa je, da varstvo po potrebi nudi tudi popoldne. Mesečno varstvo z vključenimi obroki in materiali stane 260 evrov, cena posameznih ur pa je odvisna od tega, koliko časa je otrok v varstvu. Prvi dve uri staneta štiri evre, nato se cena niža. Ob koncu tedna organizira dve, včasih tudi tri rojstnodnevne zabave.

Ko Ireno povprašam, če je ob takšnem tempu kdaj utrujena, energično odkima. In navede rek Walta Disneyja:

»Če lahko sanjaš, lahko tudi storiš.«

BARBARA FUŽIR
Foto: osebni arhiv

S pomočjo dela na črno je našla sebe

35-letna Celjanka: »Takšna je moja resnica. In pika.«

»Država dela na črno žal ne bo mogla nikoli izkoreniniti,« so besede naše 35-letne sogovornice, ki ji je ravno delo na črno spremenilo življenje – kot pravi – na bolje. Dalo ji je možnost, da se je po izgubi službe in nato še po propadu lastnega podjetja obrnila k sebi. »Prvič v življenju sem bila na nek način prisiljena začeti delati to, kar si resnično želim, in to, v čemer sem dobra. Skozi to sem našla tudi odgovor na vprašanje, kdo sem,« dodaja.

Sogovornica nam je svojo izkušnjo povedala z željo, da bi ostala anonimna. Četudi na trenutke deluje, kot da bi svojo zgodbo rada povedala na glas – vsem. »Vsak mora nekje in nekako začeti na novo, če se mu življenje na neki točki enostavno sesuje. Danes gledam na službo, odnose, denar popolnoma drugače kot pred leti, ko sem bila psihično popolnoma na dnu. Sama s svojimi težavami. Nisem vedela, ali bom preživela. Mislila sem, da bom umrla. Od lakote. Od izmučenosti, osamljenosti, zapuščenosti. Vse te travme mi je povzročilo to, da sem ostala brez vsega,« začne svojo pripoved. Ko je izgubila delo na področju ekonomije, jo je strlo prvič. Drugič še nato, ko je odprla svoje podjetje in delala dobro, a ji naročniki opravljenega dela niso plačali. Nastali so dolgovi, nakar je morala podjetje zapreti. Kljub temu da je imela poslovni načrt, vizijo. Njen po-

sel je bil njen »otrok«. Toda ni šlo. Davkarija je neizprosna, ve, da bo dolg morala odplačati in temu se ne želi izogniti. Je visoko izobražena, a je videla, da ko prideš na rob, kjer moraš poskrbeti zase, samo izobrazba, ki jo tesno povezuje z egom človeka, ne šteje več. Takrat je nastopil njen trenutek dela na črno in trenutek, ko se je »vrnila k sebi«.

Denar na roko

Navezala je stik s prijateljico, ki se ukvarja z umetnostjo. Dogovorili sta se, da ji bo pomagala pri izvedbi njenih delavnic in projektov. Skrbela je tudi za nabavo vseh potrebnih stvari, ki jih je prijateljica pri svojem delu potrebovala. Pomoč je bila vzajemna. »Obe sva vedeli, da kakršna koli zaposlitev ne pride v poštev, saj se je tudi takrat prijateljica borila za obstanek,« dodaja 35-letnica. Denar je dobivala na roko. Pravi, da ni šlo za zneske, s katerimi bi lahko preživela mesec, toda denar je prišel prav. Nato je v stik stopila še z drugim znancem, ki ji je ponudil delo, povezano s spletnim ustvarjanjem. Tudi tu ni bilo govora o zaposlitvi. »Toda v tem delu sem uživala, saj sem lahko izrazila sebe. Popolnoma drugače kot prej v redni službi,« doda. Ker je umetnica po duši, ima rada ustvarjanje, zato je začela izdelovati še okraske, česar prej, ko je bilo samo-umevno imeti službo, nikoli ni počela. »Ne gre za velike zasluške, a ustvarjala sem

resnično z veseljem. Na teden sem s prodajo okrasov zaslužila približno petdeset evrov,« je še dodala. Nekaj denarja je zaslužila celo na podlagi sodelovanja s tujo uspešno podjetnico in tudi tam seveda ni šlo za zaposlitev. Ravno povezava z njo ji je dala priložnost dodatnega izobraževanja in zaslužka na področju duhovnosti.

»Negativnih stvari pri svojem delu na črno ne vidim. Jih ni. Negativnost v tem vidi samo država, ki nima nadzora nad denarjem, ki kroži mimo nje. Žal ne verjamem več temu, da bom postala uspešna, če bom podrejena sistemu, ki temelji na strahu ljudi.«

Delaj to, kar te veseli

Skozi ves pogovor je bilo mogoče čutiti, kako se je skozi stisko zaradi izgube službe in propada podjetja resnično našla, se notranje izgrajevala, čeprav je bilo sprva težko. »Ne samo težko, ampak srhljivo in pošastno! Zaradi stiske sem se psihično sesula in pristala na urgenci. Pri iskanju sebe sem nato spoznala, da sem vedno delala dobro, a moje delo ni bilo cenjeno,« nam zaupa. Sledili so dolgi meseci osebne rasti, lastnega izpraševanja, ponovne gradnje identitete in odgovora na vprašanje, kaj želi v ži-

vljenju početi. »Mislim, da ljudje ta čas spoznavajo, da formalna izobrazba ni vse, včasih ne pomagajo niti neka huda poznanstva niti številne prošnje za zaposlitev, pomembno je znanje, ki ga imaš v rokah in to, da skozi delo izraziš to, kar si. Pogledite tiste, ki so začeli delati kakšne predmete, zapestnice, nakit ... Nekje so morali

jam delo na črno ali da ga popolnoma odklanjamo, ker vidim, da danes že vsakdo nekaj zasluži tudi »postrani«. Nekdo dobi na primer neko provizijo samo zato, ker nekoga poveže poslovno z nekom. Vendar je ravno pri meni delo na črno začrtalo nadaljnjo pot. Odkrila sem, da lahko počnem več kot le tisto, kar sem včasih dojemala kot službo od 7. do 15. ure,« dodaja. Z mislijo, da dela na črno, se ni veliko ukvarjala. Tudi zato ne, ker je vedela, da se mora znajti. Ob sebi ni imela nikogar, ki bi jo podpiral ali jo razumel, oprla se je lahko le na lastno iznajdljivost. Pošiljala je tudi prošnje za službo, hodila na razgovore, vendar pozitivnih odgovorov ni bilo.

Bi priporočala delo na črno?

začeti. Kako? Na črno, saj so jih najprej prodajali svojim znancem, prijateljem ali celo preko socialnih omrežij. Šele potem so odprli podjetja in uspeli! Ker so začeli delati ravno to, kar jih veseli,« še razlaga.

Vsakdo danes zasluži »postrani«

Ne obremenjuje se niti s tem, da v letih, ko je delala na črno, ni pridobivala pogojev za delovni staž. »S tem strahom se ne obremenjujem več. Morda bo čez nekaj let drugače, a pogled ne sme biti usmerjen v prihodnost, ampak v ta trenutek. Ne morem reči, da popolnoma zagovar-

jam delo na črno ali da ga popolnoma odklanjamo, ker vidim, da danes že vsakdo nekaj zasluži tudi »postrani«. Nekdo dobi na primer neko provizijo samo zato, ker nekoga poveže poslovno z nekom. Vendar je ravno pri meni delo na črno začrtalo nadaljnjo pot. Odkrila sem, da lahko počnem več kot le tisto, kar sem včasih dojemala kot službo od 7. do 15. ure,« dodaja. Z mislijo, da dela na črno, se ni veliko ukvarjala. Tudi zato ne, ker je vedela, da se mora znajti. Ob sebi ni imela nikogar, ki bi jo podpiral ali jo razumel, oprla se je lahko le na lastno iznajdljivost. Pošiljala je tudi prošnje za službo, hodila na razgovore, vendar pozitivnih odgovorov ni bilo.

Spoznala vrednost denarja

V vsej svoji izkušnji je 35-letnica spoznala vrednost denarja, pravi. Zdaj hoče živeti, ne le preživeti, še dodaja. Tudi za dolg iz časa podjetništva je sprejela odgovornost. Čeprav ni sama kriva, da je dolg nastal, saj ji njenega dela niso plačali naročniki, ve, da je takrat sama sprejemala poslovne odločitve. »Moje delo na črno ni pomenilo bega od tega. Ne. Denar, ki ga ob tem uspeh prihraniti, bo ob prvi priložnosti namenjen poplačilu dolga. Vmes iščem rešitve, a ko zaradi posla prideš v finančne težave, te povsod obravnavajo, kot da si dolžan milijone, čeprav sploh ne gre za velik znesek,« dodaja. Toda skrbi glede odplačevanja dolga je za določeno obdobje morala dati na stran, da je lahko svoje življenje ponovno postavila na noge. Kar ji je uspelo. »Pomembno je to, da postaneš mojster v tistem, kar želiš delati. Meni je to možnost dalo delo na črno. Drugače ne bi zmogla. Danes vem, da bom zagotovo dobila službo. Ker bom svoje prvotno znanje združila s tistim, kar želim delati. Četudi morda služba ne bo ravno moja dolgoročna karierna pot, vem, da imam višje cilje, ki jim bom sledila,« zaključuje. SIMONA ŠOLINIČ

In kaj imajo skupnega potica, položnice ter riba?

Še pomnite besede, ki danes marsikomu, ki nima dela, odzvanjajo v ušesih: »Če nimate kruha, jejte pa potico.« Žal so položnice stvarnost, nekaj, kar nekoga, ki nima rednega dela in »prosi«, da bi mu nekdo omogočil vsaj plačilo na roko, če že ne zaposlitve, ne bi smelo postaviti v vlogo žrtve, ki jo bo država oglobila. Predvsem

bi morala država z zakoni in predvsem s spodbudami podjetniškega ravnanja državljanov v želji po preživetju omogočiti, da bi vsakdo lahko služil legalno, na pošten način s tem, kar ve in zna, na podlagi različnih tako opevanih kompetenc. Da, in na koncu bi vse državljanje morali na dolgi rok naučiti loviti ribe. Le tako se bo prora-

čun polnil. S tem, da različni fursi vabijo državljanje, naj se prelevijo v množične »tožibabe«, verjetno ne gremo v pravo smer. Se tako spreminja vrednostni sistem družbe? Je to pot, da bomo dosegli ničelno toleranco do dela na črno?

BPT

Foto: arhiv NT (SHERPA, Grupa, Time)

In kaj mislite vi? Boste prijavili nekoga, za katerega veste, da opravlja »delo na črno«? Odgovore nam lahko posredujete najpozneje do torka, 26. avgusta, in sicer na e-naslov: tednik@nt-rc.si. Vaše razmisleke bomo povzeli v prihodnji številki Novega tednika.

Srečanje kosilnic BCS so pred štirimi leti na pobudo Romana Zakška pripravili v Mangi. Prišlo je petnajst domačinov. Že naslednje leto so kot posebna atrakcija sodelovali v povorki za Angelsko nedeljo. Tokrat jih je na srečanje prišlo osemindvajset, mnogi bolj oddaljeni so se srečanju odpovedali zaradi slabega vremena. Organizatorji obljublajo, da bo ob letu nova priložnost.

Predsednik društva Martin Luskar pravi, da je v društvo sila težko priti, a ko si enkrat noter, je članstvo dosmrtni privilegij.

Eni travo pokosijo, drugi jo pogrizejo

Od srečanja BCS-kosilnic na Planini do druženja s »kozjeljubci« v Šentvidu

Z odločnostjo rešilca na nujni vožnji je odbrzel čez planinski trg. Sledil mu je drugi in nedolgo za tem še eden. Samo svojim kmečkim koreninam se imam zahvaliti, da mi ob trikollesnem čudu špičastega ospredja ni čeljust padla še malo nižje. Kosilnic sem pač vajena iz nekoliko počasnejših posnetkov, »oldtimerji« dajo precej več na zlošččen videz in etnofolkloru doslej še nikoli ni bila tako hrupna. Čeprav mi je natakar v vaški gostilni prijazno razložil, kje je travnik, imenovan Manga, se je kmalu izkazalo, da srečanje BCS-kosilnic na Planini pri Sevnici brez težav najdeš tudi sledeč ušesom in nosu.

Svoje prvo srečanje z BCS-kosilnico imam v medlem spominu izpred več kot trideset let. Iz vznemirjenja v družini sem razbrala, da se z nakupom kosilnice pri hiši godijo sila pomembne reči. Tako mi je še danes ostalo primerno strahospoštovanje. »Bečeška«, kot se ji ljubkovalno reče, se je menda ro-

dila neke v zadnjih letih druge svetovne vojne. V času po njej je predstavljala revolucionarni začetek agrarne modernizacije. Na Kozjanskem, kamor so nakladalke in obrabčalniki prišli z rahlo zamudo, pa je človeka še pred nekaj desetletji kar spodobno postavila na zemljevid resnega kmetijstva. Precej redko sta se na istem travniku znašli dve takšni kosilnici ali celo več. V Mangi pa so skupaj lezle kot mravlje na sladkor. In ko se jih je skoraj trideset zapodilo v kakšen hektar otave, so se človeku vse kocine postavile po konci.

Ko odpovedo kosilnice, pridejo koze

V tistem trenutku pa je med podpornike srečanja, radovedneže in druge obiskovalce zapeljala kolona motoristov. Rdeče jakne z rogatim emblemom in značilno brnenje še ene od tehničnih legend, znamenitih motorjev »štirjakov«, pravzaprav niso potrebovali pojasnila. A vseeno me je nekdo butnil pod

rebra in namignil: »No, to so pa naše koze.« »Kozjeljubci« oziroma člani društva ljubiteljev koz, da bomo natančni. Takoj so me postavili na realna tla. »Smo prišli samo konkurenco gledat!« Digitalno opremljeno občestvo pa je lahko že isti trenutek na njihovi Facebook strani prebralo, da ne podpirajo BCS-kosilnic. Se jim zdi, da uničujejo pašnike in onesnažujejo okolje! Lokalni poznavalec medsosedskih odnosov je ob tem le polglasno skozi zobe stisnil, da to tako samo »foušija« govori. Kakorkoli že, ko takšne in drugačne kosilnice odpovedo, ta pridni zgrabijo kose, v Podpeči pri Šentvidu – le streljaj od Planine – pa ustanovijo društvo.

Članstvo v društvu je dosmrtni privilegij

Zaselek Podpeč je svoje ime dobil s pomenljivim razlogom. Da je za vse pravično in pošteno, ima vsaka družina v tistih pečinah bolj za pokoro kot za korist svoj

košček zemlje. Tako se je leta 2006 na pobudo domačina Slavka Kolarja zbralo približno deset ustanovnih članov. Vsak je prispeval svoj del pašnika in dvajset tisoč takratnih tolarjev, s čimer so kupili čredo koz in nekaj ovc. Društvo ljubiteljev koz Šentvid je svoj sedež iz povsem praktičnih geografskih razlogov kasneje sicer postavilo v istoimensko bližnjo vas, roko na srce pa Podpečani zdaj po osmih letih kar malo privoščljivo gledajo na Šentvid, Podvine – nebodigatreba so celo daljno Kalobje omenjali – ki se menda v sramoto svojih prebivalcev veselo zaraščajo. Društvo ima natančno sto članov. Več jih namreč namreč na občini zbor v šentviški kulturni dom ne spravijo. Včlaniti se ne morete niti, če osebno poznate predsednika društva Martina Luskarja. Statut pravi, da vas lahko dajo kvečjemu na čakanje, dokler kateri od sedanjih članov ne umre. Ko si enkrat noter, si noter. Članstvo je namreč dosmrtni privilegij.

Najstarejša BCS-kosilnica na srečanju je iz leta 1957. Bila je ena od dveh, ki ju je za skupne potrebe kmetov na Planini takrat kupila kmetijska zadruga. Kosilnica je doslej zamenjala štiri ali pet gospodarjev, a še danes dobro služi svojemu namenu.

Kozja franšiza za izvoz

Koze se vse leto pasejo, v času zime pa so odvisne od delovne akcije članov, ki spravijo skupaj približno sto kock sena. »Najraje s kakšnega položnega travnika, ker se nam res ne ljubi preveč »švicati«,« razložijo. Narava skrbi za koze, koze pa za naravo in vse naravnost izvrstno deluje. Ampak tako dobro, da bi hoteli pašnike širiti še na goščavo sosednjih vasi, seveda ne. »Ko namreč koza pobegne, požre kakšno

zelenjavo ali rože in tudi nihče noče nič imeti z njo. Roko na srce – koze so vse vražje in »brihtne«, kot je le žival lahko.« Nauk zgodbe torej je, da se čisto vsak ne more s kozami bosti, ampak »kozjeljubcem« iz Šentvida gre to izvrstno od rok. Za primerno ceno vam z veseljem prodajo tudi franšizo. Bo zagotovo ceneje, kot če sami organizirate srečanje BCS-kosilnic, koze si morate pa v vsakem primeru sami nabaviti.

SAŠKA T. OCVIRK
Foto: arhiv Društva ljubiteljev koz Šentvid

Krajani Podpeči in okolice svojih koz ne zamenjajo za nobeno kosilnico.

Društvo ljubiteljev koz ima tudi številne podsekcije. Najbolj izstopajo motoristi na znamenitih motorjih »štirkah«. Z njimi se vsako leto odpravijo na morje. Le kdor se je že kdaj peljal s »štirjakom«, bo znal ceniti, da so z njimi obiskali že Rab, Pag in Krk. Drugo leto se bodo odpeljali na Cres.

Vizionarji izpred osmih let imajo danes kozjo franšizo za izvoz.

Joris Luyendijk: Je res ali ste videli na televiziji?

Razumeti nerazumljivo

V minulih dneh, ko smo lahko v medijih spet spremljali dramo na Bližnjem vzhodu, mi je kot naročena prišla v roke knjiga *Je res ali ste videli na televiziji?* (s podnaslovom *Resnice in neresnice o Bližnjem vzhodu*). Delo, ki ni zanimivo le za vsakega novinarja, temveč predvsem za vse gledalce, poslušalce in bralce, ki spremljajo vsakodnevne novice in si ob tem domišljajo, da je vse, kar vidijo, slišijo in preberejo, čista resnica in da morda celo razumejo ozadje dogajanja.

Nizozemski avtor Luyendijk se je znašel v novinarskih vodah, ker je znal arabsko in je med študijem napisal knjigo o mladih v Kairu, kjer je nekaj časa živel. Na osnovi tega so ga za dopisnika z Bližnjega vzhoda angažirali različni mediji. V knjigi opisuje svojo pot od prvih idealističnih začetkov do spoznanja, da se predvsem tisto, kar vidijo televizijski gledalci, neredko močno razlikuje od tistega, kar je sam doživljal na terenu. Zato tudi ne preseneča, da je po nekaj letih prenehal opravljati to delo.

Na začetku ni imel veliko pojma o vsem skupaj, priznava. Ko so ga prvič poslali na teren, se je v skupini dopisnikov zgledoval po drugih. Mučilo ga je vprašanje, kako bo sploh izvedel, kaj se dogaja, če bo sedel v pisarni v Kairu, medtem pa bodo na primer v Libanonu izvedli atentat. Ugotovil je, da zadeva deluje tako, da o večini stvari prve poročajo velike tiskovne agencije, ki so oči in ušesa sveta. Med

množico novic uredništva izberejo tiste, ki se jim zdijo pomembne, ki pa so že v osnovi izbor iz vsega, kar se dogaja. Nekoliko razočarano je avtor zato ugotovil, da je za uredništvo bolj pomembno, da je kot dopisnik na kraju dogajanja, da je torej moderater, in ne da je na tekočem z dogodki.

Na njegovo srečo so od dopisnika pričakovali tudi reportaže in analize dogajanja, zato se je lahko kot nekdo, ki zna jezik domačinov, drugače lotil stvari. Če bi seveda to delal v kateri od demokratičnih dežel, bi bilo enostavno. Tako pa je v pogovorih z običajnimi prebivalci – če so ti sploh upali govoriti z njim – sicer izvedel marsikaj zanimivega, toda pri tem se je običajno ustavilo, saj trditve ni mogel nikjer preveriti niti se ni mogel opreti na

verodostojne analize, kaj šele, da bi mu bili v pomoč različni mediji države, ki so zgolj trobila režima. V diktatorskih sistemih, kakršni vladajo v arabskih državah, vsega tega ni mogoče izpeljati po kriterijih, kot veljajo v demokraciji. Zato se je skoraj nemogoče prebiti do resničnosti katerekoli zgodbe, je ugotovil avtor. Šala, ki jo je zapisal in je krožila med ljudmi, pove vse. Svetovalec: »Gospod predsednik, čestitam, na referendumu je za vas glasovalo 99,98 odstotka vseh volivcev. To pomeni, da je bilo proti vam le 0,02 odstotka prebivalcev! Kaj bi si želeli še več?« Predsednik: »Njihova imena!«

Po 11. septembru 2001 je avtor ugotavljal, da so bila poročila večine agencij še bolj površna in enostranska, saj je

O AVTORJU

Nizozemski novinar Joris Luyendijk (1971) je študiral arabski jezik in politologijo na univerzah v Amsterdamu in Kairu. Več let je bil nato dopisnik z Bližnjega vzhoda. Leta 2006 je prejel nagrado za novinarja leta, ki jo podeljuje 40 najvplivnejših novinarjev z vsega sveta. Poleg knjige *Je res ali ste videli na televiziji?* je napisal še delo *Dober mož kdaj tudi pretepe svojo ženo*. Ta govori o času, ko je kot študent živel v Egiptu, medtem ko je v delu *Odstrta tančica* podal jednat opis islamske kulture. Od leta 2008 se v okviru raziskave kakovostnega novinarstva posveča uvedbi električnega avtomobila.

bilo brez širšega poznavanja razmer v arabskih deželah gledalcem težko na kratko predstaviti srž problema, sploh ker je treba na televiziji to narediti v nekaj sekundah in s primerno slikovno opremo.

Še bolj nedoumljive so stvari postale, ko je odpotoval v Izrael in na zasedenem ozemlju Palestinec na lastni koži doživel nasilje, okupacijo, bombne napade. Ugotovil je, da gre ob vsem skupaj tudi za veliko propagandno vojno, ki jo Izraelci vodijo veliko bolj učinkovito kot Palestinci. Vse

to zahodni mediji nekritično povzemajo in tako na nek način prispevajo k ohranjanju konflikta, ugotavlja avtor, ki priznava, da nima prave rešitve za probleme, ki jih je doživljal kot dopisnik. Meni le, da bi lahko mediji več govorili o omejitvah pri svojem delu in tako pojasnili, zakaj je o Bližnjem vzhodu tako težko povedati kaj smiselnega. Pri tem pojasnjevanju pa so lahko koristne tudi tovrstne knjige, čeprav bomo ob branju le bolje razumeli, česa vsega ne moremo razumeti.

TC

SOBA POD GRADOM

Robert Simonišek

Odlomek (2., zadnji del)

Nek človek je izstopil in neka ženska je stopila na dvorišče. Pomislil je, da bi tudi on lahko bil v takšni hiši, da so bile za to vse možnosti. Vendar je nekje na križišču pred leti izbral cesto, ki je vodila v neznano. Na kolenih je imel položen zvezek, na mizi pa knjigo Roberta Frosta, ki je ni odprl. Besede niso stekle. Nič se ni zdelo dovolj tehtno in ni zadelo edinstvenosti jezera v tem trenutku. Videl je večja, svetlejša, prostranejša in mirnejša, v njih se je pretakala tišja voda in ponekod

so bile ribe vidne čisto pri dnu, medtem ko je bila voda tu motna. Z Ano sta kampirala ob več podobnih jezerih, hodila sta naokoli, se kopala, brala knjige in kadila, vendar to je bilo nekako njuno, je premišljeval. Nekaj minut vožnje stran je bil namreč vikend Aninih staršev, stisnjen med visokim drevjem.

Ni se mogel spomniti, katera zima ju je pregnala tja. Namesto smučanja bi popoldneve presedela na toplem, poslušala glasbo in v potokih pila kuhano vino. Dolgolas

in vitka Ana, zrelejša od vseh, ki so posedale v predavalnicah, bi se preoblačila, tik preden bi šli drsat, se je spominjal. Potem večer ob kaminu. Zgodaj zjutraj bi legla. Ogenj bi risal zublje po stenah, skozi strešno okno bi se razmikale zvezde, proti katerim so rasli temni vršaci. V temi, razrezani z oranžnimi prameni, bi razločil njene oči. Z rokami bi se je oklenil, odtrgala bi se v sanje. Večkrat bi prespala v vikendu, ki je izhodišče za gorske izlete, se je spominjal. Naslednji dan bi se odpeljala v prestolnico na kosilo. Ali nekam dlje, morda tja, kjer je preživela otroštvo Neža, ki je takrat še ni poznal. Tam bi se v njej zaletavala burja, tulila skozi ozke ulice in Anini lasje bi vihrali v vetru. Hodila bi iz galerije v galerijo in končala v bučnem lokalnu sredi zabave.

Riba se je dvignila iz gladine in krogi na vodi so se razširili. Nek moški za mizo je zaklical ime in proti njemu se je ozrla visoka ženska, kot da bi stopila iz reklame. Prisedla je. Kramljuje sta se potopila drug v drugega s svojim provincialnem narečjem. Morda bi se moral odpeljati daleč stran od vikenda in jezera, od vseh teh ljudi, kot je ubežal že marsikdo. Tudi sam je bil na tej točki, ko bi preprosto sedel v avto in pustil vse za sabo. A zdaj ni bilo več tiste iluzije, da bi bilo čez mejo kaj drugače. Naletel bi na ljudi, ki bi govorili drugo narečje, trše in zvočnejše jezike, ki ne bi bili nič manj

provincialni od teh, ki so prečkali njegovo pot. Nekje bi se našel nekdo ali neko jezero, ki bi ga spomnil na dolg, Ano, sliko, Nežo in Viktorja. Vedel je, da samemu sebi pač ni mogoče ubežati. Pomislil je, da je zašel na področje eksistencialističnih premišljevanj, ki sta jih z Mirtom poslušala na predavanjih in o njih razpredala s kolegi. Bi kdo od tistih ljudi sploh razumel, kaj se mu plete po glavi? Telefon, ki je zazvonil, ni ponujal odgovora.

- Gospod Mrak, direktor hotela Slovenija tukaj.

- Izvolite, sklepam, da kličete zaradi osebne.

- Žal nimamo še nobenih informacij o Antoniu Caputiju. Nekaj drugega je.

- Kaj?

- Pred kratkim je bila pri nas policija. Zahtevali so, da preiščete vašo sobo.

- Mojo sobo?

- Žal nisem mogel ničesar storiti, ker sem bil na poti. Novi receptor jih je spustil noter in se ni zavedal, da tega po uradni dolžnosti ne bi smel.

- Kaj je bil vzrok?

- Podrobnosti preiskave mi niso znane. Bajе iščejo neko ukradeno sliko.

- Sliko?

- Vem, da zveni smešno. Takoj sem poklical načelnika in mu razložil, da vi nimate nič s tem. Že nekaj let se poznavam.

- In kaj pravi ta?

- Da je kriminalist ravnal nespametno in se zanašal na

nezanesljiv vir.

- Vir?

- Nekdo, ki je na policijsko upravo poslal podatek z vašim imenom, sklepam.

- Kdo?

- Tega mi ne vemo.

- Morda veste, za katero sliko gre?

- Žal ne, prepričan sem, da bi vam kriminalist razložil. Če želite, pridobim njegov kontakt.

- Ne, hvala.

-Verjamem, da obstaja logična razlaga za to pomoč in da bodo na policijski postaji ugotovili napako v procesu.

- Da, seveda.

- Želel sem takoj govoriti z vami, da ne bi bili preseščeni.

Nervoza se je razpotegnila v pogled, ki je potoval čez gladino, a se ni nikjer ustavil. Nekdo je torej moral izvedeti za stvar v omari in zadevo prijaviti. Slika bi lahko bila zdaj kjer koli. O prodaji pravzaprav ni vedel nič drugega kot to, kar mu je opisala Neža. Je Ani končno popustilo? Če je, je to storila iz maščevanja? Je morda novi kupec pogljal zadevo naprej, morda je prodaja samo past, da bi si nekdo iz ozadja lahko prilastil sliko, je premišljeval. Ne le da ne bo mogel poravnati dolga davčni, zdaj se ga bodo lotili še z druge strani, vključilo se bo sodišče, se je zbal. Polastili se bodo tistega, kar je ostalo od njegovega življenja, in ga zaprli.

Je bila vpletena Neža, in če, kako? Morda se iz tega razloga že ves dan ni oglašala in je od začetka vse skrbno načrtovala. Par za sosednjo mizo je že zdavnaj izginil. Veslo je padlo v vodo in čoln je plivkal na mestu. Labod je vznemiril gladino in ponošno odplul mimo. Njegov gib vratu ga je premaknil v sedanjost. Ko je odtipkal Nežino številko, je samo zvonilo. Je bila s kakšno stranko, je bil še kdo drug v njenem življenju? Mora res vedno ostati sam, kot na nekakšni zapuščenih gostiji, se je spraševal. Spravljal se je v avto in peljal navkreber. Tik pred vikendom, kjer ni bilo nikogar, je upočasnjal. Peljal je okoli jezera, potem pa z vedno večjo hitrostjo naprej po avtocesti.

Nobenih sledi ni bilo, da bi bila soba, kjer so bile stvari na svojih mestih, preiskana. Direktor, mož, ki ga je P. M. poznal samo od daleč in prek tankega glasu, torej človek z nenavadno ponudbo, za katerega se je zdelo, da sploh ne opravlja svoje funkcije, in je bilo videti, kot da je v hotelu samo priložnostno, bi si lahko vse skupaj izmislil, je pomislil. Nežin telefon je bil tokrat izklopljen. Zato je poklical na nepremičninsko agencijo, kjer je izvedel, da je na dopustu. To, da mu ni omenila dopusta, se mu je zdelo nenavadno. Ni več vedel, kaj naj si misli.

BUKVARNA

Priporočamo knjige, ki smo jih prebrali

20. De Saint-Exupery Antoine: Mali princ

21. Donoghue Emma: Soba

22. Ferrari Renato: Murva Fabijanijevih

23. Finžgar Saleški Franc: Sama

24. Flaubert Gustave: Gospa Bovary

25. Fone Helena: Eft za telebane

26. French Marilyn: Ženske

27. Friedman L. Thomas: Izravnavanje sveta

Poletje

v Novem tedniku

Navdušite nas s potopisom!

Med ruskima

s postankom ob

Dolga pot iz Sovjetske zveze v Rusijo, kr

Odločitev za potovanje v Rusijo po triindvajsetih letih od zadnjega obiska v študentskih letih, še v času Sovjetske zveze, je bila vznemirljiva izkušnja, ki je prešla dolgo pot. Od hrepenenja in resne zamisli do končne odločitve in začetka priprav na pot v drugačen svet od tistega, ki sem ga nosil v spominu. V dveh desetletjih se v življenju človeka marsikaj spremeni, v življenju države pa lahko še bolj, sploh ko gre za Rusijo, kjer so si spremembe po zlomu socialističnega imperija sledile z bliskovito naglico.

Moje prvo potovanje v 1988, ko sem obiskal poletni tabor, ki je eno znamenitejših na Sovjetsko zvezo je bilo leta 1988, ko sem obiskal poletni tabor, ki je eno znamenitejših na zlatem prstanu mest ob reki

Volgi, ki obkrožajo Moskvo. Naslednje leto se je zgodba ponovila v Leningradu (današnjem Sankt Peterburgu). Sledila sta še dva zasebna obiska SZ s »priglasenjem« (povabilom) mojih novih prijateljev, in sicer leta 1990.

Spomini v SZ, pričakovanja v Rusiji

Obiske v Sovjetski zvezi je spodbujala priprava diplomske naloge na temo »perezstrojke in glasnosti«, dveh ključnih projektov politič-

nega reformatorja Mihaila Gorbačova, ki je bil v času mojih prvih potovanj v SZ na vrhuncu moči in slave. Takratne države se spominjam po tipičnih freskah iz življenja v trdem socializmu: dolgih vrstah za nekatere izdelke

Uspenska katedrala na nabrežju Volge, ki so jo za 20 milijonov evrov obnovili ob jubileju tisočletnice Jaroslavlja.

Sankt Peterburg ohranja šarm kulturne pr

Po nekaj dneh Jaroslavlja je sledila dvanajsturna vožnja z vlakom v carsko prestolnico Sankt Peterburg, ki je po padcu sovjetskega režima leta 1991 ime Leningrad zamenjala za svoje prvotno ime. V spomin na ustanovitelja mesta na Nevi oziroma ruskih Benetk, carja Petra Velikega.

Ob prihodu na železniško postajo v Sankt Peterburgu se je pametno najprej izogniti nadležnim taksistom, ki nepoučenim turistom za kratko razdaljo poskušajo »nabiti«

astronomske cene. Le zakaj bi jim dali to veselje, če je do hotela le ena postaja podzemne železnice? Dobro načrtovana priprava poti glede na velike razdalje v Rusiji je nadvse pomembna pri racionalnem trošenju potovalnega proračuna.

Če bi kot merilo vtisa štel le ogled največjih znamenitosti v Sankt Peterburgu, bi lahko celo po več kot dvajsetih letih rekel, da se v nekdanji carski prestolnici ni nič spremenilo. Muzej Ermitaž v Zimskem dvorcu, na katerega so streljali s križarke Aurora in oznanili

začetek oktobrske revolucije leta 1917, Petropavlovska trdnjava, ki jo je car Peter Veliki zgradil kot prvo pred napadi Švedov leta 1703, Isakijevski in Kazanski sabor, Letni dvorec, Puškinov muzej, Admiraliteta, Strelka, Teater Marinskij, mogočna Neva s svojimi dviznimi mostovi, kanali Fontanka, Gribojedov in Mojka kot trije od najslavnejših so znamenitosti, ki po vsem tem času niso kaj dosti spremenile svoje podobe.

Za vtis o modernem Sankt Peterburgu je treba predvsem

Tisoč let starodavnega mesta ob Volgi

Pot do Jaroslavlja, proti prvemu daljšemu, nekajdnevnevnemu postanku, je imela obvoz k tipični ruski dači v vasi Ušakovo, kjer so nam gostitelji pripravili zabavo dobrodošlice. Z veliko »osveženja« v obliki vodke in roštilja, s kopanjem v ribniku in z rusko banjo, da smo si povrnili moči po napornem potovanju.

Jaroslavl, starodavno rusko mesto ob Volgi s približno 800 tisoč prebivalci, ki je 300 kilometrov oddaljeno od Moskve, je pred leti praznovalo tisočletnico svojega obstoja in si ob tem nadelo precej polepšano podobo.

Še posebej lepo so za jubilej tisočletnice v Jaroslavlju obnovili območje pri nabrežju Volge, ki je priljubljeno mesto za sprehajalce, tekače, rolnike, skikarje, glasbenike in vse ostale, ki želijo uživati ob tej mogočni reki, tudi v številnih lepo urejenih restavracijah. Ena večjih pridobitev Jaroslavlja ob jubileju je bilo tudi odprtje Planetarija, danes enega najmodernejših vesoljskih centrov v Rusiji, a tudi na svetu. Ne po naključju, saj je v tem mestu živela prva ženska, ki je poletela v vesolje, Valentina Terješkova, njen muzej pa je bil že prej ena od večjih znamenitosti v mestu.

V Jaroslavlju si seveda nisem mogel kaj, da ne bi ene prvih fotografij naredil pred nekdanjim hotelom Medved, kjer smo leta 1988 živeli slušatelji tečaja ruščine. Tam, kjer največkrat ni bilo mogoče kupiti piva, razen s podkupnino, a še to le bolj ali manj sparjenega. Danes je ta stavba sedež različnih podjetij, moja doživetja pa so le še anekdota. Z nekaj koraki naprej, s sprehodom po ulici Svobode, glavni žili mesta, se je mogoče prepričati, da si lahko v številnih restavracijah in »magazinah« v Jaroslavlju enako kot v celotni Rusiji kupiš in privoščiš vse, če le imaš denar.

Veliki portreti hokejistov Lokomotive na stavbi dvorane Arena 2000, ki so izgubili življenje v letalski nesreči leta 2011.

Žal je Jaroslavl pred tremi leti dobil tudi svojo žalostno znamenitost. Postal je mesto tragične nesreče celotnega domačega hokejskega moštva Lokomotiva, dvakratnega prvaka Rusije. Leta 2011 je letalo z ekipo, ki je bila na poti na uvodno tekmo lige KHL v Minsk, takoj po vzletu strmoglavilo v reko Tunošno, nesrečo pa je preživel le en hokejist.

Petropavlovska trdnjava ob mogočni reki Nevi v Sankt Peterburgu je bila prva zgradba, ki so jo zgradili po ukazih pred napadi Švedske in predstavlja začetek Sankt Peterberga. Kasneje je postala ječa, danes pa je muzej.

Dolga vrsta čakajočih za vstop v znameniti muzej Ermitaž v Zimskem dvorcu v Sankt Peterburgu. S strelji nanj s križarke Aurora na Nevi se je leta 1917 začela oktobrska revolucija.

Množica ljudi hiti na(po) Nevskem Peterburgu.

prestoInicama o zlatem prstanu

Piše: ROBERT GORJANC

atka iz socializma v (turbo)kapitalizem

OPTIMIST

KOVČKI - DODATKI - TORBE - DENARNICE

Pokrovitelj akcije
Navdušite nas s potopisom:

www.optimist.si

(na primer za meso, vodko in »šampanskoe« ...), kadar so jih sploh prejeli v sicer slabo založenih trgovinah, po vsakršnem drugem pomanjkanju, mogočnih sivih stavbah, modi z desetletnim zamikom za zahodom, nizkih cenah,

prenapolnjenih metrojih, tramvajih in avtobusih, a tudi prijaznih navadnih ljudi in mrkih uradnikov.

Mojo zagretost za ponoven obisk Rusije je spodbudila ponovna navezava stikov z nekdanjimi prijatelji in go-

stitelji, k čemur so veliko pripomogle tudi sodobne komunikacije, kot sta elektronska pošta in Facebook. Tako sem ponovno prišel do »priglašenja«, ki je pogoj za rusko vizo tudi danes, če gre za zasebni obisk.

»Kakšna nasprotja me torej čakajo po triindvajsetih letih v novi Rusiji?« sem se spraševal. Po letu z Dunaja in po pristanku na največjem moskovskem letališču Domodedovo, kjer smo pristali v zgodnjih jutranjih urah

po lokalnem času, sem imel občutek, da sem spet priletel nazaj v socializem. Pogled na neonske reklame vseh pomembnih svetovnih blagovnih znamk in na nesramno prestižne avtomobile, ko smo se z udobnim chevroletom

vozili od letališča in predmestja Moskve proti Jaroslavlju, je bilo prvo občutno znamenje, da sem se znašel v drugačni Rusiji. »Le kje je še kakšna lada?« sem se spraševal ...

estolnice

na Nevski prospekt, glavno avenijo petmilijonskega mesta, kjer je pravi življenjski vrvež in kjer se množica ljudi ukvarja s svojimi ključnimi opravki. Če sem si pred dvajsetimi leti nekoč v največjem trgovskem centru v nekdanjem Leningradu, Gostinjem Dvoru, razbijal glavo, kako naj zapravim svoje rublje, je danes ob dveh, treh stotakah evrov v žepu in kreditni kartici matrjoške, črni kaviar, boljše vodke in ostale tipične ruske spominke bolje opazovati z varnostne razdalje in se trdno prijeti za denarnico.

Petra Velikega leta 1703 kot utrdbo

prospektu, glavni aveniji v Sankt

Znamenita cerkev Vasilija Blaženega na Rdečem trgu, ki jo je car Ivan Grozni dal zgraditi v letu 1550 kot spomin na zmago ruske vojske proti Kazancem. Legenda pravi, da je Ivan Grozni ukazal arhitekta cerkve oslepiti, da ne bi nikoli več še kje drugje ponovil takšne mojstrovine.

Moskva – velemesto, ki se umiri v parkih

Po vrnitvi iz Sankt Peterburga in po dveh dneh postanka v Jaroslavlju smo se s hitro »električko« odpravili še v sedanjo prestolnico Rusije. Jasno, tudi moja tarča so bile po vseh teh letih glavne znamenitosti Moskve: Rdeči trg, Kremelj, Leninov mavzolej, cerkev Vasilija Blaženega, GUM, Arbat, Tretyakovskaja galerija, Boljšoj teater, Tolstojev muzej ...

A ko gre za znamenitosti, velja podobna zgodba kot v Sankt Peterburgu. Tudi če si jih ne bi ogledal, bi bili spomini iz devetdesetih let prejšnjega stoletja zadostni tudi danes. Upošteva, da Rusi spretno vključujejo informacijsko tehnologijo v muzeje in da bi se, kar se tega tiče, lahko učili od njih. O cenah le na

kratko: če je bilo v socializmu za sto, dvesto nemških mark tujcu mogoče v Moskvi ležerno živeti in si marsikaj privoščiti, danes za povprečnega turista velja, da vsak evro šteje. Ob izkušnji, da kavico v Moskvi na spodobnem mestu težko dobiš za manj kot štiri, pet evrov, sem se seveda na lastne oči prepričal, zakaj je Moskva danes eno najdražjih mest na svetu.

Neformalno govorico duhovnega stanja Moskovčanov je mogoče najbolj pristno zaznati pri vsakodnevnem utripu ob delovnih dneh na znamenitem metrou. Ob poznih popoldanskih urah, ko se prebivalci divjega velemesta vračajo domov iz služb ali z opravkov. Prav tako pred šte-

vilnimi trgovinami tipa 24 ur, ki cvetijo v ruski metropoli, in na avenijah Tverska in Novi Arbat, kjer se ob prometnem kaosu sprašujem, ali bodo ti ljudje sploh kdaj prišli domov.

Moskva je zato mnogo bolj prijetna ob koncu tedna, zlasti v nedeljo, ko se ljudje odpravijo v parke, športne centre, na panoramski razgled Moskve z Vrabčevih vrhov. Po tej prijetni poti, ob ogledu športnega parka Lužniki, prizorišča olimpijskih iger leta 1980, obhodu gigantskega kompleksa univerze Lomonosova in obisku pokopališča Novodevičje, kjer počivajo slavne ruske osebnosti, med njimi tudi nekdanja voditelja Nikita Hruščov in Boris Jelcin, sem slovo od novodobne Moskve vzel tudi sam.

Lubjanka, sedež zloglasne tajne policije KGB, kjer so zasliševali in zapirali politične zapornike.

Polni moskovski metro, ki je najboljše prevozno sredstvo za gibanje po desetmilijonskem ruskem glavnem mestu. In eden boljših načinov za spoznavanje duhovnega stanja Moskovčanov.

Pred muzejem vodke v Sankt Peterburgu, kjer se je med drugim mogoče seznaniti z načinom priprave priljubljene pijače Rusov, spoznati politiko boja proti alkoholizmu v Sovjetski zvezi in seveda tudi pokušati najboljše ruske vodke.

ZGODBE IZ
KAMRE

Leopold Lubo Odlazek – igranje »knapovskih« otrok iz Trbovelj

Leopold Odlazek je bil Trboveljčan, ki smo ga sokrajani poznali pod vzdevkom Zupanov Lubo. Lokalna zgodovina ga je zanimala že od mladosti, svoje spomine in vedenje o življenju trboveljskih rudarjev je leta 2010 strnil v knjigo z naslovom Med hauzi (Takšne in drugačne iz Žabje vasi). V Zasavskem muzeju Trbovlje je na ogled stalna razstava z naslovom Igračanje – pod imenom se skriva na ogled postavljena zbirka igračk, s katerimi so se zasavski otroci igrali od 30. let 20. stoletja. Približno 30 razstavljenih igračk, ki so prav takšne, s kakršnimi so se igrali otroci zasavskih »knapov«, je za muzejsko zbirko izdelal prav Lubo Odlazek.

Ustno izročilo in posledični zapisi o prvih igrah in igračkah zasavskih otrok izvirajo iz sredine 19. stoletja – takrat so v naših krajih odkrili premog. Največ so se otroci igrali na paši, ko so pazili živino. Kot piše Jana Mlakar Adamič v publikaciji Vodič po zbirkah hrastniškega muzeja: »Na paši so se igrali igre in izdelovali igrače, ki so odlikavale življenje okoli njih ali jih ponesle v domišljiji, boljši svet.« Tudi dobra moža Miklavž in

Odlazek, Leopold (2010): Med hauzi: Takšne in drugačne iz Žabje vasi, samozaložba, Trbovlje.

Igrače »knapovskih« otrok: žogi »coterci«, jadrnice, tanki, letalo

Božiček sta v tistem obdobju že obstajala oziroma so otroci vedeli zanj, a obdarovala sta jih redko, včasih sta nanje celo pozabila.

Obdobje med 30. in 60. leti 20. stoletja je predstavljalo čas, ko so se zasavski otroci igrali z igračkami, narejenimi doma. Bile so iz materialov, ki so bili na voljo in jih ni bilo treba kupovati – npr. deklice so se igrale s »crkami«, punčkami iz blaga, celuloidne punčke sta redkim srečnicam prinesla Miklavž ali Božiček.

V obdobju od 60. do 80. let 20. stoletja se je blaginja zasavskih prebivalcev izboljšala, začela se je tudi serijska proizvodnja igračk (na primer »barbice« in lego kocke). Adamičeva o Barbie punčkah zapiše: »Prvi Barbie modeli so prišli v Slovenijo

iz Italije v drugi polovici 60. let. Pravzaprav je bilo treba takrat ponje iz Slovenije v Italijo. Igrače niso bile več redka dobrina, začelo je prihajati do preobilja. ... Igrača je postopno dobila vlogo statusnega simbola.« In še nekaj je zelo zanimivo – igrače so bile velikokrat boljše kot predmeti, ki so otroke obkrožali vsak dan, oziroma kot zapiše Jana Mlakar Adamič: »... bodoči mali vozniki so se velikokrat igrali z boljšimi modeli (na primer mercedezi) kot njihovi očetje, ki so vozili fiate in zastave.«

Od leta 1980 so igrače postale potrošno blago, kar so še danes. Zasavski otroci so (tako kot otroci drugod po Sloveniji in svetu) zasuti z njimi, dostopne so jim na vsakem koraku – tako doma kot v vzgojno-izobraževal-

Viri: Ivančič Lebar, Irena (et al.) (2006): Zasavski muzej Trbovlje: Vodič po zbirkah hrastniškega muzeja, Zasavski muzej, Trbovlje.

nih ustanovah. A kot je mogoče občutiti ob organiziranih ogledih razstave igračk v hrastniškem muzeju in še posebej na muzejskih delavnicah z naslovom S čim so se igrali naši dedki in babice, so zasavski otroci mnogokrat povsem očarani nad igračkami, s kakršnimi so se igrali njihovi predniki, in nemalokrat poskušajo svojo plišasto »crkljivko«, ki so jo prinesli s seboj, zamenjati za igračo, ki je na ogled v kateri od muzejskih vitrin.

KATRA HRIBAR FROL

Leopold Odlazek

»Driter«

Oficir v polku Avstro-Ogrske vojske

Anton Czmyr (domnevno) je sedmi v drugi vrsti z leve strani.

SVETOVNA
VOJNA
1914–1918

Anton Czmyr, rojen 1. 1888 v Chodorovu v okraju Bibrka (Galicija), je bil vojni obveznik od leta 1909 in pripadnik topniške baterije št. 1 Gorskega topniškega polka št. 11.

Polk je bil ustanovljen leta 1913 in je sodil v XI. armadno skupino vojaštva iz okraja Lvov. Štab in divizija havbic sta imela sedež v Sarajevu, topniška divizija pa v Foči. Poveljeval je polkovnik Ferdinand Wiedersperger von Wiedersperg.

MIROSLAV ČMER,
Osenca (Celje)

Rubriko pripravlja Osrednja knjižnica Celje.
Medijski pokrovitelj: Novi tednik

Vir: Album Slovenije,
www.kamra.si

Sablja, ki jo je uporabljal.

Celjski mestni gozd v Pečovniku (6)

Mestni gozd kot večnamenski prostor

Gozd kot del krajine in prostora za sprostitve po napornem delu ima vedno večji pomen. Zlatih trideset let veliko govorimo o njem kot večnamenskem prostoru. Uskladiti je treba zahteve porabnikov, lastnikov in gospodarstva ter splošni interes družbe kot celote. Pri tem se morda nehoti vzbujati vtis, kot da je pojem večnamenske rabe nekaj čisto novega in doslej še neznanega.

Ta vtis je mogoče pri nas prisoten zato, ker smo za nekaj desetletij prekinili prejšnji tok razvoja in tudi pogled na gozd prilagodili takratni spremenjeni miselnosti. Ta je poznala predvsem kubične metre, udarnike in sindikalno rekreacijo. Pozabili smo, da lahko v gozdu občudujemo tudi splete korenin, razpadajoče panje, sončne žarke ali žareče jesenske barve, da o peštem živalskem in rastlinskem svetu sploh ne pišem.

Markirane poti že pred stoletjem

Celjski mestni svet je s pomočjo nekaterih prizadevnih meščanov že sredi 19. stoletja začel urejati del gmajne kot primestni gozd. V Celju so začeli razvijati turizem in gozdu je bilo treba ponuditi tudi možnost sprostitve v širšem prostoru. Imeli so dejavno turistično društvo, ki je začelo urejati, trasirati in markirati poti v ožji in tudi širši celjski okolici. Na vrsto je prišel

tudi mestni gozd v Pečovniku s Tolstim vrhom. Tako je v turističnem vodniku iz leta 1894 opisanih 24 turističnih poti, v vodniku Ferdinanda Porscheja iz leta 1912 pa se je število opisanih poti že več kot podvojilo. Poti izven naselij so bile markirane. Poti skozi mestni gozd so bile markirane z rdeče-belo barvo.

Skupno dobro vseh občanov

Poročevalec, ki je po obhodu gozda na glavni skupščini Štajerskega gozdarskega društva povzel glavne vtise o mestnem gozdu, je kot moto navedel naslednje misli: »Mestni gozdovi so skupno dobro vseh občanov, zato jih ne moremo obravnavati samo z gospodarskega stališča, ampak moramo upoštevati tudi gozdno estetiko.«

Poudariti velja, da se je tedaj pisalo leto 1892. Mestna uprava je priporočila vzela resno. Zaščitila je del preostalih bukovih gozdov in v preostalih prenehala izvajati goloseke. Občina je tudi v času med vojnama (1919-1941) pospeševala turizem. Da ne bi bili obiskovalci Tolstega vrha odvisni le od studenčnice, so uredili Celjsko kočvo in vodno zajetje. Z vrha Tovsta so speljali smukaško progo. Občina je omogočila tudi ureditev okrevališča za mladino. Žal je v tem času dovolila tudi nekatere posege v mestni gozd, ki so zmanjšali njegovo gospodarsko in

Pogled iz mestnega gozda proti Grmadi (Foto: D. Košutnik)

estetsko vrednost. Nastala je preseka za falski daljnovod, v mestni gozd pa so postavili tudi vojaška skladišča.

Tudi slabe odločitve

V 90. letih je prišlo še do nekaterih drugih posegov v gozdni prostor, ki jih lahko z estetskega in zgodovinskega stališča ovrednotimo negativno. Tako je bila ob daljnovodu čez mestnega gozda izsekana še preseka za plinovod. Mestni gozd je tako v preteklem stoletju postal tranzitni koridor za

energetiko. Gozdne ceste, ki so bile zgrajene predvsem za izvoz lesa, dobivajo drugo namembnost. Nanje so se postopno navezali sosednji zaselki, povezava s Svetino pa predstavlja prometni koridor, na katerega se navezuje tudi promet, ki nima več vloge le v turizmu. Cesta ne služi le lažji dostopnosti za oddiha željne mestne prebivalce, ampak povzroča prekomerno onesnaževanje in hrup še zlasti zato, ker je speljana skozi osrednji del gozda. Med neprimerne posege lahko štejemo tudi

prodajo poslopja starodavne kmetije, kjer se je po domače reklo Hudič. Opozorilo in zapora, ki že nekaj let tudi pešcem prepovedujeta dostop v osrednje dele gozda v Gabrovki, kjer je občina zasebniku prodala območje bivših vojaških skladišč, zagotovo ne sodita v mestni gozd.

Mestni gozd kot simbol mesta

Opis mestnega gozda končujem po letu 1990, ko se je začel postopek vračanja gozda Mestni občini Celje. Kot gozd je mestu in

Besedilo: Dušan Košutnik (iz knjige Celjski mestni gozd v Pečovniku, 2013. Zavod za gozdove Slovenije, 192 str.). Izbor in prireditev besedila: mag. Robert Hostnik.

meščanom od začetka mestne samouprave služil le gozd v Pečovniku. Ta posest je ostala skozi stoletja nespremenjena. Izjema so kmetije, ki so jih nakupili ob pečovniškem gozdu, jih pogozdili in nato ob urejanju gozda postopno priključili. Lastništvo omogoča mestni občini, da po novih merilih celovito ovrednoti namembnost mestnega gozda, pri tem pa se skrivajo številne pasti, ki so jim bile občinske oblasti izpostavljene že v preteklosti. Večinoma je bilo vzrok za nespametne posege pomanjkanje denarja v občinski blagajni. Pri tem mora imeti občina vedno pred očmi, da je pečovniški mestni gozd na nek način že več kot pol tisočletja last Celjanov. Nekoč jim je služil za pridobivanje kurjave, danes služi za oddih. Poudaril bi še neverjetno odločenost mesta v preteklosti, da ohrani mestni gozd kot celoto, in to kljub hudim zunanjim in notranjim pritiskom. To bi moralo biti vodilo mestnemu svetu tudi v prihodnje.

Prihodnjič: Prihodnost celjskega mestnega gozda

Zgodba o prometu

» ... Prečkal sem, voznik pa je le pospešil. Stavim, da se je smejal, ko sem se mu komaj izmaknil!«

Pripovedujoči zahodnjak je morda resnicoljubno opisal podrobnosti »incidenta«, a verjetno se moti glede zaključka. Res je, da so ulice Nanninga navidezno kaotične – vozila in ljudje se pojavljajo od povsod. Trik je v tem, da avtomobilisti ne pričakujejo spremembe smeri ali hitrosti in ne pričakujejo, da boš kot pešec pričakoval, da bodo pozorni nate. Podobno pešči pričakujejo od avtomobilistov. V resnici se moraš vreči v promet; pridobiti sposobnosti ocenjevanja hitrosti in bližine avtomobila. Naučiš se opazovati, kaj se dogaja okoli tebe in kaj se te bo morda dotaknilo ter kako se odzvati.

Mnogi trdijo, da nobeno ljudstvo na svetu ni pripravljeno na »vroči eksperimentalni kotel«, ki mu rečemo promet. In na njegove posledice za človeško psiho. Berite Toma Vanderbilta in njegovo knjigo Why we drive the way we do and what it says about us (v poljudnem prevodu: Zakaj vozimo tako, kot vozimo, in kaj to pove o nas). Ena pomembnih postavk knjige je, da bolj kot so ceste varne, bolj nevarno vozimo.

Na Kitajskem se novopridobljena mobilnost izkaže takole: sveži vozniki, ki so jih naučili voziti včasih podkupljeni in nepodkovani inštruktorji, vozijo na včasih slabih in nenehno preusmerjenih cestah, medtem ko se

zgledujejo po mapah, ki so zaradi astronomske hitrosti gradjen vedno vsaj za nekaj let zastarele. Čudežno zveni, da ni prometnih nesreč več, kot jih je – seveda so v porastu, a načeloma pogled na navadno ulico Nanninga razkrije nenavadno sožitno prevažanje. »Mi« smo mesto električnih motorjev, in če vidite, s kako malo truda tisoči motorjev brnijo mimo – včasih naloženi s po tremi osebami ali več, druga drži telefon na ušesu voznika, tretja pa bere in se ne zanima za promet – se vam lahko zazdi, da so Kitajci telepati. Se pa, takole »zaposleni« kljub vsemu elegantno izmikajo drug drugemu in brez besede prikimajo in odpeljejo naprej ob

Piše: Peter Zupanc

kratkem treščanju, ki nikogar zares ne poškoduje. Kitajci se že od majhnega učijo sobivanja in upoštevanja soljudi.

Vse to se je začelo spreminjati leta 2013, ko so zakoni pod skupnim imenom Lepi Guangxi (Mei li Guangxi) začeli veljati tudi v prometu. Nenadoma so se kazni poostrele in vozila so morala ustavljati pred pešči, ki so morali upo-

rabljati zebre. Prvi avtobus mestnega prometa, s katerim sem se peljal po uveljavitvi tega pravila, je do mojega cilja namesto 45 minut potreboval uro in pol. Povsem očitno je bilo, da preplašen voznik ne ve, kdaj naj ustavi, medtem ko začudenim pešcem ni bilo jasno, zakaj avtobus čaka. In nazadnje se ni premikal nihče. Ni trajalo dolgo, da so pešči ugotovili, da lahko izkoristijo okoliščine, in so mravljično kapljali na zebre – avtobusi niso mogli nikamor, če niso peš verige na silo prekinili ...

Stvari se spreminjajo korak za korakom. A še vedno so kulturno pogojene. Zakaj se je tisti voznik iz uvodne povedi pripovedi smejal, ko je skoraj povozil zahodnjaka? Najverjetneje zato, ker je bil prestrašen. Ko se ne nasmejiš, ne glede na to, kaj se zgodi, si izgubil nadzor nad sabo, in s tem si izgubil obraz ter posledično položaj v socialni mreži.

V tem primeru je šlo za trčenje kultur, ne pa za skorajšnjo nesrečo.

PETER ZUPANC

OSREDNJA
Knjižnica Celje
KITAJSKI KOTIČEK
CHINESE CORNER

HISA PIVA
WWW.CEBS.SI
KJER JE ENO PIVO LAZ
070-513-099

Antiky
Knjigarna in antikvariat d.o.o.
Kocbekova ulica 6, P.P. 325, 3000 CELJE
Tel.: 03 490 89 90, www.antika.si

Da se ne bo končalo po reku: »Smo šli po gobe!«

Ne le zaradi zastrupitev, umremo lahko tudi na gobarskih poteh

Bolje, da se v gozdu prevrne košara z gobami, kot da zaradi gobarskega zanosa zdrsnemo mi.

Pred dnevi se je tragično končalo gobarjenje za 50-letno žensko iz Polhovega Gradca, ki je zdrsnila v 70 metrov globoko brezno. Podoben primer se je pred leti zgodil na Celjskem. Vse to nas opozarja, da poleg zastrupitev kot klasične nevarnosti gobarjem pretijo tudi usodni padci in poškodbe.

»Če gre nekdo na strma pobočja, bi moral vedeti, da je na takšnem terenu vedno možnost zdrsa, posledica tega pa lažje in težje poškodbe. Lahko se popraskamo in pademo, kar se je tudi že meni zgodilo in se ti ob tem sesuje cela košara gob. Da nekdo umre zaradi padca, je sicer redko, se pa žal dogaja,« pravi Ana Ivanovič, predsednica Gobarskega društva Bisernica iz Celja.

Če se izgubimo v gozdu, je lahko situacija zelo neprijetna, še posebej, kadar nas zagrabi panika, s čimer položaj samo še poslabšamo. Zato velja v takšnih primerih ohraniti mirno kri. Da se izognemo takšnim kočljivim situacijam je potrebno upoštevati nekaj preventivnih nasvetov.

»Ne gremo v gozd, ko se mrači, ali v megli, v kateri se prav tako zelo težko orientiramo. Poleg mobilnega telefona je priporočljivo imeti tudi kakšno navigacijsko napravo, čeprav te niso povsem zanesljive. Lahko imamo tudi zemljevid, a koristni so le kakšni specialni, npr. gozdarskega inštituta, vendar se moramo nanje

dobro spoznati,« opozarja Ana Ivanovič.

Seznamimo se z vremensko napovedjo

Vsekakor je potrebno spremljati tudi vremensko napoved, saj se lahko znajdemo v zelo neprijetni situaciji, če nas v gozdu dobi huda nevihta. Če se znajdemo v takšni situaciji, si moramo poiskati zavetje in se umakniti k skupini dreves in ne h kakšnemu osamljenemu drevesu.

Na gobarjenje se tudi ne gre odpraviti v hudi vročini in sparini, poskrbeti moramo, da imamo pri sebi dovolj vode in tudi na zaščito pred klopi ne gre pozabiti.

ROBERT GORJANC

Obvladajte gobarski zanos

Poudarja, da gobarski tereni skrivajo številne pasti, kot nevarnosti pa izpostavlja strmice, luknje v zemlji, vejevje itn. »Pomembno je, da imamo dobro obutev in obleko, da se pripravimo in da gremo na znane terene,« je opozorila Ana Ivanovič.

Po njenih besedah je eden od pomembnih vzrokov za nesreče predvsem gobarski zanos, ko ljudje, ko zagledajo kakšno gobo, prezrejo posebnosti ter nevarnosti terena, so premalo pazljivi in tako pride do nesreče.

Ko se gobarji izgubijo v gozdu

Neredki so tudi primeri, ko se gobarji, kar je tudi lahko posledica gobarske vneme, izgubijo v gozdu. »Tudi sama sem se že izgubila, čeprav je že dolgo tega. Od takrat naprej zelo pazim, kod hodim, spremljam cesto, rob gozda itn. Če pa se že izgubimo, je dobro, da poiščemo prvo bližnje naselje ali hišo, pa čeprav je morda to na povsem drugem koncu, in prosimo, da nas usmerijo k našemu avtomobilu ali začetni lokaciji.«

Ana Ivanovič, predsednica Gobarskega društva Bisernica iz Celja, pravi, da se moramo po gobarskih terenih gibati previdno in ustrezno opremljeni.

Tudi žled je pustil svoje sledi v gozdu, ki jih lahko občutijo gobarji. Zaradi številni padlih in zlomljenih dreves na ustaljenih poteh in mestih se je ponekod spremenila podoba gozda, za katerega smo bili prepričani, da ga dobro poznamo.

Pot so mu prekržali divji prašički

Prekaljeni gobar o doživetih nevarnostih

Dolgoletni gobar Franci Uratnik, predsednik Gobarsko-mikološkega društva Polzela, ima z nabiranjem gob vrsto izkušenj. Veseli ga, da je večina prijateljev, seveda pa lahko gobar med pohajkovanjem po gozdu nepričakovano naleti tudi na nevarnosti.

Franci Uratnik iz Šempetra v Savinjski dolini je izkušen gobar, ki je prečesal že mnogo slovenskih gozdov. Kot pravi, kljub temu da je večič nabiranja gob, to še ne pomeni, da je tudi varen pred vsemi potencialnimi nevarnostmi, ki pretijo na obiskovalce gozdov. Pred leti je tako naletel na mladiče divje svinje. »Po gozdu ni priporočljivo hoditi čisto tiho.

Gobarji morajo s pogovorom oziroma prepevanjem opozarjati nase. Seveda pri tem ne smejo pretiravati,« svetuje Uratnik, čigar srečanje s prašički, ki se je na največjo srečo končalo brez kakršnihkoli nevarnosti, ni edini primer, ko je Spodnjesevinjčana stiskalo v želodcu.

»Nekoč, ko sva z ženo nabirala gobe v Zgornji Savinjski dolini, sva zašla. Sprva sva se orientirala po cerkvi v Radmirju, naenkrat pa sva se znašla v okolici Gornjega Grada. Prijazni domačini so nama povedali, kje sva, in naju odpeljali do avtomobila,« pripoveduje. V tem primeru so bili domačini prijazni in naklonjeni obiskovalcem, kaj hitro pa se

lahko zgodi, da so največja nevarnost obiskovalcev gozdov prav njihovi lastniki.

»Obiskovalci gozdov morajo imeti spoštljiv odnos do njihovih lastnikov. Nekateri gobarji oziroma drugi nabiralci se do njih pogosto obnašajo arogantno in vse prevečkrat pozabljajo, da prosto hodijo po lastnini nekoga drugega,« pravi Uratnik in svetuje, da kljub temu da zakonodaja (zaenkrat še) dovoljuje prost sprehod po gozdnih površinah, v primeru, da gobarji naletijo na domačine, te pozdravijo in z njimi spregovorijo nekaj besed. S tem namreč pokažejo spoštovanje in obenem navežejo pristen stik.

ŠO

Tragičen primer gobarskega zdrsa tudi na Celjskem

Eden najbolj odmevnih primerov nesreč pri nabiranju gob prihaja s Celjskega. Pred leti se je namreč starejša ženska iz Podvolovljeka smrtno ponesrečila, ko je odšla nabirat gobe.

Ker je odšla na zelo težak gozdni teren, je po prijavi svojcev, da jo pogrešajo, niso našli niti v obširni iskalni akciji. Njeno truplo so našli v Veliki Peči zagozdeno med skalo in drevesom šele po dveh letih in takrat ugotovili, da je med nabiranjem gob padla kar s sto metrov visokega previsa. Takšne nesreče namreč niso redke.

Na policiji zato svetujejo skrajno previdnost pri nabiranju gob. Pred dvema tednoma se je pri gobarjenju na Koroškem izgubil moški, ko je nevede prešel slovensko-avstrijsko mejo in so ga nazaj pospremili avstrijski policisti.

Nevarnost, na katero opozarjajo policisti je tudi ta, da bi lahko gobarji v gozdu našli kakšna neeksplozirana ubojna sredstva še iz časa prve ali druge svetovne vojne. Tudi tak primer se je zgodil pred dnevi na območju Novega mesta.

SŠ

V kolikšni meri zaupamo oznakam za ekološka živila?

O ekološko pridelani hrani se v zadnjem času veliko govori. Na eni strani so potrošniki, ki kupujejo zgolj takšno hrano, in na drugi tisti, ki oznakam na izdelkih ne zaupajo.

Marsikdo si tudi zastavlja vprašanje, ali je vredno odšteti več denarja za živila, ki so označena kot ekološko pridelana. O tem, kaj je sploh ekološka hrana, kako je pridelana in kdo podeljuje certifikate in nadzoruje pridelavo ter uvoz

te hrane, bomo govorili v tokratnem Odmevu. Pogovarjali se bomo s strokovnjakom za ekološko kmetovanje, predstavnikom organizacije za podeljevanje certifikatov in nadzorovanje pridelave in uvoza ter s predstavnikom Zveze potrošnikov Slovenije. Svoje izkušnje z ekološko hrano bodo z nami delili tudi kmetje in potrošniki. Vabljeni k poslušanju četrtkovskega Odmeva na Radiu Celje.

Šaljivo tekmovanje

V Gaberkah v Občini Šoštanj je bilo četrto šaljivo gasilsko tekmovanje. Udeležilo se ga je 11 desetih.

Organizatorji - člani in članice PGD Gaberke - so poskrbeli tudi za pokušino in prodajo domačih dobrot ter ostalih zanimivih stvari. Prireditve se je udeležil župan Občine Šoštanj

Darko Menih, ki je najboljšim podelil pokale in priznanja. Pri moških je prvo mesto osvojila ekipa Škalski lenuhi, drugo mesto Bevče in tretje mesto člani A1 Gaberke. Pri ženskah so slavile gasilke iz Zibike.

AB

BRALCI FOTOGRAFIRAJO

V uredništvu Novega tednika nas je obiskal Ivan Ojsteršek iz Šentjurja, ki sicer še ni naš naročnik, nas pa rad prebira in je torej med občasnimi kupci našega časopisa. Takšni krompirjevi skulpturi sta pridelala njegova sestra in svak, ki živita v okolici Vrbnega pri Šentjurju.

Da bi jim obrodilo še marsikaj, jim želimo tudi v Novem tedniku.

Največ informacij s Celjskega

radio celje

95.1 95.9 100.3 90.6 MHz

Sejem in kuhanje bučne juhe

Na god svetega Lovrenca organizira Turistično informacijski center Podčetrtek z direktorjem Boštjanom Misjo Lovrenčev sejem. Letos je bilo mogoče videti turistična društva iz vse Slovenije, rokodelce, suho robo ...

Popoldne je bilo kulinarčno obarvano, saj je bilo četrto državno tekmovanje v kuhanju bučne juhe. Sodelovale so članice Društva kmetič Mavrica Šentjur, društev žena Ajda, Rogatec, Mlinše - Kolovrat Izlake, društva

Gaja Rogaška Slatina in kmečkih žena Bizeljsko. Najprej so jih pozdravili predsednica Zveze kmetič Slovenije Irena Ule, župan Občine Podčetrtek Peter Misja in Francka Javeršek. Najboljšo bučno juho so skuhale članice društva žena Mlinše. Lanske zmagovalke Mavrica Šentjur so bile srebrne, ostale pa bronaste. Sledilo je veselo druženje z ansambлом Donačka.

MILENKA BLAŽEVIČ

Le kaj izdeluje ta stric? Ja, zobe za grablje.

Marija in Miha Sitar

Čila zlatoporočenca Sitar

V Andražu nad Polzelo sta drugo avgustovsko soboto praznovala 50-letnico zakonske zveza Miha in Marija Sitar. Obred civilne poroke je opravil župan Občine Polzela Jože Kužnik, cerkvenega pa v domači cerkvi sv. Andreja župnik Jože Kovačec. Oba sta zlatoporočencema namenila čestitke in mnogo lepih želja.

Oba sta rojena Andražana, Miha leta 1933, Marija pa kot Čretnikova leta 1945. Miha je bil dolgo časa zaposlen v Premogovniku Velenje, do upokojitve leta 1989 pa v podjetju Sipak v Velenju. Marija je med tem skrbela za dom in družino. Rodili so se jima trije si-

novi, Danijel, Miran in Božo, ki imajo že vsak svoj dom in družino, starša pa so razveselili z vnuki in vnukinjami Mojco, Domnom, Blažem, Žigo, Maticem in Erikom. Seveda svojima dedku in babici pomenijo vse in ju spravljajo v smeh in dobro voljo.

Posebno razveseljivo je, da sta oba za svoja leta še krepkega zdravja, da z veseljem skrbita za svoj dom, posebej rada pa obdelujeta svoj vinograd. Številni svatje so jima to zlato obletnico polepšali s številnimi lepimi željami in s tem, da so se skupaj z njima veselili v vaški gostilni.

TT

Če radi pišete in fotografirate, zabeležite dogodke med vrstniki v šoli, društvu, kraju!

Naj še drugi vedo, kaj se dogaja pri vas!

Mladi za mlade

Avtorji prispevkov naj bodo učenci in dijaki in ne njihovi mentorji oziroma učitelji!

Prispevke pričakujemo na elektronski naslov tednik@nt-rc.si

Sonce in morje za celjske otroke

Poletne počitnice se počasi poslavljajo in z njimi letovanje celjskih otrok v Baški. Celjski dom, ki se ponosa s 55-letno tradicijo otroških letovanj, je bil od 30. junija in vse do 19. avgusta odprt za vse otroke iz Celja in okolice. Nemalo je bilo tistih, ki se v Baško vračajo vsako leto, in tudi veliko tistih, ki so z odkrivanjem kraja šele začeli.

In kje se vse začne? V podjetju Celeia, ki upravlja s Celjskim domom v Baški, vsako leto objavijo razpis za letovanje otrok v socialni in zdravstveni koloniji. Seveda brez Mestne občine Celje, ki zagotavlja veliko večino finančnih sredstev, letovanja v takšni obliki ne bi bilo.

In kaj je lepšega kot trenutek, ko otroci izvedo, da jim je omogočeno brezplačno letovanje v desetdnevni koloniji, kjer imajo poleg kopanja in druženja še prenekatero čudovite in nepozabne trenutke. Zopet bodo skupaj prijatelji iz preteklega leta, nova poznanstva in simpatije, mogoče tudi ljubezen.

Nepozabno vzdušje

Že ob odhodu iz Celja močneje bije srce. Tako težko otroci zapuščajo starše, a hkrati z veliko željo zrejo v naslednje dni. V Baški jih pričakujejo vedri vzgojitelji s pedagoškim vodjem na čelu, kuharice in medicinska sestra, ki lajša še tako zapletene težave, ki niso nujno zdravstvenega značaja.

Večina vzgojiteljev otrok v Baški prihaja iz vrst tistih, ki so tudi sami obiskovali kolonijo. Tako se najbolj pristno živijo v otroke iz skupine, ki jim je zaupana. Brez požrtvovalnih vzgojiteljev, ki so se pred leti zaljubili v Baško in Celjski dom ter vzdušje v

Mnenja o letovanju

Všeč mi je, ker sem spoznala veliko prijaznih in dobrih ljudi. Tudi to, da smo v Baški vsi kot eno.

Lana-Evelin, 14 let

Baška je »zakon«! Spoznala sem veliko novih ljudi in sklenila nova prijateljstva. Pa hrana je tudi »fajna«.

Carolina, 14 let

Najbolj mi je bilo všeč, ko smo šli na telovadbo.

Tjaša, 5 let

Bilo mi je zelo všeč!

Gal, 7 let

Od vseh večerov je bil najboljši Srčkov ples, kjer sem zmagala!

Lucija, 7 let

Bilo je super zaradi plažnih aktivnosti, športnih iger, kopanja v velikih valovih ...

Dan, 14 let

Super! Odlično!

Larisa, 14 let

Zelo prijazni učitelji (z dobrimi živci), prekratek spanec, topla voda, predobro hrana, super zabava ...

Tija, 12 let

V Baški se je dogajalo veliko zanimivih stvari in bilo je zelo veselo. Všeč mi je prireditev Mis in mister Baške.

Nastja, 15 let

V Baški mi je všeč, ko se zunaj in v sobi s prijatelji igramo. Všeč mi je tudi, ko gremo na sladoled.

Maj, 8 let

»Fajn« mi je na plaži, ko gremo v mesto na sladoled. Zaljubil sem se v Taišo! Drugo leto spet pridem.

Lukas, 8 let

Bilo mi je všeč in bi to še ponovila!

Mateja, 12 let

koloniji, letovanje nikoli ne bi bilo tako doživeto. Otroci to čutijo in so jim neizmerno hvaležni kljub morebitnim

napakam in strogim pravilom.

Tudi medicinska sestra je nekaj posebnega. Otroci se

hitro navadijo, da ji poleg vseh majhnih in malo večjih težav zaupajo tudi kakšno stisko, ki jim leži na duši.

Takšno zaupanje ni samo po sebi umevno in kaže na veliko osebno z ogromno toplino.

AO

Morski nasmehi

Že 12. leto zapored je Skupina Tuš s partnerji pripravila projekt Pričarajmo nasmeh, v katerem vsako leto na Debelem rtiču letuje 500 otrok iz socialno ogroženih družin. Letošnja posebnost je kuhanje s Tuševim chefom Tomažem Škvarčem Lisjakom. 6.100 otroških nasmehov, kolikor jih bodo skupno našli v letošnjem letu, sestavlja tudi 52 otrok iz Šmarja pri Jelšah, Šentjurja pri Celju, Celja, Laškega, Žalca in Slovenskih Konjic.

Vsako leto organizatorji pripravijo ustvarjalne delavnice, športne aktivnosti, izlet z ladjico, kopanje, zabavo z glasbo in s plesom. Otroci gredo na trim stezo, prehodijo 2.500 korakov v programu Koraki za zdravje, spoznavajo skrivnosti člove-

ških čutil na Čutni poti in se srečajo s škrati v Začaranem gozdčku. Letos so že drugo leto zapored zasadili Tušev slovenski vrt, s Tuševim chefom Tomažem Škvarčem Lisjakom pa se učijo veščin kuhanja. Otroci uživajo tudi na 12 igralnih novega igrišča, sestavljenega iz 400 odpadnih gum, pobarvanih z otrokom in okolju prijaznimi barvami. Letovanje je obarvano tudi nogometno, saj otroke poučujejo profesionalni trenerji Nogometne zveze Slovenije, na koncu pa bodo priredili nogometni turnir.

V Mladinskem zdravilišču in letovišču Rdečega križa Debeli rtič se vse poletje vrstijo otroci iz vseh slovenskih regij. Partner Rdeči križ Slovenije otroke izbere s pomočjo centrov za socialno delo,

Dvanajsta akcija Pričarajmo nasmeh je letos obisk morja omogočila več kot 6 tisoč otrokom.

socialnih služb v osnovnih šolah in območnih združenj Rdečega križa Slovenije. »Po podatkih Statističnega urada RS za leto 2012 je pod pragom tveganja revščine v Sloveniji živelo 19,6 odstotka prebival-

cev, med vsemi temi največji delež predstavljajo upokojenci, takoj pa sledijo mladoletni otroci z 19 odstotki. Podatki še kažejo, da so v najslabšem položaju gospodinjstva brez zaposlenih članov in z

vzdrževanimi otroki, omejnjeni položaj pa se iz leta v leto slabša. RKS tako med drugimi aktivnostmi organizira tudi tedenska brezplačna letovanja za otroke. V preteklem letu je tako letovalo kar

1.233 otrok, od tega je skoraj polovico omogočila Skupina Tuš, kar izjemno cenimo,« poudarja podpredsednica Rdečega križa Slovenije Irena Nečemer.

AM

LJUBLJENČKI ZNANIH LJUDI

Peter Schmidt oziroma Pero Stranac z Vivo, Messijem in Ashy

Eden ni nobeden

Tako je verjetno mislil Pero Stranac, ko je nabavil še tretjega psa

Ko je v dopoldanskem času resen poslovnež, ki skrbi za družinsko podjetje, je Peter Schmidt. Ko se dobi s prijatelji in z ostalimi tremi člani celjske rokavske zasedbe Stranci v njihovih prostorih na Ljubečni, pa je Pero Stranac, ki med drugim poje: »Pozabi demokracijo, ko sužnja iz tebe n'rdijo, pozabi demokracijo, ko drugi na tvoj račun živijo.«

Njegova umetniška podoba angažiranega trdega rokerja pa dobi povsem drugačne razsežnosti, ko se z njim pogovarjamo o ljubezni do psov. Kar s tremi se običajno sprehaja kje ob Savinji ali v parku: črna kodrasta Viva je pri hiši že dolga leta, medtem ko sta se ji živavi Ashy in Messi pridružili kasneje. Zanje bi sicer kakšen nesramnež pripomnil, da vsi trije skupaj niso za enega poštenega psa. Toda Petra to ne moti, saj so mu očitno pri srcu kosmatinci vseh vrst.

»Messi ni tipična čivava, bolj je podoben ovčarskemu psu, ves čas bi bil zunaj in je zelo hud, če pride kdo k vratom. Ashy je bolj samosvoja, ves čas v gibanju, rada bi se igrala ali bila v naročju, ampak to samo takrat, ko sama želi.«

Najprej Viva ...

Pri Petru so doma imeli nemške ovčarje in je torej rasel s psi. Podobno velja za njegovo ženo Nino, le da se je družila s pudlji. Ko sta si ustvarila družino, ni bilo časa za živali, kasneje, ko sta sin in hči nekoliko zrasla, pa sta si ponovno zaželela pasjo družbo. Tako je k hiši prišla pudljica Viva, prijazna in ubogljiva psička, ki jo je na sprehode lahko vodil tudi takrat osemletni sin.

... in nato še čivavi

Hči si je pred leti zaželela čivavo in odločili so se za nakup, vendar niso imeli sreče,

saj je bila ves čas bolehnata in je po treh letih poginila. Da bi družina lažje prebolela izgubo, je Peter predlagal, da poiščejo novo čivavo, in tako je k hiši pred temi leti prišla

drobna in živahna Ashy. »Kot živo srebro je, tipična čivava,« jo opiše Pero. Ker včasih prebira oglase za živali, je nekega dne zasledil, da neka gospa oddaja psa, ker

NAGRADNI RAZPIS

Pohvaljeni za množičen odziv

Veseli smo, da je naš poziv k sodelovanju v akciji fotografij vaših ljubljencev naletel na odličan odziv. Nekaj fotografij smo že objavili, ostale bodo še prišle na vrsto tako, kot ste nam jih pošiljali. Kot smo napovedali, imate časa še **do konca avgusta**, zato izkoristite še zadnje dni za sodelovanje v akciji.

Ker je fotografij veliko, bomo glasovanje izpeljali v dveh delih. Septembra vam bomo s kuponom ponudili v glasovanje vse do takrat objavljene fotografije. Izbrali boste lahko najljubšo. Ko bomo objavili še drugi del vaših fotografij, bo oktobra še en krog glasovanja. Nazadnje boste izbirali najboljšo med dvema polfinalnima zmagovalkama. Na koncu bomo nagradili tistega avtorja, ki bo s kuponi bralcev zbral največ glasov. Nagrado bo prispevalo podjetje Hana-Ana iz Zadobrove pri Škofji vasi.

»Vive nimam na povodcu, odkar ji je pred dvema letoma staffordska terierka skoraj raztrgala vrat. Brez opozorila je pritekla, ko smo sedeli pred Metropolum, bilo je grozljivo. Veterinar ji je zašil vrat, na srečo ni imela poškodovanih vitalnih delov, jo pa še vedno boli, če jo potegnem s povodcem.«

ga ne more več imeti. Očitno je napačno presodila, kakšne skrbi in obveznosti prinaša lastništvo psa. Pero je vedel, da se čivave običajno med seboj dobro razumejo, kar se je pokazalo tudi, ko so šli pogledat, kakšnega psa ponujajo v posvojitve. Messi, kot je bilo ime navihancu, se je takoj ujel z Ashy, a tudi Viva ni dolgo nasprotovala novemu družinskemu članu. Sploh pa se jim je pes zasmilil in so mu želeli zagotoviti primernejšo oskrbo. Pero prizna, da je bila to nekoliko problematična odločitev, ki pa je ne obžaluje. Izkazalo se je namreč, da je Messi zelo nekompliran pes in da sta čivavi v paru odlična rešitev. Pa še za Vivo sta poživitev, saj jo leta že malo dajejo.

Dobrote iz domače kuhinje

Pero pravi, da so psi vsem v družini v veselje in so si obveznosti tudi vedno razdelili. Sicer pa je enako, če pelješ na sprehod enega psa ali tri kosmatince, pri slednjih je treba le nekaj več koordinacije, ugotavlja. Prednost je že ta, da živijo ob Savinji in da imajo psi poleg domačega vrta še veliko sprehajalnih možnosti v bližini. Tudi manjši psi potrebujejo veliko gibanja, poudarja Pero, ki so mu sprehodi s psi odlična rekreacija in sprostitve. Da bi bili psi čim bolj zdravi, jim sami kuhajo obroke iz mesa, testenin in zelenjave z dodatkom briketov. Ugo-

tavlja, da je to tudi cenovno ugodnejše, psi pa nimajo nobenih prebavnih težav. Tako je bilo tudi pri njih doma in eden od nemških ovčarjev je na primer dočakal zavirljivih petnajst let.

Glasba kot droga

Te dni se po zasluženem dopustu Pero spet spopriema z delovnimi izzivi, ob prostih večerih pa počasi nastaja tretja plošča Strancev (prejšnji album Kirjetukinor? je izšel leta 2009). Skupina, ki ustvarjajo že dvanajst let, je imela zadnje mesece nekaj predaha zaradi zdravstvenih težav kitarista Matjaža Nagliča. Tri leta igrajo v isti zasedbi, poleg Pera in Matjaža sta v skupini še basist Grega Sevnik in bobnar Dare Gozdnikar. »To je droga, hujša od priznanih,« pravi Pero, ki ugotavlja, da je možnosti za nastope v Sloveniji vse manj, toda to jim še ni pobralo volje. Z leti so le malo upočasnili tempo, njihove skladbe so bolj umirjene in melodične. Melodije piše Matjaž, besedila Pero, le da bo na novi plošči tudi več pesniških besedil avtorjev, kot so Vinko Mödernodorf, Polona Glavan, Dani Bedrač ... Ko ustvarja v svoji glasbeni sobi, se mu večkrat pridruži kateri od psov in tudi vsak prihod domov je zanje poseben dogodek. »S psom imaš vedno družbo, zato jih bomo vedno imeli pri hiši,« je prepričan Pero.

TATJANA CVIRN
Foto: GrupA

Pes pelje psa na sprehod

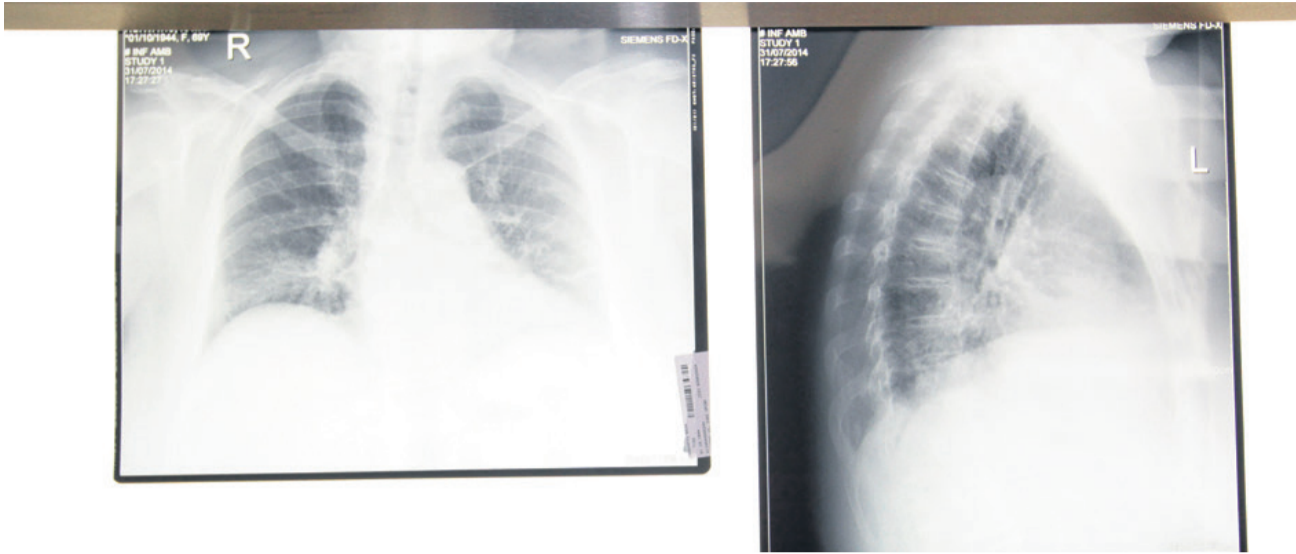
»Pa naj kdo reče, da znamo samo ljudje šolati oziroma vzgajati pse. Naš kuža Beni, ki je simbol Društva za zaščito živali Veles, ima te sposobnosti, saj vsak dan sprehaja oziroma uči poslušnosti svojega prijatelja Aika, da bosta skupaj lahko zaščitni znak društva,« nam je sporočil predsednik društva Dušan Vengust z Ljubečne in prispeval fotografijo za naš natečaj.

Setveni koledar

Čas za presajanje je do 31. avgusta do 24. ure.

21. ČE	cvet do 10. ure, od 11. ure plod
22. PE	cvet do 18. ure, od 19. ure list
23. SO	list
24. NE	cvet do 12. ure, od 13. ure plod
25. PO	list do 14. ure, od 15. ure plod
26. TO	plod
27. SR	plod do 11. ure, od 12. ure korenina

Podatki so vzeti z dovoljenjem avtorice iz setvenega priročnika Marije Thun za leto 2014, ki ga v Sloveniji izdaja v neskrajšani obliki založba Ajda, Vrzdenc, tel.: 01/754 07 43.

Sliki pljuč, na katerih se jasno vidi, da je pljučnica prizadela desni pljučni režanj. Medtem ko zdravniki več kot očitno takoj opazijo pljučnico, nepoznavalsko oko opazi samo svetlo senco.

Pljučnica: velik šok za imunski sistem

Če se pljučnica pojavi kot zaplet pri gripi, je izid za bolnika lahko tudi smrten

Večina ljudi, ki zbolijo zaradi pljučnice, se na zdravljenje dobro odziva. Sodobni načini zdravljenja ponujajo tudi učinkovito preprečevanje možnih zapletov. Vendar je v vseh primerih to nemogoče, zato pljučnica za nekatere – predvsem kronične bolnike – predstavlja hud šok za telo in hkrati tudi poslabšanje osnovne bolezni. Zaradi spremenljivega vremena to poletje se mnogo ljudi zadržuje v zaprtih prostorih več, kot je za ta letni čas »normalno«, pri čemer so v zaprtih prostorih idealni pogoji za obolenje s pljučnico, ki marsikoga lahko v posteljo spravi tudi za več tednov.

Predstojnica Oddelka za infekcijske bolezni in vročinska stanja v Splošni bolnišnici Celje mag. Janja Blatnik, dr. med., specialistka pediatrije in infektologije, svetuje predvsem preventivne ukrepe. Ljudje se lahko pljučnici izognejo tudi z rednim umivanjem in razkuževanjem rok.

Pljučnica je vnetje, ki prizadene drobne pljučne mešičke in tkiva okrog njih. Zaradi takšnega vnetja sta moteni izmenjava plinov in oskrba s kisikom. Do okužbe pride zaradi mikroorganizmov, ki prisperejo v pljuča. Najpogosteje gre za bakterije, viruse, v posameznih primerih celo za glive in parazite. »Dober« pogoji, da se pljučnica razvije, je človekov slabši imunski sistem, ki takšnim mikroorganizmom na široko odpre vrata v telo. Pri pljučnici pridejo mikroorganizmi v telo skozi dihala, lahko tudi preko krvi. Zato je izjemno pomembno, da ima bolnik s hudo pljučnico celostno zdravniško oskrbo, saj je lahko ta bolezen zanj le zaplet, torej da je žarišče kakšne-

zaradi srčnega popuščanja. Ta populacija ljudi ima že tako ali tako oslabilen imunski sistem.

V bolnišnični ali domači postelji

Pri obravnavi bolnikov zdravniki uporabljajo dva strokovna izraza: tipična in atipična pljučnica. Tipična je najpogostejša, največkrat jo povzroči bakterija pneumokok, pri čemer gre za običajno pljučnico. Njen potek je akuten. Predvsem pri mladih ljudeh se simptomi razvijajo že v nekaj urah – visoka vročina, bolečina v prsih, mrzlica in dušenje. Medtem ko imajo tako imenovane atipične pljučnice počasnejši potek, saj se kašelj pojavlja več dni, simptomi so podobni gripi. Pogosto zato šele v bolnišnici z rentgenske slike ali s pomočjo krvnih preiskav ugotovijo, da gre pravzaprav za pljučnico. Izjemno huda je med atipičnimi pljučnicami tako imenovana legionarska pljučnica, ki lahko vodi v smrt. Atipičnost pomeni, da je potek zdravljenja nekoliko drugačen, saj se vsi bolniki morda ne odzivajo enako na antibiotike, zato je potrebna še toliko večja pozornost pri predpisovanju zdravil. Zdravniki tako opazujejo bolnikov odziv na zdravila, upadanje njegove telesne temperature in funkcijo pljuč. Pri starejših in pri tistih s kroničnimi boleznimi se zato zdravljenje podaljša tudi na več kot dvajset dni. Lahko je tudi dolgotrajnejše, če bolniki ne morejo samostojno dihati in morajo uporabljati dihalni aparat. Medtem ko se pri mlajših in zdravih ljudeh pljučnica lahko pozdravi v tednu dni oziroma desetih dneh. Seveda je treba vedeti, da ni vsak bolnik s pljučnico nujen primer za zdravljenje v bolnišnici. Po besedah predstojnice Oddelka za infekcijske bolezni in vročinska stanja v Splošni bolnišnici Celje mag. Janje Blatnik, dr. med., specialist-

ke pediatrije in infektologije, ponavadi v bolnišnici zdravijo le približno dvajset odstotkov vseh pljučnic. To so vsekakor nujni primeri, medtem ko se tiste blažje oblike bolezni lahko zdravijo v domači oskrbi.

Bolezen »pusti odtis«

In četudi mnogo ljudi pljučnico zdravi v domači postelji, je dobro vedeti, da bolezen za seboj »pusti odtis«. Preprosto rečeno gre za to, da na pljučih ostanejo neke vrste brazgotine. Gre za mikroskopske brazgotine, ki ostanejo v pljučih na tistem delu, kjer se je pljučnica pojavila. »To pomeni, da je v tem delu nekoliko slabša funkcija pljuč, ampak zdravi del pljuč s svojim delovanjem to nadomesti,« dodaja Blatnikova. Omenja še, da ljudje, ki prebolijo pljučnico, postanejo nekoliko bolj občutljivi. »Tu govorimo o hipersenzitivnosti pljučnega tkiva na zunanje agense. Na primer nekdo, ki prej ni imel astme ali obstruktivnega bronhitisa, lahko več tednov ali mesecev po zdravljenju reagira na zunanje dejavnike in se nanje odziva s tipičnimi znaki astmatičnega napada.« Pri tem je treba

Rubriko Za zdravje ureja Simona Šolinič. Predloge oziroma ideje ji lahko posredujete na simona.solinic@radiocelje.com

Možni posredni vzroki za nastanek pljučnice so tudi posamezna zdravila, ki ob uživanju dodatno oslabilo imunski sistem človeka. Zdravniki morajo zato ob njihovem predpisovanju na to bolnike tudi opozoriti. Še posebej onkološke bolnike. Tem morajo svetovati tudi, kako ravnati, če se pojavijo kašelj ali težave z dihanjem.

Bodite pozorni na naslednje znake

Znaki pljučnice so splošna oslabeledost, povišana telesna temperatura, kašelj, bolečine v prsih, hitro in težko dihanje, izguba teka in zmedenost.

Alarm, ob katerem je treba takoj k zdravniku, je visoka vročina, ki jo spremlja tudi dušenje. Pri starejših so lahko simptomi neznačilni in zabrisani. Dostikrat namreč starejši samo oslabilo, občutijo slabost, so neješči. Včasih se visoka vročina niti ne pojavi, postanejo pa hitro zmedeni oziroma neorientirani v času in prostoru. Pogosto se zgodi, da njihovi svojci najprej posumijo celo na možgansko kap in šele po pregledu pri nevrologu odkrijejo, da gre najverjetneje za pljučnico. Pri mlajših je zakrit simptom kašelj. Ta se namreč pojavlja tudi pri prehladu in traja celo še nekaj tednov po njegovem zdravljenju. Če ni drugih simptomov, ob kašlju ni treba zganjati panike. V kolikor pa se ob kašljanju pojavijo še težave z dihanjem in vročina, mora taka oseba najkasneje tri dni zatem obvezno na zdravniški pregled.

prečimo nastanek pljučnice. Imunski sistem onkoloških bolnikov je namreč zelo oslabiljen,« pojasnjuje soga-vornica. Pri človeku, ki je sicer zdrav, a vseeno dobi pljučnico, je ponovitev bolezni redka. In to ni nič nenavadnega, v kolikor gre za običajno pljučnico. Kljub temu zdravniki ponovite pljučnice ne zanemarijo, še posebej ne, kadar večkrat zbolijo kadilci. Pri teh je namreč ponovitev pljučnice lahko prvi znak nastanka pljučnega raka. Nekaterih običajnih pljučnic zdravniki ne zdravijo niti z antibiotiki. Človeški imunski sistem je narejen tako, da blažje oblike pljučnice lahko preboli sam, s počitkom. Če pa se pojavijo znaki napredovanja bolezni, se zdravil ne more zaobiti.

Zračenje in še enkrat zračenje!

Med bolniki, ki jim pljučnica lahko ogrozi življenje, so bolniki z rakom. Pljučnica namreč vedno poslabša prvotno bolezensko stanje, zato so rakavi bolniki še toliko bolj pod strogim zdravniškim nadzorom. »Zato osebam, ki imajo raka, pogosto svetujemo še pred začetkom kemoterapije cepljenje, s katerim lahko uspešno pre-

Nalezljivost?

Pljučnica spada med bolezni z zmerno nalezljivostjo. Je tako imenovano kontaktno obolenje, kar pomeni, da se prenaša s kapljicami, preko rok ali predmetov. Prevenirva je tista, s katero se ljudje okužbi lahko izognemo: razkuževanje in pravilno temeljito umivanje rok, kihanje ali kašljanje v robčke za enkratno uporabo ter predvsem zračenje prostorov. V primeru, če bolnik pljučnico zdravi doma, je prezračevanje prostorov še toliko bolj priporočljivo, okuženi pa mora spiti več tekočine, jesti predvsem zelenjavo in sadje ter zdravo hrano. Nujno mora upoštevati zdravnikova navodila o času ponovnega pregleda pri njem. Čas gripe je na primer tudi čas, ko se število pljučnic poveča. Ravno zato zdravniki priporočajo tudi cepljenje proti gripi. Pljučnica je namreč hud zaplet, ki se lahko pojavi pri zdravljenju gripe – in to dvoje največkrat vodi v smrt.

SIMONA ŠOLINIČ
Foto: GrupA

Ali ste vedeli?

V slovenske bolnišnice je letno povprečno sprejetih približno šest tisoč bolnikov s pljučnico. Največ jih je starejših od 65 let. Ker ima večina tudi ostala kronična obolenja, je smrtnost bolnikov v takšni kombinaciji dokaj visoka – tudi do trideset odstotkov.

Zdravstveni strokovnjaki morajo ves čas spremljati svetovne smernice pri zdravljenju pljučnice. Nova priporočila pri diagnostiki so namreč zelo pomembna, saj v svetu narašča število bakterij, ki so na antibiotike že odporne. Za Slovenijo velja, da sta ravno racionalna uporaba oziroma predpisovanje antibiotikov zajezila oziroma nekoliko zavrla ta pojav odpornosti bakterij na takšna zdravila.

Bolnik s hudo pljučnico ali z zapleti mora imeti na obrazu ves čas zdravljenja tudi masko, skozi katero mu dovajajo kisik.

Hišice na kolesih

Drago dopustovanje v avtodomih? – Posel z avtodomi splošne gospodarske krize skoraj ne pozna

V Celju je ob vhodu Parkirne hiše Glazije parkirni prostor za dva avtodoma. Tam je zanje tudi oskrbovalna postaja. (Foto: SHERPA)

V Sloveniji je več deset postajališč za avtodome. V Celju je tako ob vhodu v Parkirno hišo Glazija parkirni prostor za dva avtodoma. Tam je prav tako oskrbovalna postaja za elektriko, vodo in odstranitev fekalij. Blizu regijskega središča je še postajališče za avtodome izletniške kmetije Mirnik v Leskovcu pri Ljubecni, ki je za njene goste brezplačno. Med postajališči so še Avtokamp Celje v Zadobrovi, Avtokamp Jezero v Velenju, domačija Amon v Olimju, parkirišče v Logarski dolini ...

Hrepenenje po hišici na kolesih in premagovanju razdalj ima kar dolgo zgodovino. Na fotografiji je ena prvih, iz obdobja takoj po prvi svetovni vojni.

Ljudje, ki imajo v sebi popotniško dušo, pogosto sanjajo o hišici na kolesih. Prebivanje v avtodomu, s katerim potujejo iz kraja v kraj, je zanje seveda nekaj najlepšega. To se sliši kot nekaj romantičnega, vendar je povezano z veliko denarja in z veliko skrbi.

Avtodoma se seveda ne splača kupiti ali najeti za nekajdnevno bivanje v kampu, na primer ob morju. Takšnega, ki je skoraj dotrajan in potreben vaših spretnih rok, da bi mu vdihnile nekaj življenja, je mogoče kupiti že za nekaj tisoč evrov. Najdražje lahko kupite – če zadenete na loteriji in imate skrbi z odvečnim denarjem – za milijon in pol evrov. V takšnem lahko seveda parkirate še svoj osebni avtomobil ali celo manjše ultralahko letalo. Na slovenskem trgu so najbolj pogosti novi avtodomi, ki stanejo od dobrih trideset do osemdeset tisoč evrov.

Dobro jim gre

Izdelovalcev avtodomov ne manjka niti v Sloveniji. Na mednarodnem trgu je zelo upoštevana slovenska blagovna znamka Adria Mobil iz Novega mesta, tovarne, ki je med vodilnimi evropskimi proizvajalci. Pred skoraj pol stoletja, leta 1965, so pod vodstvom slovenskega inženirja Martina Severja izdelali v tovarni IMV Novo mesto prvo avtomobilsko počitniško prikolico Caravan Adria 375. Predstavili so jo na sejmu v Stockholmu, nato je doživela velik uspeh na evropskem trgu. Danes izdelujejo prikolice in avtodome.

Avtodomi in splošna gospodarska kriza? Družba ACH Adria Mobil je v prvih šestih mesecih letos zabeležila več kot sto milijonov evrov čistega dohodka, vsak stoti avtodom iz Novega mesta je ostal v Sloveniji. V Sloveniji je bilo namreč preteklo sezono novo registriranih 130 avtodomov (katerekoli blagovne znamke), za razliko od veliko številnejših in bogatejših Nemcev, ki so jih registrirali 23 tisoč. Odlično posluje prav tako tovarna avtodomov v Odrancih v Prekmurju, kjer zaposlujejo kar štiristo prebivalcev pokrajine, kjer je najmanj delovnih mest. Tovarno je pred nekaj leti dala postaviti nemška družba Carthago. Lani so v Odrancih ustvarili kar tri milijone evrov dobička, postavili so dodatno tovarniško halo in zaposlili nove delavce. Podatki so zgovorni, posredno pričajo, da so Evropejci nad

avtodomi navdušeni in da si jih očitno lahko tudi privoščijo. Vsi seveda ne.

Koliko za najem?

Da se nakup avtodoma izplača, mora biti uporabljen vsaj od dva do tri meseca na leto. Med Slovenci so seveda tudi takšni, ki si lahko privoščijo, da so z avtodomom po Evropi celo po dvesto dni na leto ali več. Eden starejših slovenskih slovenskih parov, velikih navdušencev, je preživel v avtodomu v nekem svojem rekordnem letu nič manj kot 290 dni!

Avtodome seveda lahko najamemo, za kar je na trgu (in spletnih straneh) veliko ponudnikov. Najemodajalci, podjetja, nudijo avtodome po ceni od 80 do 150 evrov na dan. Obstajajo cene za visoko in nizko sezono, ki je seveda jeseni, pozimi in spomladi. Posamezni ponudniki imajo postavljene cene, ki se razlikujejo glede na število dni najema, v tem primeru je za manj dni najema seveda treba plačati nekoliko več. Poleg tega je treba najemodajalcu plačati vsaj petsto evrov varščine, odvisno od tega, koliko je njegov avtodom vreden. Nekateri vam bodo po vrnitvi zaračunali še stroške čiščenja, drugi pripravo vozila za vaše potovanje, prav tako omejujejo število prevoženih kilometrov ...

Podjetniška iznajdljivost seveda ne pozna meja. Eden od slovenskih ponudnikov ponuja lastnikom avtodomov celo tako imenovani »charter management«. V času ko lastniki svojega avtodoma ne potrebujejo, ga oddajajo najemnikom.

Različne skrbi

Potovanja z avtodomi sploh niso poceni, pogosto so dražja, kot je bivanje v hotelih. Tudi prevoz z avtodomom je bistveno dražji, velika vozila so bolj požrešna. Za potovanje z avtodomom boste porabili okoli dvanajst litrov goriva na sto kilometrov, tudi cestnine so višje kot za osebne avtomobile. Svoboda, ki jo nudijo avtodomi, tudi nekaj stane. Posebna težava je parkiranje avtodomov, ki so za garažne hiše najpogosteje previsoki. Tudi za vožnjo po natrpanih mestnih središčih niso ravno najboljše prevožno sredstvo. Prav tako je v nekaterih državah prepovedano prenočevanje na parkiriščih, saj se dogaja, da tam na vrata avtodoma potrkajo policisti ali redarji, ki zaračunajo kazen.

BRANE JERANKO

partner pri gradnji hiše
CINKARNA
www.cinkarna-gradnja.si

SPLETNA TRGOVINA
BREZPLAČNA DOSTAVA
UGODNOSTI
NASVETI

NA SVOJ RAČUN

Nasveti za vrtničarje

Bojana Avguštinčič: »Menda proti polžem pomaga bakrena ograja ...«

Andraž Purg – Grupa: »Potem bom pa imel namesto polžev poln vrt zbiralcev kovin ...«

Po črkah

Urednica **Bojana Avguštinčič** je na radijski seji spraševala, kaj bo kdo naredil za informativni program.

Brane Jeranko: »Govoril bom o podjetju, katerega ime se začne na s, druga črka pa je b.«

Janja Intihar je v tem stilu nadaljevala: »Pripravila bom novico o podjetju, ki se začne na a in e ...«

ANEKDOTE

Francoski dramatik Eugene Augustin Scribe (1791–1861) je dobil od pariškega milijonarja naslednje pismo: »Spoštovani gospod! Zelo si želim, da bi z vami napisal gledališko delo. Ali bi bili tako prijazni in napisali komedijo, ki bi ji jaz dodal nekaj verzov in tako veljal za vašega sodelavca? Računajte na mojo hvaležnost, saj bi prepustil vse dohodke vam. Delo bi bilo na moje stroške najsijajneje opremljeno. Zadovoljen bom s tem, da bom poleg vas užival slavo ustvarjalca.« Scribe, ki je bil zelo samoljuben človek, je odgovoril: »Gospod, prav žal mi je, da moram odbiti vašo laskavo ponudbo, toda po mojem mnenju ne moreta biti osel in konj vprežena v isti voz.« Milijonarjev odgovor je bil lakonsko kratak: »Gospod, prejel sem vaše drzno pismo. Kako morete biti tako nesramni, da me primerjate s konjem?!«

Anekdoto nam je poslal Martina Žužek z Dobrne.

Spraševali smo vas, kako se imenuje rubrika, v kateri opozarjamo na packe v okolju.

Pravilen odgovor se glasi: Okoljska packa.

Tokrat ste imeli težave z odgovori in nihče ni pravilno odgovoril na vprašanje. Najbližje odgovoru je bil **Vlado Vodeb iz Prijateljve 2 v Šentjurju**, ki je napisal, da se rubrika imenuje Okoljska perla (kar je ime podobne rubrike, le da v njej pohvalimo pozitivne primere urejanja okolja). Zato mu bomo poslali majico NT&RC.

NAGRADNO VPRAŠANJE

Čez poletje ima Novi tednik 48 strani, kako obsežen pa je sicer?

Ime in priimek

Naslov

Kontaktna telefonska številka

Odgovor

Obkrožite: a) sem naročnik b) občasni bralec Novega tednika

Kupone z odgovorom pošljite najkasneje do torka, 26. avgusta, na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, 3000 Celje. Izžrebanemu nagrajencu bomo podarili majico NT&RC.

Ste slišali kako dobro šalo? Pošljite nam jo na Novi tednik, Prešernova 19, 3000 Celje in če se bo tudi nam zdelo smešno, jo bomo objavili.

Dednost in okolje

Mihec pride iz šole in vpraša mamo: »Kakšna je pri človeku razlika med dedno osnovo in vplivom okolja?« Mama odgovori: »Če je otrok podoben očetu, je to dedna osnova, če pa je podoben sosedu, je to vpliv okolja.«

Polde in zmaj

Pred gostilno Polde in zmaj se pojavi klošar. Potrka na vrata, odpre mu ženska, on pa: »Ali mi lahko daste kaj hrane, pijače in denarja?« Preden konča, ženska jezno zaloputne vrata pred njegovim nosom. Klošar nekaj časa stoji, nato ponovno potrka, in ko se ženska vnovič pojavi na vratih, izusti: »A lahko govorim še s Poldetom?«

Vsak po svoje

Srečajo se trije, ki so zaradi službe veliko odsotni od doma. Pilot: »Ko se vračam domov, najprej nizko in glasno preletim nad hišo.«

Kapetan ladje: »Ko plujem v domači pristan, v bližini doma trikrat zatrobim z ladijsko sireno.«

Polde, šofer tovornjaka: »Jaz pa parkiram že kilometer pred domom, grem peš do hiše, se odplazim na dvorišče, s »pajserjem« odprem okno spalnice in skočim noter. Povem vama, še nobeden mi ni ušel.«

Zakonske težave

Polde in Marta gresta na nedeljsko kosilo v gostilno. Po jesta juho, si nazdravita, nakar reče žena: »Poglej tista dva pri sosednji mizi, ali nista prav srečen par?«

Polde: »Bi rekel, da onadva enako mislita o naju.«

Pobeg

Želva vpraša drugo: »Zakaj pa ti nimaš oklepa?«

»Pobegnila sem od doma!«

Neverjetno

Šalo nam je poslal bralec Nande Jakopič iz Laškega.

Mož s priimkom Neverjetno leži na smrtni postelji in pravi svoji ženi: »Saj vidiš, da je konec z menoj. Prosim te le, da mi izpolniš zadnjo željo. Na moj spomenik lahko napišeš karkoli, samo ne omenjaj mojega priimka, ker so se celo življenje norčevali iz njega. Po smrti je dala žena napisati na spomenik: »Tukaj počiva mož, ki je bil celo življenje zvest svoji ženi.« Vsak, ki je šel mimo in to prebral, je rekel: »To je pa res neverjetno!«

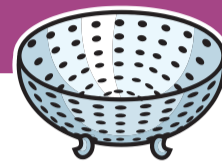
115 SUDOKU

				8	6				
5	8	7							
					5		1	3	
		1					8	4	
		8		7	3			9	
		9					7	1	
	9	5	2			1			
	2		6			4			
	7		4		8	2	3		

Človek, ki nima notranjega življenja, je suženj svoje okolice. (Henri Frederic Amiel)

Z REŠETA RAZSVETLJENIH NOVINARJEV

Ko vrnitev v Celje postane avantura

Za mano je prvi uradni dopust, a sem se na delovno mesto vrnila dvakrat bolj utrujena, kot sem bila pred deževnim četrtkom, ko smo se s prijatelji odpravili na oddih. Namesto v slovenske gore in sprostitvev ob reki Soči smo se podali na lov za soncem. K sosedom, kamor Slovenci v poletnih mesecih kljub ne ravno sosedskemu odnosu še vedno najpogosteje zahajamo.

Četrtekovi nalivi so nas pregnali iz Slovenije in nas spremljali vse tja do Paklenice, do koder smo se prebijali s hitrostjo 60 kilometrov na uro - po avtocesti. Močni nalivi, nizke temperature, veter, ki je oblake razpihal šele tik pred Biogradom, kjer smo se končno naužili visokih temperatur in pogleda na sinje modro nebo. Polne plaže, nabite sprehajalne poti ob obali, zasedene mize v »konobah« in natakariji, ki so v gneči postajali iz minute v minuto bolj neprijazni. Zaradi velike gneče je bilo najenostavnejše reči: »Nema, nema, nima več hrane!« (»Ni več, ni več hrane!«)

Našli smo najprijaznejši kotichek s svežimi morskimi sadeži in z domačim istrskim vinom, se najedli in ves konec tedna raje kuhali pred šotori. Igrali odbojko, plavalni, reševali svet s pogovorom o tem, zakaj so komunikologi in novinarji potrebni za družbo, kakšen vpliv ima ekonomija na nas ... In po zasluženem dopustu se je začel naporen začetek tedna.

Ob vrnitvi v Slovenijo gneče na cestah sicer ni bilo, zgodila se je le manjša nesreča na avtocesti od No-

vigrada proti Karlovcu, zaradi česar smo se v Ljubljano odpravili čez Metliko. Po ovinkasti cesti v prestolnico, kjer sem pri prijateljih prenočila kar na sedežni. Po štirih urah spanja sem se odpravila na pot proti Celju.

Najprej sem za minuto zamudila »trolo«. Rešila me je prijateljica in me z avtom odpeljala do železniške postaje, kjer sem tekla po vozovnico in ulovila vlak osem minut pred odhodom. Vlak je bil poln turistov, popotnikov, upokojenecv in tistih, ki smo nečimrno zrlili v sončno nebo z mislijo, da nas za računalnikom čaka delo, ki je ostalo nedokončano pred odhodom na dopust.

Pripeljali smo se do Zidanega Mosta, kjer naj bi v osmih minutah prestopili na vlak proti Celju. Nato me je še bolj kot nizke temperature sredi avgusta premamilo naznanilo. »Zaradi izrednega dogodka ima vlak, ki nadaljuje pot v Celje in Maribor, dvajset minut zamude.« Vsi nezadovoljni smo se dokaj hitro sprijaznili z zamudo, ko so v naslednji sekundi oznanilo štiridesetminutno zamudo. Pred železniško postajo Laško je namreč zjutraj malo pred šestimi uro iztiril tovorni vlak, zaradi česar je bila še v poznih popoldanskih urah proga zaprta.

Nejevolja vseh je bila več kot očitna. Vzdihi na peronu in iskanje rešitve v klicih v sili z mobilnimi telefoni v hladnem meglenem jutru. Javila sem, da bom zamudila v službo, ko so naznanili, da bo namesto na drugi tir vlak pripeljal na prvega. S 15-minutno zamudo. Vlak je končno prispel, vsi potniki smo se udobno namestili na sedeže in zasliali naznanilo, da nas v Laškem čaka nadomestni avtobus. Ugledala sem s soncem osvetljeno železniško postajo Celje in se po jutru, ki se je zdel kot dan, odpravila na redno ponedeljkovo sejo, kjer sem ob pogovoru o službenih dolžnostih pozabila, da sem sploh bila na dopustu.

KRALJICA ODBOJKE

REŠITEV SUDOKU 114

7	6	3	4	8	2	9	1	5
9	5	2	6	1	3	7	4	8
4	8	1	7	5	9	6	3	2
5	4	8	9	3	6	1	2	7
3	2	9	5	7	1	4	8	6
6	1	7	8	2	4	5	9	3
2	7	5	1	9	8	3	6	4
8	9	6	3	4	5	2	7	1
1	3	4	2	6	7	8	5	9

Predstavniku Rdečega križa Igorju Poljanšku sta ček za »jurja« izročila bivši kapetan NK Celje Sebastjan Gobec (levo) in Luka Žvižej, kapetan RK Celje Pivovarna Laško.

Rokometiši so prikazali zavidljivo nogometno znanje, a so bili malo prekratki za remi. Igrali so Luka Žvižej, Miha Zarabec, Tilen Kodrin (1 gol), Ivan Slišković, vratar David Miklavčič, David Razgor, Vid Kavčič (1), Urban Lesjak, Šime Ivič (1) in Stefan Čavor. Pri žogi je izkušeni Borut Arlič, direktor NK Celje. Zadel je enkrat. Z njim so bili v ekipi še Igor Fenko, Mateo Barukčič, Luka Gobec, Rok Kidrič (2), Nino Pungaršek, Blaž Zbičajnik (1), Adnan Bašić (1) in Nik Fasvald (1).

»Fuzbal« je pač »fuzbal«

Po dveh zmagah in pred gostovanjem Maribora je tudi v celjskem nogometu marsikaj drugače. Ko pa mladi fantje premagajo še vijoličaste in zabeležijo tretji popoln uspeh v nizu, potem se spremeni vse. Ob točilnih pultih naši žogobrcarji niso več drugorazredni amaterji, temveč v trenutku kandidati za visoka mesta. Sobota je bila praznična. Sprva so rokometiši Celja Pivovarne Laško in nogometiši Celja, bivši in mlajši, odigrali tekmo v humanitarne namene. Sami so se odločili, da zberejo denar in ga namenijo za nakup šolskih potrebščin socialno ogroženih otrok. Nadaljevanje ni bilo »humano« do naših državnih prvakov ...

MSH, foto: Grupa

Športni direktor NK Celje Ambrož Krajnc in Minja Bajagič (desno), oblikovalec vizualnih komunikacij, že dolga leta tudi pri NT&RC, sta se davno spoznala najbrž na Skalni kleti. Krajnc pa je v Areni Petrol opazil, da njegovo moštvo ne izgubi, če Minja stoji na zadnji stopnici VIP-tribune. Spomladi je ljubitelj rok koncertov in finalnih tekem nogometne lige prvakov redno stal na tej stopnici, da je Celje le obstalo v 1. SNL. Da je bil na »svojem« mestu v soboto, ni treba posebej poudarjati. Družbo mu je delal Lado Gobec, vratar, ki je s celjskim Kladivarjem pred 50 leti sredi Ljubljane osvojil naslov pokalnega prvaka Slovenije.

Tekma se še ni začela in Zoran Podkoritnik je verjetno preverjal, koliko kav je prodala dopoldanska izmena; a ne le v hotelu v središču mesta, temveč tudi v hotelu ob Mariborski cesti ...

Eno jabolko na dan ...

Na nedavnem Flosarskem balu na Ljubnem so člani Društva ljubiteljev lanskega mošta v povorki s seboj v pletenih košaricah prenašali tudi jabolka. Ne po moštu, temveč po sočnih sadežih je segla tudi nekdanja županja, zdaj podžupanja Anka Rakun, v spremstvu soproga Stanislava Rakuna.

AK, foto: SHERPA

Družina Matjaž: Pauč, Pavel, Ana in Miha

Sodobna podoba in tradicija

Medtem ko so v minulih letih številne gostilne v središču Celja druga za drugo zapirale svoja vrata, so v Gostilni Matjaž vztrajali. Očitno se je delo družine in zaposlenih obrestovalo, saj so pred tremi leti pridobili znak Gostilna Slovenija, pohvalijo pa se lahko s številnimi rednimi gosti, ki pridejo na malico ali kosilo. Zadnje čase so tudi veliko vložili v prenovu prostorov. Pred dnevi so odprli prenovljeni stari del gostilne in nove sanitarije, ki so namenjene tudi invalidom, medtem ko so obe jedilnici že lani uredili v modernem stilu. Po več kot 40 letih dela Pavel in Ana Matjaž vajeji počasi predajata svojima naslednikoma, bosta pa kot gostinca z dušo in s srcem zagotovo ves čas pomagala, da se bo sloves dobre gostilne nadaljeval.

NC, foto: Grupa